STATISTISKE ANALYSER

PRIVATE HUSHOLDNINGERS FORBRUK 1973

PRIVATE HOUSEHOLDS' CONSUMPTION 1973

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS
OSLO - NORWAY

STATISTISKE ANALYSER NR. 24

PRIVATE HUSHOLDNINGERS FORBRUK
1973

PRIVATE HOUSEHOLDS' CONSUMPTION
1973

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1976

ISBN 82-537-0603-0

FORORD

Denne publikasjonen inneholder resultater av og kommentarer til Statistisk Sentralbyrås forbruksundersøkelse 1973. Resultatene er presentert som tabeller og delvis som regresjonsanalyser. Det er tidligere gitt ut en tabellpublikasjon fra undersøkelsen Forbruksundersøkelse 1973, i serien Norges offisielle statistikk (A 705).

Denne publikasjonen er utarbeidd under ledelse av konsulent Odd Skarstad.

Statistisk Sentralbyrå vil seinere gi ut egne publikasjoner med nærmere analyser av deler av materialet.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 26. april 1976

Petter Jakob Bjerve

Sigurd Høst

PREFACE

The present publication contains results and comments of a survey of consumer expenditure carried out by the Central Bureau of Statistics in 1973. The results are presented by tables and partly by regression analyses. There has previously been issued a publication of tables from the survey, Survey of Consumer Expenditure 1973, in the series Norges offisielle statistikk (A 705).

The present publication has been prepared under the supervision of Mr. Odd Skarstad.

The Central Bureau of Statistics plans to publish further analyses of these data.

Central Bureau of Statistics, Oslo, 26 April 1976

Petter Jakob Bjerve

Sigurd Høst

INNHOLD

Side

Tabellregister 9
1. Teksttabeller 9
2. Vedleggstabeller 11

I. Forbruksundersøkelsen 1973 15
1. Formål med undersøkelsen 15
2. Opplegg og gjennomføring av undersøkelsen 15
3. Begreper, definisjoner og klassifikasjoner 15
4. Resultatenes pålitelighet 16

II. Teori om det private forbruket 16
1. En vanlig teori om forbrukeratferd 16
2. Teori om sammenheng mellom arbeidstidens lengde og størrelsen på forbruket 17

III. Utvalget av husholdninger 17

IV. Noen eksempler på variasjoner i utgifter mellom husholdninger 19
1. Total forbruksutgift for forskjellige husholdningstyper 19
2. Variasjoner i total forbruksutgift etter andre kjennemerker 20
3. Fordeling av utgiftene på vare- og tjenestegrupper 21
4. Beskrivelse og forklaring av statistiske resultater 22

V. Forbruk for enslige (én-personhusholdninger) 22
1. Oversikt 22
2. Nærmere om forbruket for enslige 25

VI. Forbruk for ektepar uten barn 26
1. Oversikt 26
2. Nærmere om forbruket for ektepar uten barn 28

VII. Forbruk for ektepar med barn under 16 år 29
1. Oversikt 29
2. Sammensetningen av husholdningene som består av ektepar med barn 32

VIII. Forbruk i forskjellige geografiske områder 34
1. Oversikt 34
2. Sammensetningen av husholdningene i de forskjellige geografiske områder 36
3. Nærmere om forbruk i spredtbygde strøk 38
4. Nærmere om forbruk i tettbygde strøk utenom Oslo, Bergen, Trondheim 42
5. Nærmere om forbruk i Oslo, Bergen, Trondheim 44

IX. Forbruksutgifter og arbeidstidens lengde 46

X. Inntekt og forbruk 47
1. Oversikt 47
2. Inntekt og forbruksutgifter for forskjellige husholdningstyper 51

Side

XI. Sammenheng mellom total forbruksutgift og utgifter til forskjellige vare- og tjenestegrupper 53

XII. Sesongmessige variasjoner i forbruksutgiftene 55

XIII. Noen konklusjoner 57

Noen konklusjoner på engelsk 58

Tabellvedlegg 60

Vedlegg

1. Forbruk i forskjellige husholdningstyper 79
2. Estimering av forbruksutgifter 83
3. Forbruk i forskjellige bostedsstrøk 85
4. Forbruk i forskjellige årstider 93
5. Estimering av designeffekter 95
6. Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå siden 1. januar 1975 99
7. Utvalgte publikasjoner i serien Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH) 103

Standardtegn

. Tall kan ikke forekomme
: Tall kan ikke offentliggjøres
- Null
0 Mindre enn 0,5 av den brukte enhet

CONTENTS

	Page
Index of tables	12
1. Tables in the survey	12
2. Tables in the appendix	14
I. Survey of consumer expenditure 1973	15
1. Purpose of the survey	15
2. Survey design and implementation	15
3. Concepts, definitions and classification	15
4. Reliability of the results	16
II. Theory about the private consumption	16
1. A general theory about consumer behaviour	16
2. Theory about connection between length of working hours and size of consumption	17
III. The sample of households	17
IV. Some examples of variations in expenditure between households	19
1. Total consumption expenditure of different types of households	19
2. Variations in total consumption expenditure with regard to other variables	20
3. Distribution of expenditure on commodity and service groups	21
4. Description and explanation of statistical results	22
V. Consumption for single persons (one-person households)	22
1. Survey	22
2. Further details about the consumption for single persons	25
VI. Consumption for married couples without children	26
1. Survey	26
2. Further details about the consumption for married couples without children	28
VII. Consumption for married couples with children under 16 years of age	29
1. Survey	29
2. The composition of households which consists of married couples with children	32
VIII. Consumption in various geographical areas	34
1. Survey	34
2. The composition of the households in the various geographical areas	36
3. Further details about the consumption in sparsely populated areas	38
4. Further details about the consumption in densely populated areas with the exception of Oslo, Bergen and Trondheim	42
5. Further details about the consumption in Oslo, Bergen and Trondheim	44
IX. Consumption expenditures and length of the working hours	46
X. Income and consumption	47
1. Survey	47
2. Income and consumption expenditure for various types of households	51

Page

XI. Connection between total consumption expenditure and expenditure in various commodity and service groups 53

XII. The seasonal variations in the consumption expenditure 55

XIII. Some conclusions 57

Some conclusions in English 58

Appendix of tables 60

Appendices

1. Consumption in various types of households 79
2. Estimates of consumer expenditure 83
3. Consumption in various residential areas 85
4. Consumption in various seasons 93
5. Estimation of design effects 95
6. Publications issued by the Central Bureau of Statistics since 1 January 1975 99
7. Selected publications in the series Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH) 103

Explanation of Symbols

. Category not applicable

: Not for publication

- Nil

0 Less than half of unit employed

TABELLREGISTER

1. Teksttabeller

		Side
1.	Husholdninger, etter tallet på personer i husholdningen/husholdningstype	18
2.	Husholdninger, etter total forbruksutgift pr. år	18
3.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. år for forskjellige husholdningstyper. Kroner	19
4.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for enslige og ektepar uten barn i forskjellige aldersgrupper. Kroner	19
5.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i grupper for bostedsstrøk/ hovedinntektstakers yrkesstatus/husholdningens pensjonsgivende inntekt. Kroner	20
6.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. år for forskjellige husholdningstyper, etter vare- og tjenestegruppe. Kroner	21
7.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning for forskjellige husholdningstyper, etter vare- og tjenestegruppe. Prosent av total forbruksutgift	21
8.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for enslige i forskjellige aldersgrupper, etter vare- og tjenestegruppe	22
9.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for yrkesaktive og ikke-yrkesaktive enslige, etter vare- og tjenestegruppe	25
10.	Tallet på enslige, etter alder, kjønn og yrkesaktivitet. Timer inntektsgivende arbeid pr. uke for yrkesaktive	25
11.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar uten barn i forskjellige aldersgrupper for hovedinntektstakeren, etter vare- og tjenestegruppe	27
12.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar uten barn i grupper for yrkesaktivitet for ektefellene, etter vare- og tjenestegruppe	28
13.	Ektepar uten barn i grupper for hovedinntektstakers alder, etter yrkesaktivitet for ektefellene. Inntektsgivende arbeid pr. person pr. uke for yrkesaktive	29
14.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar med forskjellig barnetall, etter vare- og tjenestegruppe	30
15.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar med barn i grupper for ektefellenes yrkesaktivitet og tallet på barn i husholdningen, etter vare- og tjenestegruppe	31
16.	Ektepar med barn i grupper for tallet på barn, og alder på eldste barn/alder på hovedinntektstakeren, etter yrkesaktivitet for ektefellene. Prosent	32
17.	Ektepar med barn i grupper for tallet på barn, og alder på eldste barn, etter yrkesaktivitet for ektefellene. Prosent	33
18.	Gjennomsnittlig arbeidstid pr. uke for ektepar med forskjellig barnetall. Timer	33
19.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i forskjellige handelsfelt, etter vare- og tjenestegruppe	34
20.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i forskjellige bostedsstrøk, etter vare- og tjenestegruppe	35
21.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. person pr. år i forskjellige bostedsstrøk, etter vare- og tjenestegruppe. Kroner	35
22.	Husholdninger i utvalget i forskjellige handelsfelt, etter husholdningstype. Prosent	36
23.	Husholdninger i utvalget i forskjellige bostedsstrøk, etter husholdningstype. Prosent	37
24.	Husholdninger i utvalget i forskjellige handelsfelt, etter alder på hovedinntektstakeren. Prosent	38
25.	Husholdninger i utvalget i forskjellige bostedsstrøk, etter alder på hovedinntektstakeren. Prosent	38
26.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i spredtbygde strøk i forskjellige handelsfelt, etter vare- og tjenestegruppe	39
27.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i spredtbygde strøk med forskjellig yrkesstatus/næring for hovedinntektstakeren, etter vare- og tjenestegruppe	40
28.	Gjennomsnittlig timer inntektsgivende arbeid pr. husholdning pr. uke og tallet på husholdninger i spredtbygde strøk, etter alder på hovedinntektstakeren for forskjellig yrkesstatus/næring	41
29.	Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i tettbygde strøk utenom Oslo, Bergen, Trondheim i forskjellige handelsfelt, etter vare- og tjenestegruppe	42

1. Teksttabeller (forts.)

Side

30. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i tettbygde strøk utenom Oslo, Bergen, Trondheim med forskjellig yrkesstatus for hovedinntektstakeren, etter vare- og tjenestegruppe 43

31. Gjennomsnittlig timer inntektsgivende arbeid pr. husholdning pr. uke/tallet på husholdninger, etter alder på hovedinntektstakeren for forskjellig yrkesstatus. Tettbygde strøk utenfor Oslo, Bergen, Trondheim 44

32. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i Oslo, Bergen, Trondheim med forskjellig yrkesstatus for hovedinntektstakeren, etter vare- og tjenestegruppe 45

33. Gjennomsnittlig timer inntektsgivende arbeid pr. husholdning pr. uke/tallet på husholdninger etter alder på hovedinntektstakeren for forskjellig yrkesstatus. Prosent. Oslo, Bergen, Trondheim 45

34. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. år for husholdninger med forskjellig samlet ukentlig arbeidstid 46

35. Gjennomsnittlig samlet ukentlig arbeidstid for husholdninger med forskjellig total årlig forbruksutgift. Timer 47

36. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. år for husholdninger med forskjellig samlet pensjonsgivende inntekt 48

37. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. år for husholdninger med forskjellig samlet nettoinntekt ved statsskattelikningen 50

38. Gjennomsnittlig total forbruksutgift, pensjonsgivende inntekt og nettoinntekt pr. år for forskjellige husholdningsgrupper. Kroner 51

39. Gjennomsnittlig total forbruksutgift, pensjonsgivende inntekt og nettoinntekt pr. år for grupper av enslige. Kroner 52

40. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for enslige med forskjellig pensjonsgivende inntekt, etter vare- og tjenestegruppe 52

41. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. år for forskjellig total forbruksutgift, etter vare- og tjenestegruppe 54

42. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. måned i forskjellige kvartaler 55

43. Beregnet forbruksutgift pr. husholdning pr. måned i forskjellige kvartaler, etter vare- og tjenestegruppe. 1. kvartal er satt lik 100 56

2. Vedleggstabeller

Side

I. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for enslige i forskjellige aldersgrupper, etter vare- og tjenestegruppe 60

II. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for enslige i grupper for yrkesaktivitet, alder og kjønn, etter vare- og tjenestegruppe 62

III. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar uten barn i forskjellige aldersgrupper for hovedinntektstakeren, etter vare- og tjenestegruppe 63

IV. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar uten barn i grupper for ektefellenes yrkesaktivitet og hovedinntektstakers alder, etter vare- og tjenestegruppe 65

V. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar med barn i grupper for tallet på barn i husholdningen, etter vare- og tjenestegruppe 66

VI. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar med barn i grupper for hovedinntektstakers alder og tallet på barn i husholdningen, etter vare- og tjenestegruppe 67

VII. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år i forskjellige handelsfelt, etter vare- og tjenestegruppe. Kroner 68

VIII. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar uten barn med forskjellig pensjonsgivende inntekt, etter vare- og tjenestegruppe 69

IX. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar med 1 barn med forskjellig pensjonsgivende inntekt, etter vare- og tjenestegruppe 69

X. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar med 2 barn med forskjellig pensjonsgivende inntekt, etter vare- og tjenestegruppe 70

XI. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar med 3 eller flere barn med forskjellig pensjonsgivende inntekt, etter vare- og tjenestegruppe 71

XII. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger med forskjellig total forbruksutgift, etter vare- og tjenestegruppe 72

XIII. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. måned i forskjellige kvartaler, etter vare- og tjenestegruppe 74

3. Tabeller i vedleggene

Vedlegg 1

Tabell A Regresjonskoeffisienter med standardavvik for enslige. Kroner 80

" B Regresjonskoeffisienter med standardavvik for ektepar uten barn. Kroner 82

Vedlegg 3

Tabell C Regresjonskoeffisienter med standardavvik for husholdninger i spredtbygde strøk. Kroner 86

" D Regresjonskoeffisienter med standardavvik for husholdninger i tettbygde strøk utenom Oslo, Bergen, Trondheim. Kroner 88

" E Regresjonskoeffisienter med standardavvik for husholdninger i Oslo, Bergen, Trondheim. Kroner 90

Vedlegg 4

Tabell F Regresjonskoeffisienter med standardavvik som viser avvik i månedlig utgift pr. husholdning i forhold til gjennomsnitt for 1. kvartal. Kroner 94

Vedlegg 5

Tabell G Designeffekter på gjennomsnittlig forbruksutgift for forskjellige husholdningsgrupper, etter vare- og tjenestegruppe 96

INDEX OF TABLES

1. Tables in the survey

		Page
1.	Households by number of persons in the household/type of household	18
2.	Households by total consumer expenditure per year	18
3.	Average consumer expenditure per household per year, for various types of households. Kroner	19
4.	Average consumer expenditure per year for single persons and married couples without children in various groups of age. Kroner	19
5.	Average consumer expenditure per year for households in groups of residential areas/ occupational status of main income earner/pensionable income of households. Kroner	20
6.	Average consumer expenditure per household per year for various types of households, by commodity and service group. Kroner	21
7.	Average consumer expenditure per household for various types of households, by commodity and service group. Percentages of total consumer expenditure	21
8.	Average consumer expenditure per year for single persons in various groups of age, by commodity and service group	22
9.	Average consumer expenditure per year for single persons who are economically active or economically inactive, by commodity and service group	25
10.	Number of single persons by age, sex and economical activity. Hours of paid work per week for economically active persons	25
11.	Average consumer expenditure per year for married couples without children, in various groups of age of the main income earner, by commodity and service group	27
12.	Average consumer expenditure per year for married couples without children, in groups of economical activity for each of the spouses, by commodity and service group	28
13.	Married couples without children, in groups of age of the main income earner, by economical activity of the spouses. Hours of paid work per person per week for economically active persons	29
14.	Average consumer expenditure for married couples with various number of children, by commodity and service group	30
15.	Average consumer expenditure per year for married couples with children, in groups of economical activity for the spouses and number of children in the household, by commodity and service group	31
16.	Married couples with children, in groups of number of children and age of the eldest child/ age of the main income earner, by economical activity of the spouses. Percentages	32
17.	Married couples with children, in groups for number of children and age of the eldest child, by economical activity of the spouses. Percentages	33
18.	Average working hours per week for married couples with various number of children. Hours	33
19.	Average consumer expenditure per year for households in various trade regions, by commodity and service group	34
20.	Average consumer expenditure per year for households in various residential areas, by commodity and service group	35
21.	Average consumer expenditure per person per year in various residential areas, by commodity and service group. Kroner	35
22.	Households in the sample in various trade regions, by type of household. Percentages	36
23.	Households in the sample in various residential areas, by type of household. Percentages	37
24.	Households in the sample in various trade regions, by age of the main income earner. Percentages	38
25.	Households in the sample in various residential areas, by age of the main income earner. Percentages	38
26.	Average consumer expenditure per year for households in sparsely populated areas in various trade regions, by commodity and service group	39
27.	Average consumer expenditure per year for households in sparsely populated areas with various occupation/industry of main income earner, by commodity and service group	40
28.	Average hours of paid work per household per week and number of households in sparsely populated areas, by age of the main income earner for various occupation/industry	41
29.	Average consumer expenditure per year for households in densely populated areas except Oslo, Bergen and Trondheim, in various trade regions, by commodity and service group	42

1. Tables in the survey (cont.)

Page

30. Average consumer expenditure per year for households in densely populated areas except Oslo, Bergen and Trondheim, with various occupation of main income earner, by commodity and service group 43

31. Average hours of paid work per household per year and number of households, by age of main income earner in various occupations. Densely populated areas except Oslo, Bergen and Trondheim 44

32. Average consumer expenditure per year for households in Oslo, Bergen and Trondheim with various occupation of main income earner, by commodity and service group 45

33. Average number of hours of paid work per household per week and number of households, by age of main income earner in various occupations. Percentages. Oslo, Bergen and Trondheim ... 45

34. Average consumer expenditure per household, per year for households with various total number of working hours 46

35. Average total number of working hours per week for households with various total consumer expenditure per year. Hours 47

36. Average consumer expenditure per household per year for households with various total pensionable income 48

37. Average consumer expenditure per household per year for households with various total net income, by central government tax assessment 50

38. Average total consumer expenditure, pensionable income, and net income per year in various groups of households. Kroner 51

39. Average total consumer expenditure, pensionable income and net income per year for groups of single person households. Kroner 52

40. Average consumer expenditure per year for single person households with various pensionable income, by commodity and service group 52

41. Average consumer expenditure per household per year for various total consumer expenditure, by commodity and service group 54

42. Average consumer expenditure per household per month in various quarters 55

43. Estimated consumer expenditure per household per month in various quarters, by commodity and service group. First quarter: 100 56

2. *Tables in the appendix*

Page

I. Average consumer expenditure per year for single person households in various groups of age, by commodity and service group 60

II. Average consumer expenditure per year for single person households in groups of economical activity, age and sex, by commodity and service group 62

III. Average consumer expenditure per year for married couples without children in various groups of age of main income earner, by commodity and service group 63

IV. Average consumer expenditure per year for married couples without children in groups of economical activity for married couples and age of main income earner, by commodity and service group 65

V. Average consumer expenditure per year for married couples with children for various number of children in the household, by commodity and service group 66

VI. Average consumer expenditure per year for married couples with children in groups of age of main income earner and number of children in the household 67

VII. Average consumer expenditure per year in various trade regions, by commodity and service group. Kroner 68

VIII. Average consumer expenditure per year for married couples without children, with various pensionable income, by commodity and service group 69

IX. Average consumer expenditure per year for married couples with 1 child, for various pensionable income, by commodity and service group 69

X. Average consumer expenditure per year for married couples with 2 children, for various pensionable income, by commodity and service group 70

XI. Average consumer expenditure per year for married couples with 3 or more children, for various pensionable income, by commodity and service group 71

XII. Average consumer expenditure per year for households with various total consumer expenditure, by commodity and service group 72

XIII. Average consumer expenditure per household per month in various quarters, by commodity and service group 74

3. *Tables in the appendices*

Appendix 1

Table A Regression coeffisients with standard deviation for single person household. Kroner 80

" B Regression coeffisients with standard deviation for married couples without children. Kroner 82

Appendix 3

Table C Regression coeffisients with standard deviation for households in sparsely populated areas. Kroner 86

" D Regression coeffisients with standard deviation for households in densely populated areas except Oslo, Bergen, Trondheim. Kroner 88

" E Regression coeffisients with standard deviation for households in Oslo, Bergen, Trondheim. Kroner 90

Appendix 4

Table F Regression coeffisients with standard deviation which show monthly expenditure per household in relation to average of first quarter. Kroner 94

Appendix 5

Table G Design effects of average consumer expenditure in various groups of households, by commodity and service group 96

I. Forbruksundersøkelsen 1973[1)]

1. Formål med undersøkelsen

Statistisk Sentralbyrå gjennomførte en forbruksundersøkelse i 1973. Det var flere formål med denne undersøkelsen. Den skulle blant annet nyttes til beregning av nytt vektgrunnlag i konsumprisindeksen. Undersøkelsen har imidlertid anvendelsesområder utover dette. Det er laget en tabellpublikasjon over forbruksutgifter fordelt på vare- og tjenestegrupper. En finner der tabeller over utgifter for forskjellige befolkningsgrupper, inndelt etter blant annet husholdningstype, bosted, yrkesdeltaking osv.

Forbruksundersøkelsen blir også nyttet i forbindelse med analysepregede arbeider. Ved siden av å beskrive forbruket, ønsker en gjerne å si noe om årsakssammenhenger, for eksempel sammenhenger mellom inntekt og forbruk. Materialet fra forbruksundersøkelsene nyttes også i nasjonalregnskapet.

Denne publikasjonen inneholder tabeller med en del kommentarer. En har lagt hovedvekten på å sammenlikne forbruket fra forskjellige grupper av husholdninger. I kapitlene V-VII er forbruket for forskjellige husholdningstyper analysert. Forbruket for enslige og for ektepar uten barn er behandlet mer detaljert enn for ektepar med barn. En regner imidlertid med å sette i gang en analyse av forbruket for familier med barn i den nærmeste framtid.

I kapittel VIII behandles forbruket i forskjellige geografiske områder. Det er skilt mellom spredtbygde og tettbygde strøk, hvor Oslo-Bergen-Trondheim er skilt ut som en egen gruppe.

I kapittel IX har en kort sett litt på forbruk og arbeidstidens lengde. I kapittel X finnes noen tabeller over inntekt og forbruk. Det er meningen å gjøre noe mer på dette felt senere. I kapittel XI er det vist hvordan utgiftsandelene til forskjellige vare- og tjenestegrupper varierer med den totale forbruksutgiften for husholdningen.

Det vil senere bli gitt ut publikasjoner med nærmere analyser av deler av materialet fra Forbruksundersøkelsen 1973.

2. Opplegg og gjennomføring av undersøkelsen

Utvalget av husholdninger til forbruksundersøkelsen ble trukket tilfeldig blant alle landets private husholdninger. I alt ble 4 707 husholdninger trukket ut. Av disse kom det inn oppgaver fra 3 363 husholdninger, dvs. 71,4 prosent av dem som ble kontaktet.

Forbruksutgiftene ble registrert ved regnskapsføring og intervju. Husholdningene førte regnskap over alle sine forbruksutgifter i 2 uker. For å få tatt hensyn til sesongvariasjoner i forbruket ble husholdningene fordelt over året, slik at 1/26 førte regnskap fra 1. til 14. januar, en annen 1/26 fra 15. til 28. januar osv. slik at hele året ble dekket. I tillegg til regnskapsføringen ble husholdningene intervjuet om kjøp av en del større varige forbruksgjenstander og dessuten utgifter til bolig, lys og brensel.

3. Begreper, definisjoner og klassifikasjoner

Husholdning. Som husholdning er regnet personer som bor i samme bolig og som har felles kost (minst ett måltid pr. dag).

De undersøkte husholdninger. Forbruksundersøkelsen omfatter personer i private husholdninger. Det vil si at felleshusholdninger ikke er med i undersøkelsen (personer i militærforlegninger, sykehus m.v.).

Hovedinntektstaker. Hovedinntektstakeren er den person i husholdningen som inntektsmessig bidrar mest til familiens underhold.

Yrkesaktivitet. En person er i forbruksundersøkelsen regnet som yrkesaktiv dersom vedkommende utførte inntektsgivende arbeid av minst 25 timers varighet i siste 30-dagersperiode før intervjuet fant sted. I den offisielle statistikk forekommer det også andre definisjoner på yrkesaktivitet.

1) En nærmere redegjørelse for Forbruksundersøkelsen 1973 er gitt i publikasjonen Forbruksundersøkelse 1973, NOS A 705.

Yrkesstatus. En persons yrkesstatus er registrert med utgangspunkt i vedkommendes hovedyrke.

Bostedsstrøk. Med tettbygde strøk menes hussamlinger med minst 200 personer der husene ikke ligger mer enn 50 meter fra hverandre. Med spredtbygde strøk menes all bebyggelse der avstanden til nærmeste hus er større enn 50 meter, og dessuten alle hussamlinger med færre enn 200 personer. Hvert utvalgsområde er gruppert som tettbygd eller spredtbygd strøk alt etter om mesteparten av befolkningen bor i tettbygd eller spredtbygd strøk.

Forbruksutgift. Forbruksutgift omfatter utgifter til kjøp av varer og tjenester, forbruk av varer fra egen produksjon og mottatte gaver. Varer fra egen produksjon er verdsatt til produsentpriser og mottatte gaver til detaljpriser.

Forbruksutgift omfatter ikke utgifter til direkte skatter, trygdepremier, gitte gaver, realinvesteringer (f.eks. kjøp av bolig og utgifter til bygging og påbygging av bolig), og kontraktsmessig sparing (f.eks. pensjonsinnskott, avdrag på lån, livsforsikring m.v.).

Utgifter til bolig, lys og brensel omfatter både utgifter i boligen og fritidshus (hytte, landsted), men ikke driftsbygninger. For husholdninger med egen prosentliknet bolig omfatter utgiftene renter av lån til boligen, forsikring, vannavgift og forskjellige andre avgifter og vedlikehold. For regnskapsliknet bolig omfatter boligutgiftene stipulert årlig husleie ifølge siste skattelikning. For husholdninger med leid bolig utgjør boligutgiftene husleie og renter på lån til boliginnskott. Verdien av fri bolig er satt til liknet beløp ved siste skattelikning. Utgifter til fritidshus omfatter eventuelle renter på lån, forsikring og avgifter. For husholdninger som har leid fritidshus i ferien er denne utgiften tatt med. Utgifter til vedlikehold omfatter både kjøp av varer, lønningsutgifter og andre utgifter i forbindelse med vedlikehold av egen bolig, leid bolig og fritidshus.

4. Resultatenes pålitelighet

En må som regel regne med at det finnes en del feilkilder i statistiske undersøkelser. En av disse feilkildene har sammenheng med frafall av husholdninger i undersøkelsen. Det var for eksempel større frafall blant husholdninger i tettbygde strøk enn i spredtbygde strøk. Videre var det større frafall blant én-personhusholdninger enn blant husholdninger som bestod av flere personer. Vi har tatt hensyn til dette ved å la husholdninger som tilhører grupper med stort frafall telle relativt mer enn andre husholdninger ved beregning av gjennomsnitt.

En annen årsak til feil er at vi har et begrenset utvalg av husholdninger i undersøkelsen. På grunn av variasjonen mellom husholdningene kan en få resultater som avviker vesentlig fra det en ville få ved å foreta en totaltelling. For å få en oversikt over denne feilkilden, har vi beregnet standardavvik for regresjonskoeffisientene og en del gjennomsnittstall. Disse finnes i vedleggene 1, 3 og 4. Se også vedlegg 5.

II. Teori om det private forbruket

1. En vanlig teori om forbrukeratferd

Vi har allerede pekt på at forbruksutgiftene varierer fra husholdning til husholdning. Dette skyldes ikke bare tilfeldige variasjoner som har sammenheng med den korte registreringsperioden i forbruksundersøkelsene. Det er i høy grad stor forskjell på forbruket i de forskjellige husholdninger. Dette er for øvrig noe de fleste vet fra egen omgangskrets. I det følgende skal vi kort gjøre rede for en vanlig brukt teori om forbrukeratferd.

Forbrukerne antas å ha visse ønsker om, eller behov for de forskjellige varer og tjenester. Slike ønsker kan selvsagt variere fra individ til individ eller fra husholdning til husholdning.

En husholdnings økonomiske evne setter grenser for hvor stort forbruket kan være. Økonomisk evne bestemmes av tilgjengelig inntekt og formue. Dessuten spiller mulighetene for lån en rolle, særlig på kort sikt. Inntekt omfatter i denne forbindelse både yrkesinntekt, renteinntekt og mottak av forskjellige former for stønader (trygder, gaver). Det inntektsbegrep en vanligvis tenker på, er inntekt etter at skatter er betalt.

Sparing defineres gjerne som den delen av inntekten som ikke går til forbruk. Sparte midler kan plasseres på forskjellige måter, f.eks. i kontanter eller verdipapirer, plasseres som bankinnskott eller nyttes til anskaffelse av bolig eller annen eiendom. Dersom forbruksutgiftene er større enn inntekten, er sparingen negativ. Forbruket må da delvis finansieres ved bruk av formue eller opptak av lån. I den grad formuen og mulighetene for lån er begrensede, er det inntekten som setter grenser for hvor høyt forbruket kan være. (Med inntekt menes gjerne både pengeinntekt og inntekt i form av naturalia).

Prisnivået virker inn på inntektens kjøpekraft. Jo høyere prisnivået er, jo mindre er en gitt inntekt verdt, dvs. jo mindre er realinntekten. Det er nokså vanlig i teorier for forbrukeratferd å gå ut fra at det er realinntekten snarere enn den nominelle inntekten som har avgjørende innflytelse på forbruksetterspørselen.

De relative prisene på de forskjellige varer og tjenester spiller en rolle for sammensetningen av det private forbruket. Dersom prisene stiger på noen varer, men ikke på alle, regner en med at dette påvirker sammensetningen av forbruksetterspørselen. For eksempel kan det hende at en prisøkning på smør fører til redusert etterspørsel etter denne vare, men kanskje til økt etterspørsel etter margarin.

Det er vanlig å modifisere ovennevnte resonnement noe når det gjelder anskaffelse av varige gjenstander, f.eks. privat bil. Nytten vil i stor grad avhenge av bruken. Slike gjenstander kan brukes i relativt lang tid, og utgiftene i en periode kan gi et misvisende inntrykk av nytten av gjenstanden.

Kort sammenfattet kan en si forbruksetterspørselen etter de forskjellige varer og tjenester, blir bestemt av forbrukernes realinntekt, behovet (nytten) og de relative prisene på varene og tjenestene.

2. Teori om sammenheng mellom arbeidstidens lengde og størrelsen på forbruket

Foran gikk vi ut fra at inntekten setter en øvre grense for hvor stort forbruket kan være. Det vil si at en betrakter inntekten som gitt, mens altså forbruket må tilpasses etter inntekten. Men som kjent er ikke inntekten upåvirkelig. Den avhenger av hvor mange som har inntektsgivende arbeid i husholdningen, av bijobber, overtidsarbeid e.l. Inntekten kan derfor til en viss grad tilpasses etter ønsket om forbruk. Alternativt til å si at inntekten bestemmer forbruket, kan en med en viss rett hevde at forbruket bestemmer inntekten. Hvis en husholdning har høy inntekt og dermed kanskje "venner seg til" et høyt forbruk, kan husholdningen på en måte bli avhengig av å ha høy inntekt også for framtida.

En vanlig teori for tilbud av arbeidskraft sier at folk vurderer fordelen ved et høyt forbruk mot ulempen med lang arbeidstid, og fordelen med kort arbeidstid mot ulempen med lavt forbruk. Ved slike vurderinger kommer folk fram til nettopp den arbeidsinnsats og det forbruk som de alt i alt synes er best. Forutsetningen må her være at folk har rimelig mulighet for å bestemme hvor mye de skal arbeide (arbeidsplasser både for menn og kvinner, muligheter for deltidsjobber, overtidsarbeid e.l.).

Ovennevnte resonnement må modifiseres når det forekommer arbeidsuavhengige inntekter (trygder e.l.).

III. Utvalget av husholdninger

Utvalget fra Forbruksundersøkelsen 1973 kan deles inn i mange forskjellige grupper av husholdninger. Tabell 1 viser hvordan utvalget er sammensatt etter tallet på personer i husholdningen og husholdningstype.

Tabell 1. Husholdninger, etter tallet på personer i husholdningen/husholdningstype *Households by number of persons in the household/type of household*

	Husholdninger *Households*	
	Tallet på husholdninger *Number of households*	Prosent *Percentages*
ALLE HUSHOLDNINGER *ALL HOUSEHOLDS*	3 363	100,0
TALLET PÅ PERSONER *NUMBER OF PERSONS*		
1 person *person*	545	16,2
2 personer *persons*	905	26,9
3 " "	636	18,9
4 " "	674	20,0
5 " "	364	10,8
6 personer eller flere *or more persons*	239	7,1
HUSHOLDNINGSTYPE *TYPE OF HOUSEHOLD*		
Enslig *One-person households*	545	16,2
Ektepar uten barn *Married couples without children*	705	21,0
Ektepar med 1 barn under 16 år *Married couples with 1 child under 16 years of age*	280	8,3
Ektepar med 2 barn under 16 år *Married couples with 2 children under 16 years of age*	394	11,7
Ektepar med 3 barn eller flere under 16 år *Married couples with 3 children or more under 16 years of age*	289	8,6
Husholdninger ellers med både voksne og barn[1] *Other households with adults and children under 16 years of age*[1]	470	14,0
Husholdninger ellers med bare voksne personer[2] *Other households with only adults*[2]	680	20,2

1) Omfatter blant annet enslige med barn og ektepar med barn hvor noen barn er over og noen under 16 år.
2) Omfatter enslige personer som bor sammen, f.eks. ugifte søsken, far og mor og voksent barn osv.
1) Including single persons with children and married couples with children over and under 16 years of age. 2) Including single persons living together, i.e. unmarried sisters, and married couples with children over 16 years of age.

Det var i gjennomsnitt 2,88 personer pr. husholdning (voksne og barn).

Det viser seg at de registrerte forbruksutgiftene varierer nokså mye fra husholdning til husholdning. Dette har sammenheng med at det faktiske forbruket til vanlig er ulikt i forskjellige husholdninger. Men dessuten skyldes det at husholdningene kan ha hatt enten spesielt høye eller spesielt lave utgifter akkurat i den perioden de har vært med i undersøkelsen. I tabell 2 er husholdningene fordelt etter total forbruksutgift.

Tabell 2. Husholdninger, etter total forbruksutgift pr. år *Households by total consumer expenditure per year*

	Husholdninger *Households*	
	Tallet på husholdninger *Number of households*	Prosent *Percentages*
ALLE HUSHOLDNINGER *ALL HOUSEHOLDS*	3 363	100,0
TOTAL FORBRUKSUTGIFT *TOTAL CONSUMER EXPENDITURE*		
Under kr 10 000	246	7,3
Kr 10 000-14 999	297	8,8
" 15 000-19 999	313	9,3
" 20 000-29 999	649	19,3
" 30 000-44 999	833	24,8
" 45 000-59 999	480	14,3
" 60 000-79 999	324	9,6
Kr 80 000 og over *and over*	221	6,6

En nærmere redegjørelse for sammensetningen av utvalget er gitt i publikasjonen Forbruksundersøkelsen 1973, NOS A 705.

IV. Noen eksempler på variasjoner i utgifter mellom husholdninger

1. Total forbruksutgift for forskjellige husholdningstyper

For alle husholdninger under ett var total forbruksutgift kr 36 832 pr. år i 1973. Det er imidlertid store variasjoner mellom forskjellige typer av husholdninger. Tabellen nedenfor viser total forbruksutgift for forskjellige husholdningstyper.

Tabell 3. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. år for forskjellige husholdningstyper. Kroner *Average consumer expenditure per household per year, for various types of households. Kroner*

Husholdningstype *Type of household*	Total forbruksutgift pr. år *Total consumer expenditure per year*
ALLE HUSHOLDNINGER *ALL HOUSEHOLDS*	36 832,25
HUSHOLDNINGSTYPE *TYPE OF HOUSEHOLD*	
Enslige *One-person households*	16 645,39
Ektepar uten barn *Married couples without children*	31 515,46
Ektepar med 1 barn under 16 år *Married couples with 1 child under 16 years of age*	42 353,04
Ektepar med 2 barn under 16 år *Married couples with 2 children under 16 years of age*	46 663,77
Ektepar med 3 eller flere barn under 16 år *Married couples with 3 or more children under 16 years of age*	46 531,74
Husholdninger ellers med både voksne og barn under 16 år *Other households with adults and children under 16 years of age*[1]	53 969,60
Husholdninger ellers med bare voksne personer *Other households with only adults*[2]	42 938,93

1) Se note 1, side 18. 2) Se note 2, side 18.
1) See note 1, page 18. 2) See note 2, page 18.

Ektepar uten barn har gjennomsnittlig nesten dobbelt så stor forbruksutgift som enslige, og ektepar med barn har enda høyere utgifter. Det synes kanskje overraskende at ektepar med 2 barn og ektepar med 3 eller flere barn gjennomsnittlig har omtrent samme totale forbruksutgift pr. år. En kunne kanskje vente at ektepar med mange barn måtte få større utgifter enn ektepar med få barn, men inntekten setter en grense for hvor høyt forbruket kan være. Hver må klare seg med den inntekt en har.

Det er selvsagt store forskjeller også innen en og samme husholdningstype. Som eksempel på dette er i tabell 4 gruppene enslige og ektepar uten barn gruppert etter alder.

Tabell 4. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for enslige og ektepar uten barn i forskjellige aldersgrupper. Kroner *Average consumer expenditure per year for single persons and married couples without children in various groups of age. Kroner*

	Total forbruksutgift pr. år *Total consumer expenditure per year*
ENSLIGE *ONE-PERSON HOUSEHOLDS*	
Under 40 år *years*	22 636,40
40-66 år *years*	17 917,36
67 år og over *years and over*	12 910,21
EKTEPAR UTEN BARN *MARRIED COUPLES WITHOUT CHILDREN*	
Hovedinntektstaker under 40 år *Main income earner under 40 years of age*	44 779,37
Hovedinntektstaker 40 år og over *Main income earner 40 years of age and over*	29 159,71

2. Variasjoner i total forbruksutgift etter andre kjennemerker

Husholdningsutgiftene varierer også etter andre kjennemerker enn husholdningstype. Tabell 5 viser hvordan total forbruksutgift varierer med bostedsstrøk, hovedinntektstakers yrkesstatus og inntekt.

Tabell 5. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i grupper for bostedsstrøk/hovedinntektstakers yrkesstatus/husholdningens pensjonsgivende inntekt. Kroner *Average consumer expenditure per year for households in groups of residential areas/occupational status of main income earner/pensionable income of households. Kroner*

	Total forbruksutgift pr. år *Total consumer expenditure per year*
ALLE HUSHOLDNINGER *ALL HOUSEHOLDS*	36 832,25
BOSTEDSSTRØK *RESIDENTIAL AREA*	
Spredtbygde strøk *Sparsely populated areas*	32 514,27
Tettbygde strøk *Densely populated areas*	39 518,84
Av dette: *Of which:* Oslo, Bergen, Trondheim	40 418,48
HOVEDINNTEKTSTAKERS YRKESSTATUS *OCCUPATION OF MAIN INCOME EARNER*	
Selvstendig næringsdrivende i jordbruk, skogbruk og fiske *Self-employed in agriculture, forestry and fishing*	34 046,23
Selvstendig næringsdrivende ellers *Other self-employed*	44 570,08
Lønnstakere *Wage earners and salaried employees*	43 064,25
Ikke yrkesaktive *Inactive*	25 053,10
PENSJONSGIVENDE INNTEKT *PENSIONABLE INCOME*	
Kr 0	17 653,34
" 1- 9 900	23 675,38
" 10 000-19 900	28 057,51
" 20 000-29 900	27 037,51
" 30 000-44 900	34 519,80
" 45 000-59 900	41 224,32
" 60 000-79 900	49 723,22
" 80 000 og over *and over*	63 688,92

Ved å dele inn husholdningene i tabell 5 i passende undergrupper ville man selvsagt finne at det er store forskjeller også innen disse gruppene. (Det er for hver inndeling det samme utvalget av husholdninger, bare inndelt i grupper på forskjellige måter).

3. Fordeling av utgiftene på vare- og tjenestegrupper

Tabell 6 viser fordelingen på 9 hovedgrupper for forskjellige husholdningstyper.

Tabell 6. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. år for forskjellige husholdningstyper, etter vare- og tjenestegruppe. Kroner *Average consumer expenditure per household per year for various types of households, by commodity and service group. Kroner*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*	Alle husholdninger *All households*	Enslige *Single persons*	Ektepar uten barn *Married couples without children*	Ektepar med barn under 16 år *Married couples with children under 16 years of age*	Husholdninger ellers med både voksne personer og barn under 16 år *Other households with adults and children under 16 years of age*	Husholdninger ellers med bare voksne personer *Other households with only adults*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT *TOTAL CONSUMER EXPENDITURE*	36 832,25	16 645,39	31 515,46	45 364,76	53 969,60	42 938,93
Matvarer *Food*	8 823,47	3 789,11	7 388,82	10 764,82	13 366,90	10 523,27
Drikkevarer og tobakk *Beverages and tobacco*	1 813,14	774,98	1 790,51	1 949,31	2 539,60	2 332,32
Klær og skotøy *Clothing and footwear*	3 881,35	1 723,39	2 771,58	4 725,74	6 531,11	4 679,53
Bolig, lys og brensel *Rent, fuel and power*	4 745,57	3 084,59	4 305,65	6 219,36	6 384,13	4 157,52
Møbler og husholdningsartikler *Furniture and household equipment*	3 446,89	1 593,08	3 225,41	4 544,96	4 349,26	3 756,40
Helsepleie *Medical care*	849,54	505,85	818,01	882,76	1 362,22	892,23
Reiser og transport *Transport*	7 181,39	2 246,32	6 233,73	9 186,10	10 400,62	9 006,59
Fritidssysler og utdanning *Recreation and education*	3 584,87	1 618,62	2 915,18	4 399,99	5 472,16	4 223,72
Andre varer og tjenester *Other goods and services*	2 506,02	1 309,45	2 066,56	2 691,72	3 563,61	3 367,37

Ut fra disse tallene kan en selvsagt lett regne ut den prosentvise fordeling. En slik fordeling er ofte instruktiv når en raskt vil danne seg et bilde av forbrukets sammensetning. Dette er gjort i tabell 7.

Tabell 7. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning for forskjellige husholdningstyper, etter vare- og tjenestegruppe. Prosent av total forbruksutgift *Average consumer expenditure per household for various types of households, by commodity and service group. Percentages of total consumer expenditure*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle husholdninger *All households*	Enslige *Single persons*	Ektepar uten barn *Married couples without children*	Ektepar med barn under 16 år *Married couples with children under 16 years of age*	Husholdninger ellers med både voksne personer og barn under 16 år *Other households with adults and children under 16 years of age*	Husholdninger ellers med bare voksne personer *Other households with only adults*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Matvarer	24,0	22,8	23,4	23,7	24,8	24,5
Drikkevarer og tobakk	4,9	4,7	5,7	4,3	4,7	5,4
Klær og skotøy	10,5	10,4	8,8	10,4	12,1	10,9
Bolig, lys og brensel	12,9	18,5	13,7	13,7	11,8	9,7
Møbler og husholdningsartikler	9,4	9,6	10,2	10,0	8,1	8,7
Helsepleie	2,3	3,0	2,6	1,9	2,5	2,1
Reiser og transport	19,5	13,5	19,8	20,2	19,3	21,0
Fritidssysler og utdanning ..	9,7	9,7	9,2	9,7	10,1	9,8
Andre varer og tjenester	6,8	7,9	6,6	5,9	6,6	7,8

1) For English translation, see table 6.

4. Beskrivelse og forklaring av statistiske resultater

Ved hjelp av statistisk materiale kan en beskrive visse størrelser, f.eks. gjennomsnittsforbruket for husholdninger i spredtbygde strøk eller for enslige under 40 år. Slike opplysninger kan være av stor verdi i mange forbindelser. Et annet siktepunkt kan være å søke å forklare hvorfor resultatene er slik vi registrerer dem. Når f.eks. husholdninger i spredtbygde strøk har lavere forbruksutgift enn husholdninger i tettbygde strøk, kan en være interessert i årsakene til dette. Årsakene kan tenkes å være f.eks. lavere inntekter pr. inntektstaker, færre inntektstakere pr. husholdning (vanskeligere for gifte kvinner å finne høvelig arbeid) i spredtbygde enn i tettbygde strøk. En forklaring av observerte resultater vil alltid måtte bygge på en eller annen teori om forbrukeratferd.

I denne framstillingen skal vi både prøve å beskrive resultatene og i noen grad forklare årsakene til at vi observerer det vi faktisk gjør. Det er oftest vanskeligere å finne årsakssammenhengen enn å bare beskrive et forhold. Ved kartlegging av årsaker er det viktig å prøve å finne hvor stor virkning på forbruket de forskjellige årsaksfaktorer har, f.eks. husholdningstyper, inntekt, bosted osv. Vi vil i en del tilfelle gjøre bruk av såkalt flervariabelanalyse (regresjonsanalyse). En del resultater er presentert i teksten, mens nærmere detaljer er tatt inn som vedlegg.

V. Forbruk for enslige (én-personhusholdninger)

1. Oversikt

I dette kapittel vurderes nærmere de ensliges forbruksutgifter og fordelingen av forbruket på vare- og tjenestegrupper. (Vi deler først inn personene etter alder).

Tabell 8. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for enslige i forskjellige aldersgrupper, etter vare- og tjenestegruppe[1]) *Average consumer expenditure per year for single persons in various groups of age, by commodity and service group*[1])

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[2])	Alle *Total*		Alder *Age*: Under 40 år *years*		40-66 år *years*		67 år og over *years and over*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	16 645,39	100,0	22 636,46	100,0	17 917,36	100,0	12 910,21	100,0
Matvarer	3 789,11	22,8	3 080,26	13,6	4 221,22	23,6	3 710,93	28,7
Drikkevarer og tobakk	774,98	4,7	1 202,86	5,3	893,30	5,0	483,68	3,7
Klær og skotøy ..	1 723,39	10,4	2 478,43	10,9	1 702,09	9,5	1 414,78	11,0
Bolig, lys og brensel	3 084,59	18,5	2 920,10	12,9	3 419,16	19,1	2 857,28	22,1
Møbler og husholdningsartikler	1 593,08	9,6	1 609,09	7,1	1 860,43	10,4	1 347,45	10,4
Helsepleie	505,85	3,0	310,11	1,4	750,28	4,2	372,57	2,9
Reiser og transport	2 246,32	13,5	5 610,06	24,8	2 199,86	12,3	828,22	6,4
Fritidssysler og utdanning	1 618,62	9,7	2 594,81	11,5	1 558,87	8,7	1 248,39	9,7
Andre varer og tjenester	1 309,45	7,9	2 830,73	12,5	1 312,16	7,3	646,92	5,0
Tallet på enslige i undersøkelsen *Number of single persons in the survey*		545		95		210		240

1) I vedleggstabell I finnes tilsvarende tabell splittet ytterligere opp på vare- og tjenestegrupper.
1) In the appendix, table I, a corresponding table is given with a more detailed commodity and service grouping. 2) For English translation, see table 6 (page 21).

Tabell 8 viser at forbruksutgiften varierer med alderen. Enslige under 40 år har betydelig større utgifter enn enslige i gruppen 40-66 år som igjen har større utgifter enn enslige på 67 år og over. Dette har sikkert i stor grad sammenheng med de enkelte gruppers yrkesdeltaking og dermed kjøpekraft.

Det er imidlertid store forskjeller også når det gjelder fordelingen av utgiftene på de forskjellige vare- og tjenestegruppene. Blant annet er matvareutgiftene lavest for gruppen under 40 år. Dette kan kanskje være litt uventet. Her må det imidlertid tas i betraktning at mat spist ute (på restaurant, kafé, kafeteria, kantine) ikke er tatt med under matvarer, men under gruppen andre varer og tjenester. For gruppen mat spist ute har det ikke vært mulig i undersøkelsen å skille mellom mat og drikkevarer (leskedrikk, øl, vin, brennevin).

Utgifter til mat og drikke på restaurant, kafé og kantine er for enslige under 40 år kr 1 718,03, for enslige i alderen 40-66 år kr 483,51 og for enslige i gruppen 67 år og over bare kr 100,51.

Utgifter til drikkevarer og tobakk er kr 775 for gruppen enslige under ett, men varierer med alderen. Personer under 40 år har høyest og personer over 67 har lavest forbruk. Av vedleggstabell I går det fram at drikkevarer og tobakk beløpsmessig fordeler seg slik på drikkevarer og tobakk:

	Under 40 år *years*	40-66 år *years*	67 år og over *years and over*
I alt *Total*	kr 1 202,86	kr 893,30	kr 483,68
Drikkevarer *Beverages*	" 736,75	" 560,74	" 352,34
Tobakk *Tobacco*	" 466,11	" 332,56	" 131,35

Mønstret i forbruket av drikkevarer og av tobakk hver for seg er omtrent det samme som for gruppen under ett; forbruket er høyest for de yngste og lavest for de eldste.

Også varegruppen klær og skotøy utgjør størst beløp for de yngste og lavest for de eldste. Av vedleggstabell I går det fram at dette vesentlig har sammenheng med utgiftene til undergruppen bekledningsartikler.

Yngre personer har langt større utgifter til reiser og transport enn eldre personer. Oppstillingen nedenfor viser hvordan utgifter til gruppen reiser og transport fordeler seg på undergrupper av varer og tjenester:

	Under 40 år *years*	40-66 år *years*	67 år og over *years and over*
I alt *Total*	kr 5 610,06	kr 2 199,86	kr 828,22
Kjøp av egne transportmidler *Personal transport equipment*	" 1 628,60	" 413,44	" -19,38
Drift og vedlikehold av egne transportmidler *Running and maintenance of personal transport*	" 2 364,56	" 806,77	" 85,72
Bruk av offentlige transportmidler *Public transport services*	" 1 388,38	" 641,20	" 309,85
Porto, telefon og telegrammer *Postal telephone and telegraph services*	" 228,51	" 338,46	" 452,02

Utgifter til egne transportmidler er høye for unge enslige; anskaffelse og drift m.v. utgjør til sammen ca. kr 4 000 pr. år i gjennomsnitt. For personer i alderen 40-66 år er tilsvarende beløp ca. kr 1 200, mens personer over 67 år har et nokså ubetydelig beløp i gjennomsnitt. Kjøp av transportmidler oppviser et lite negativt beløp for personer over 67 år. Dette har sammenheng med at kjøp er regnet netto, dvs. at eventuelt salg eller innbytte er trukket fra. I en del tilfelle har eldre personer solgt bil uten å kjøpe annen bil i stedet.

Også bruk av offentlige transportmidler utgjør større beløp for yngre enn for eldre personer. Dette har selvsagt sammenheng med at yngre personer har større behov for reiser (arbeidsreiser, feriereiser e.l.), men dessuten har det nok også sammenheng med at yngre personer har bedre økonomisk evne enn eldre personer.

Gruppen fritidssysler og utdanning omfatter nokså forskjellige vare- og tjenestegrupper, og utgiftene varierer med alderen på personen:

	Under 40 år *years*	40-66 år *years*	67 år og over *years and over*
I alt *Total*	kr 2 594,81	kr 1 558,87	kr 1 248,39
Utstyr og tilbehør *Recreation equipment*	" 1 004,34	" 658,95	" 388,72
Offentlige forestillinger og andre tjenester *Public entertainment and other services* ...	" 524,59	" 487,58	" 479,79
Bøker, aviser og tidsskrifter *Books, newspapers and periodicals*	" 850,55	" 381,33	" 379,88
Skolegang *Schooling*	" 215,33	" 31,00	" -

Gruppen utstyr og tilbehør omfatter varer som fjernsyn, radio, platespillere, grammofonplater, fotoutstyr, sportsartikler o.l. Denne posten utgjør gjennomsnittlig vesentlig større beløp for yngre enn for eldre personer.

En del utgifter blir ofte i daglig tale oppfattet som nødvendige, mens andre omtales som luksus. Blant utgifter som er nødvendige tenkes det ofte på utgifter til matvarer, klær og skotøy, og bolig, lys og brensel. Blant mer luksuspregede varer kan man kanskje nevne kjøp, drift og vedlikehold av egne transportmidler samt utstyr og tilbehør i forbindelse med fritidssysler. Mange vil vel mene at en slik inndeling av utgifter ikke er særlig god eller nyttig, men den kan kanskje likevel ha en viss interesse. Oppstillingen nedenfor viser fordelingen for de forskjellige aldersgruppene:

	Under 40 år *years*	40-66 år *years*	67 år og over *years and over*
	Prosent *Percentages*	Prosent *Percentages*	Prosent *Percentages*
I alt *Total*	100,0	100,0	100,0
Matvarer[1], klær og skotøy, bolig, lys og brensel *Food[1], clothing and footwear, rent, fuel and power*	37,4	52,1	61,8
Kjøp, drift og vedlikehold av egne transportmidler, utstyr og tilbehør i forbindelse med fritidssysler *Personal transport equipment, operation and maintenance of equipment, recreation equipment*	22,1	10,5	3,8
Andre utgifter *Other expenditures*	40,5	37,4	34,4

Det vi kalte nødvendighetsvarer utgjør en langt større andel av totalutgiften for eldre enn for yngre. Det omvendte er tilfelle for luksusvarer.

Total forbruksutgift er langt større for yrkesaktive enn for ikke yrkesaktive. Dette kan ikke overraske noen, fordi inntekten i stor grad setter grenser for hvor høyt forbruket kan være.

1) Matvarer spist ute på kafé, restaurant m.v. er ikke med.
1) Food consumed at café, restaurant etc. not included.

Tabell 9. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for yrkesaktive og ikke-yrkesaktive enslige, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for single persons who are economically active or economically inactive, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *Total*		Yrkesaktivitet *Economic activity*			
			Yrkesaktive *Economically active*		Ikke-yrkesaktive *Not economically active*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	16 645,39	100,0	21 093,48	100,0	13 492,62	100,0
Matvarer	3 789,11	22,8	3 870,14	18,3	3 731,69	27,7
Drikkevarer og tobakk	774,98	4,7	1 148,97	5,4	509,90	3,8
Klær og skotøy	1 723,39	10,4	2 260,33	10,7	1 342,80	10,0
Bolig, lys og brensel	3 084,59	18,5	3 169,65	15,0	3 024,30	22,4
Møbler og husholdningsartikler	1 593,08	9,6	1 897,90	9,0	1 377,02	10,2
Helsepleie	505,85	3,0	446,44	2,1	547,96	4,1
Reiser og transport	2 246,32	13,5	4 093,42	19,4	937,11	6,9
Fritidssysler og utdanning ..	1 618,62	9,7	2 043,40	9,7	1 317,55	9,8
Andre varer og tjenester	1 309,45	7,9	2 163,25	10,3	704,29	5,2
Tallet på enslige i undersøkelsen *Number of single persons in the survey*	545		220		325	

1) For English translation, see table 6 (page 21).

Også når det gjelder den relative fordeling mellom utgifter til de forskjellige vare- og tjenestegrupper, er det stor forskjell på yrkesaktive og ikke yrkesaktive. Dersom vi deler inn utgiftstypene i nødvendighetsvarer og luksusvarer på samme måte som foran, vil vi finne at yrkesaktive har relativt store utgifter til luksusvarer, mens ikke yrkesaktive har relativt store utgifter til nødvendighetsvarer. Dette svarer bra til det vi fant foran ved inndeling etter alder.

2. Nærmere om forbruket for enslige

For å få en bedre oversikt over husholdningenes forbruk, vil vi her ta for oss tre faktorer samtidig, nemlig alder, yrkesaktivitet og kjønn. Når kjønn behandles som en egen forklaringsvariabel, er det fordi kjønn synes å bety en del for størrelsen og sammensetningen av forbruket.

Tabell 10 viser sammensetningen av utvalget når det gjelder yrkesaktivitet, alder og kjønn.

Tabell 10. Tallet på enslige, etter alder, kjønn og yrkesaktivitet. Timer inntektsgivende arbeid pr. uke for yrkesaktive *Number of single persons by age, sex and economical activity. Hours of paid work per week for economically active persons*

	Alle personer *All persons*			Alder *Age*					
				Under 40 år *years*		40-66 år *years*		67 år og over *years and over*	
	I alt *All*	M *M*	K *W*	M *M*	K *W*	M *M*	K *W*	M *M*	K *W*
Alle personer *All persons*	545	187	358	44	51	79	131	64	176
Yrkesaktive personer *Economically active persons*	220	100	120	39	44	54	69	7	7
Ikke yrkesaktive personer *Economically inactive persons*	325	87	238	5	7	25	62	57	169
Timer inntektsgivende arbeid pr. uke for yrkesaktive *Hours of paid work per week for economically active persons*	38,6	40,8	36,7	40,1	37,3	40,9	36,6	43,7	34,4

Utvalget består av bortimot dobbelt så mange kvinner som menn. Det er særlig blant eldre personer det er overvekt av kvinner i utvalget. Det er relativt flere menn enn kvinner, og flere yngre enn eldre, som er yrkesaktive. Arbeidstidens lengde kan via inntekten bety noe for forbruket. Arbeidstiden er

gjennomsnittlig noe lengre for menn enn for kvinner. (Tallene for personer over 67 år er imidlertid usikre fordi det er få yrkesaktive i utvalget i denne aldersgruppen).

Man kan selvsagt regne ut forbruket for hver av gruppene inndelt etter alder, kjønn og yrkesaktivitet. Dette blir i alt 12 grupper. Det kan være minst to grunner til at en kunne ønske å dele opp gruppene slik:

1. En kan være interessert i å vite forbruksutgiftene i én bestemt eller flere av de 12 gruppene
2. En kan være interessert i å finne ut hvor mye faktorene yrkesaktivitet, alder, kjønn hver for seg har å si for forbruksutgiftene. En er i dette tilfelle ute etter de partielle virkninger av de forskjellige faktorene.

Siden det er få observasjoner i en del av gruppene (det er spesielt få eldre yrkesaktive og få yngre ikke yrkesaktive), har en benyttet regresjonsberegninger i stedet for vanlige tabelloppstillinger. For å foreta slike beregninger er det nødvendig at en gjør visse forutsetninger om hvordan de forskjellige forklaringsfaktorene virker inn på forbruksutgiften. I dette tilfelle har vi forutsatt at virkningene av om en person er yrkesaktiv er uavhengig av vedkommendes kjønn og alder. Beregningsmåten er ellers nærmere forklart i vedlegg 1 og 2.

Beregningene viser at en yrkesaktiv person gjennomsnittlig har kr 4 551,67 mer i total forbruksutgift pr. år enn en ikke yrkesaktiv, forutsatt at personene er like med hensyn til kjønn og alder. Disse forskjellene henger selvsagt sammen med at yrkesaktive gjennomgående har vesentlig større inntekter enn ikke yrkesaktive. Tilsvarende har vi beregnet gjennomsnittlig virkning av at en person befinner seg i forskjellige grupper for alder/kjønn, ved å sammenlikne med en av gruppene, nemlig kvinner som er 67 år eller eldre. Totalutgiften var kr 9 650,68 høyere for menn under 40 år, kr 2 875,22 høyere for kvinner under 40 år, kr 235,45 høyere for menn i alderen 40-66 år, kr 3 545,13 høyere for kvinner i alderen 40-66 år, kr 467,21 mindre for menn over 67 år, hvis de personer vi sammenlikner er like med hensyn til yrkesaktivitet. De til dels store forskjellene mellom gruppene som kommer fram i disse beregningene har trolig flere årsaker. Blant de yrkesaktive vil antakelig inntektene gjennomgående være høyere blant de yngre enn blant de eldste, noe som kan henge sammen med forskjeller i arbeidstid og fordelingen på høyt- og lavtlønnsyrker.

Det er gjort tilsvarende beregninger for de forskjellige vare- og tjenestegruppene. Se vedleggstabell II.

VI. Forbruk for ektepar uten barn

1. Oversikt

Tabell 11 viser forbruksutgiftene for ektepar uten barn i forskjellige aldersgrupper for hovedinntektstakeren.

Forbruksutgiften varierer med alderen på hovedinntektstakeren. Gruppen under 40 år har betydelig høyere totalutgift enn gruppen 40-66 år som igjen har vesentlig høyere utgift enn gruppen med hovedinntektstaker 67 år og over. Det har sikkert i stor grad sammenheng med de enkelte gruppers yrkesdeltaking og dermed kjøpekraft.

Også når det gjelder fordelingen av total forbruksutgift på de forskjellige vare- og tjenestegrupper er det betydelige forskjeller mellom gruppene. Utgifter til matvarer er ikke så særlig forskjellig målt i absolutte tall, men relativt sett betyr matvareutgiftene mye mer for de eldre enn for de yngre. Dette gjelder selv om en tar hensyn til at mat spist på restaurant, kafé, kantine o.l. er gruppert under gruppen andre varer og tjenester. Utgifter pr. år for mat og drikke ute var kr 1 256,80 for gruppen under 40 år, kr 558,26 for gruppen 40-66 år og bare kr 172,43 for gruppen 67 år og over.

Utgiftene til bolig, lys og brensel er langt større for unge husholdninger enn for de eldre. Av vedleggstabell 3 går det fram at dette skyldes utgiftene til bolig. Boligutgifter omfatter her husleie i leid bolig samt kommunale avgifter, forsikringer, reparasjoner og renter på lån, men ikke avdrag.

Tabell 11. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar uten barn i forskjellige aldersgrupper for hovedinntektstakeren, etter vare- og tjenestegruppe[1]) *Average consumer expenditure per year for married couples without children, in various groups of age of the main income earner, by commodity and service group*[1])

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[2])	Alle *All*		Alder *Age* Under 40 år *years*		40-66 år *years*		67 år og over *years and over*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT ..	31 515,46	100,0	44 779,37	100,0	32 972,75	100,0	23 626,59	100,0
Matvarer	7 388,82	23,4	6 941,10	15,5	8 003,76	24,3	6 691,39	28,3
Drikkevarer og tobakk	1 790,51	5,7	2 427,16	5,4	2 066,05	6,3	1 113,52	4,7
Klær og skotøy ..	2 771,58	8,8	3 267,40	7,3	3 194,12	9,7	1 942,58	8,2
Bolig, lys og brensel	4 305,65	13,7	7 313,71	16,3	3 970,57	12,0	3 482,39	14,7
Møbler og husholdningsartikler ...	3 225,41	10,2	5 796,94	12,9	3 041,87	9,2	2 372,28	10,0
Helsepleie	818,01	2,6	440,99	1,0	921,77	2,8	831,58	3,5
Reiser og transport	6 233,73	19,8	10 981,02	24,5	6 488,91	19,7	3 796,79	16,1
Fritidssysler og utdanning	2 915,18	9,2	3 872,74	8,6	3 036,01	9,2	2 323,00	9,8
Andre varer og tjenester	2 066,56	6,6	3 738,31	8,3	2 249,69	6,8	1 073,05	4,5
Tallet på husholdninger i undersøkelsen *Number of households in the survey*	705		104		351		250	

1) I vedleggstabell III finnes tilsvarende tabell splittet ytterligere opp på vare- og tjenestegrupper. *1) In the appendix, table III, a corresponding table is given with a more detailed commodity and service grouping. 2) For English translation, see table 6 (page 21).*

Varegruppen møbler og husholdningsartikler utgjør både absolutt og relativt større beløp for unge enn for eldre husholdninger. Dette kan trolig ha sammenheng med at disse i større grad enn eldre er i en etableringsperiode.

Reiser og transport utgjør absolutt og relativt sett større beløp for unge enn for eldre. Av vedleggstabell III går det fram at utgiftene fordeler seg på undergrupper på følgende måte:

	Under 40 år *years*	40-66 år *years*	67 år og over *years and over*
I alt *Total*	kr 10 981,02	kr 6 488,91	kr 3 796,79
Kjøp av egne transportmidler *Personal transport equipment*	" 3 213,55	" 2 135,63	" 495,65
Drift og vedlikehold av egne transportmidler *Running and maintenance of personal transport equipment*	" 6 027,11	" 2 328,52	" 800,37
Bruk av offentlige transportmidler *Public transport services*	" 1 500,74	" 1 297,46	" 1 741,71
Porto, telefon og telegrammer *Postal, telephone and telegraph services*	" 239,62	" 727,30	" 759,06

Utgiftene til egne transportmidler er langt større for yngre enn for eldre. Dette kan selvsagt ha flere årsaker, som "behov" for bil (f.eks. til arbeidsreiser), økonomisk evne og kanskje også evne og lyst til å kjøre bil.

Tabell 12 syner sammenhengen mellom yrkesaktivitet for ektefellene og forbruksutgift.

Tabell 12. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar uten barn i grupper for yrkesaktivitet for ektefellene, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for married couples without children, in groups of economical activity for each of the spouses, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Yrkesaktivitet *Economical activity*: Begge ektefeller yrkesaktive *Both spouses economically active*		Den ene ektefelle yrkesaktiv *One of the spouses economically active*		Ingen av ektefellene yrkesaktive *None of the spouses economically active*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	31 515,46	100,0	42 200,71	100,0	32 453,77	100,0	23 193,12	100,0
Matvarer	7 388,82	23,4	7 742,31	18,3	7 850,27	24,2	6 599,43	28,5
Drikkevarer og tobakk	1 790,51	5,7	2 483,33	5,9	2 014,96	6,2	1 055,51	4,6
Klær og skotøy	2 771,58	8,8	4 239,40	10,0	2 834,42	8,7	1 707,24	7,4
Bolig, lys og brensel	4 305,65	13,7	5 881,87	13,9	4 015,42	12,4	3 589,95	15,5
Møbler og husholdningsartikler	3 225,41	10,2	4 862,14	11,5	3 029,86	9,3	2 355,84	10,2
Helsepleie	818,01	2,6	427,36	1,0	1 116,93	3,4	724,29	3,1
Reiser og transport	6 233,73	19,8	9 623,22	22,8	6 115,74	18,8	4 090,20	17,6
Fritidssysler og utdanning	2 915,18	9,2	3 629,77	8,6	3 232,87	10,0	2 054,13	8,9
Andre varer og tjenester	2 066,56	6,6	3 311,31	7,8	2 243,30	6,9	1 016,53	4,4
Tallet på husholdninger i undersøkelsen *Number of households in the survey*	705		162		292		251	

1) For English translation, see table 6 (page 21).

Tabellen viser at husholdninger hvor begge ektefeller er yrkesaktive har klart høyere forbruk enn hvis bare den ene er yrkesaktiv, og disse har igjen høyere forbruk enn hvis ingen er yrkesaktiv. Denne sistnevnte gruppen består vesentlig av eldre personer. Variasjonene i total forbruksutgift skyldes særlig inntektsforskjeller.

2. Nærmere om forbruket for ektepar uten barn

I dette avsnittet skal vi se hvilken innvirking kjennemerkene alder og yrkesaktivitet samtidig har på husholdningens forbruk.

Tabell 14 viser sammensetningen av utvalget etter hovedinntektstakers alder og ektefellenes yrkesaktivitet. Yrkesaktiviteten varierer sterkt med alderen. Blant husholdninger med hovedinntektstaker under 40 år er begge ektefellene yrkesaktive i bortimot 2/3 av tilfellene, mens den ene av ektefellene er yrkesaktiv i ca. 1/3 av tilfellene. Blant ektepar med hovedinntektstaker i alderen 40-66 år er dette forholdet endret; det er mer enn dobbelt så mange tilfelle av at bare den ene er yrkesaktiv som at begge er det. I denne aldersgruppen er det 49 husholdninger (14 prosent) hvor ingen av ektefellene var yrkesaktive. I gruppen med hovedinntektstaker 67 år eller over er ingen av ektefellene yrkesaktive i 199 tilfelle av 250, dvs. ca. 80 prosent, mens den ene er yrkesaktiv i 47 tilfelle, dvs. ca. 19 prosent.

Det ser ikke ut til å være særlige variasjoner med alderen i gjennomsnittlig timer inntektsgivende arbeid for yrkesaktive personer, bortsett fra at arbeidstiden synes å være noe kortere for de

eldste. Det kan nevnes at ukentlig timer inntektsgivende arbeid samlet for husholdningene ble oppgitt å være 73,2 hvor begge er yrkesaktive og 38 timer hvor bare den ene er yrkesaktiv. Videre kan nevnes at mannen ble oppgitt å være hovedinntektstaker i 679 av 705 husholdninger (ca. 96 prosent) og kvinnen i 26 (ca. 4 prosent).

Tabell 13. Ektepar uten barn i grupper for hovedinntektstakers alder, etter yrkesaktivitet for ektefellene. Inntektsgivende arbeid pr. person pr. uke for yrkesaktive *Married couples without children, in groups of age of the main income earner, by economical activity of the spouses. Hours of paid work per person per week for economically active persons*

	Alle *All*	Alder *Age*		
		Under 40 år *years*	40-66 år *years*	67 år og over *years and over*
		Prosent *Percentages*		
Alle husholdninger *All households*	100 (705)[1]	100 (104)	100 (351)	100 (250)
Begge ektefellene yrkesaktive *Both spouses economically active*	23 (162)	62 (64)	27 (94)	2 (4)
Den ene ektefellen yrkesaktiv *One of the spouses economically active*	41 (292)	36 (37)	59 (208)	19 (47)
Ingen av ektefellene yrkesaktiv *None of the spouses economically active*	36 (251)	3 (3)	14 (49)	80 (199)
		Timer *Hours*		
Inntektsgivende arbeid pr. yrkesaktiv person pr. uke *Hours of paid work per economically active person per week*	37,3	37,7	37,5	34,4

1) Tallet på husholdninger.
1) Number of households.

En kan nå regne ut forbruksutgifter for hver av gruppene inndelt etter yrkesaktivitet og alder på hovedinntektstaker. Dette blir i alt 9 grupper. På samme måten som anført ved analysen av forbruk blant enslige, gjelder det at man kunne være interessert i forbruket for én bestemt eller flere av de 9 gruppene. En kunne også ønske å kartlegge hvilken rolle alder og yrkesaktivitet hver for seg "egentlig" spiller for forbruket. Men siden det er få observasjoner i en del av gruppene, har en bygget på regresjonsberegninger for å gjøre dette. I vedlegg 1 og 2 er det gjort nærmere rede for hvilke forutsetninger det er bygd på i dette tilfelle. Resultatene finnes i vedleggstabell IV.

En finner at ektepar hvor begge ektefeller er yrkesaktive gjennomsnittlig har kr 12 385,83 mer i total forbruksutgift pr. år enn ektepar hvor ingen av ektefellene er yrkesaktive. Tilsvarende finner en at ektepar der den ene ektefellen er yrkesaktiv bruker kr 5 473,84 mer enn ektepar hvor ingen av ektefellene er yrkesaktiv. Dette har sammenheng med inntektsforskjeller for gruppene. Det ovennevnte gjelder forutsatt at ekteparene er like med hensyn til alderen på hovedinntektstakeren.

På tilsvarende måte finner en at ektepar med hovedinntektstakeren i alderen 40-66 år gjennomsnittlig bruker kr 4 096,54 mer i total forbruk pr. år enn hvis hovedinntektstakeren er 67 år eller over. En finner videre at ektepar med hovedinntektstaker under 40 år har kr 13 164,21 mer i total forbruksutgift pr. år enn hvis hovedinntektstakeren er 67 år eller over. Dette gjelder forutsatt at ekteparene er like med hensyn til yrkesaktivitet for ektefellene. Variasjonene mellom aldersgruppene kan trolig ha sammenheng med forskjeller i lønnsomhet i yrket for eldre og yngre yrkesutøvere.

VII. Forbruk for ektepar med barn under 16 år

1. Oversikt

Vi skal nå se på forbruksutgiftene for ektepar med barn. I tabell 14 deles husholdningene inn etter tallet på barn under 16 år. (Ektepar med barn på 16 år eller over er ikke tatt med her.)

Tabell 14. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar med forskjellig barnetall, etter vare- og tjenestegruppe[1] *Average consumer expenditure for married couples with various number of children, by commodity and service group*[1]

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[2]	Alle *All*		Tallet på barn *Number of children*					
			1 barn *child*		2 barn *children*		3 eller flere barn *or more children*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	45 364,76	100,0	42 353,04	100,0	46 663,77	100,0	46 531,74	100,0
Matvarer	10 764,82	23,7	9 447,50	22,3	10 649,22	22,8	12 221,36	26,3
Drikkevarer og tobakk	1 949,31	4,3	1 919,85	4,5	1 920,85	4,1	2 017,67	4,3
Klær og skotøy	4 725,74	10,4	4 122,58	9,7	4 564,05	9,8	5 543,12	11,9
Bolig, lys og brensel	6 219,36	13,7	5 752,71	13,6	7 093,08	15,2	5 469,75	11,8
Møbler og husholdningsartikler	4 544,96	10,0	4 974,45	11,7	4 392,03	9,4	4 333,83	9,3
Helsepleie	882,76	1,9	863,07	2,0	962,38	2,1	791,97	1,7
Reiser og transport	9 186,10	20,2	8 015,68	18,9	10 115,56	21,7	9 052,07	19,5
Fritidssysler og utdanning ..	4 399,99	9,7	4 321,65	10,2	4 358,35	9,3	4 534,71	9,7
Andre varer og tjenester	2 691,72	5,9	2 935,53	6,9	2 608,23	5,6	2 567,27	5,5
Tallet på husholdninger i undersøkelsen *Number of households in the survey*		963		280		394		289[2]

1) I vedleggstabell V finnes tilsvarende tabell splittet ytterligere opp på vare- og tjenestegrupper.
3) Av dette var det 54 husholdninger med 4 barn og 31 husholdninger med 5 eller flere barn.
1) In the appendix, table V, a corresponding table is given with a more detailed commodity and service grouping. 2) For English translation, see table 6 (page 21). 3) Of which: 54 households with 4 children and 31 households with 5 or more children.

Det synes ikke som om forbruksmønsteret varierer så svært mye mellom husholdninger med 1, 2 eller 3 barn. Den totale forbruksutgiften er noe høyere for ektepar med 2 eller flere barn enn for ektepar med 1 barn. Derimot synes det ikke å være noen forskjell mellom ektepar med 2 barn og ektepar med 3 eller flere barn. Når ektepar med 3 eller flere barn ikke har høyere utgifter enn ektepar med 2 barn, har dette rimeligvis sammenheng med at inntekten for husholdningen setter en grense for hvor høyt forbruket kan være. Husholdninger med mange barn må - så vel som andre - tilpasse sitt forbruk innenfor den økonomiske ramme for husholdningen.

Når det gjelder fordelingen av utgiftene på forskjellige varer og tjenester, er det heller ikke så store variasjoner med tallet på barn i husholdningen. Det ser imidlertid ut som matvareandelen er større for husholdninger med 2 eller flere barn enn med 1 barn.

Av 963 husholdninger var det 287 husholdninger hvor begge ektefeller var yrkesaktive, 631 hvor bare den ene var yrkesaktiv og 45 hvor ingen var yrkesaktiv (i den betydning begrepet er brukt her). Tabellen på neste side viser forbruket for husholdninger med forskjellig yrkesdeltaking for ektefellene og barnetall.

Tabell 15. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar med barn i grupper for ektefellenes yrkesaktivitet og tallet på barn i husholdningen, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for married couples with children, in groups of the economical activity for the spouses and number of children in the household, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Yrkesaktivitet *Economical activity*: Begge ektefeller yrkesaktive *Both spouses economically active*: 1 barn *child*		2 eller flere barn *or more children*		Den ene ektefelle yrkesaktiv *One of the spouses economically active*: 1 barn *child*		2 eller flere barn *or more children*		Ingen av ektefellene yrkesaktive *None of the spouses economically active*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT ..	45364,76	100,0	47917,51	100,0	50542,28	100,0	39270,77	100,0	45379,14	100,0	38903,04	100,0
Matvarer	10764,82	23,7	10645,84	22,2	11517,00	22,8	8661,28	22,1	11226,80	24,7	10202,16	26,2
Drikkevarer og tobakk ..	1949,31	4,3	2158,42	4,5	1961,58	3,9	1770,38	4,5	1974,19	4,4	1730,39	4,4
Klær og skotøy ..	4725,74	10,4	5153,72	10,8	5856,65	11,6	3242,37	8,3	4685,71	10,3	4599,79	11,8
Bolig, lys og brensel .	6219,36	13,7	5454,40	11,4	6455,57	12,8	6143,53	15,6	6511,10	14,3	4275,33	11,0
Møbler og husholdningsartikler	4544,96	10,0	5753,14	12,0	5488,59	10,9	4674,11	11,9	4021,46	8,9	3012,11	7,7
Helsepleie	882,76	1,9	1006,36	2,1	910,48	1,8	642,43	1,6	891,45	2,0	1188,17	3,1
Reiser og transport	9186,10	20,2	8903,67	18,6	10893,58	21,6	8046,81	20,5	9272,17	20,4	5984,26	15,4
Fritidssysler og utdanning	4399,99	9,7	4547,76	9,5	5003,22	9,9	3972,95	10,1	4185,12	9,2	5366,99	13,8
Andre varer og tjenester	2691,72	5,9	4294,21	9,0	2455,61	4,9	2116,91	5,4	2611,14	5,8	2543,86	6,5
Tallet på husholdninger i undersøkelsen *Number of households in the survey* ..	963		107		180		151		480		45	

1) For English translation, see table 6 (page 21).

Tabellen viser at forbruket varierer med ektefellenes yrkesaktivitet og barnetall. Hvis begge ektefeller er yrkesaktive, er totalt forbruk gjennomsnittlig kr 47 900 for ektepar med 1 barn og kr 50 500 for ektepar med 2 eller flere barn. Dersom bare den ene ektefellen er yrkesaktiv er tallene henholdsvis kr 39 300 og kr 45 400.

En må vel regne med at forbruket i noen grad varierer med den familiefase en husholdning befinner seg i. Vi har derfor delt inn husholdningene etter om hovedinntektstakeren er over eller under 40 år og tallet på barn. Resultatene finnes i vedleggstabell VI.

2. Sammensetningen av husholdningene som består av ektepar med barn

Vi skal her betrakte fordelingen av husholdningene etter yrkesaktivitet, tallet på barn, alder på eldste barn og alder på hovedinntektstakeren. Formålet med dette er å gi bakgrunnsmateriale som kan være til nytte ved en vurdering av tallene i tabellene i avsnitt 1 foran. Det kunne også vært av interesse å beregne forbruket for husholdninger som er gruppert etter nevnte bakgrunnsvariable. Dette har imidlertid ikke latt seg gjøre fordi tallene blir usikre på grunn av tallet på observasjoner i hver gruppe.

Tabell 16. Ektepar med barn i grupper for tallet på barn, alder på eldste barn/alder på hovedinntektstakeren, etter yrkesaktivitet for ektefellene. Prosent *Married couples with children, in groups of number of children and age of eldest child/age of the main income earner, by economical activity for the spouses. Percentages*

	Alle *All*	Yrkesaktivitet *Economical activity*		
		Begge ektefeller yrkesaktive *Both spouses economically active*	Den ene ektefelle yrkesaktiv *One of the spouses economically active*	Ingen av ektefellene yrkesaktive *None of the spouses economically active*
ALLE *ALL*	100 (963)[1]	30 (287)	66 (631)	5 (45)
Tallet på barn *Number of children*				
1 barn *child*	100 (280)	38 (107)	54 (151)	8 (22)
2 barn *children*	100 (394)	30 (117)	67 (264)	3 (13)
3 eller flere barn *or more children*	100 (289)	22 (63)	75 (216)	3 (10)
Alder på eldste barn *Age of the eldest child*				
0-6 år *years*	100 (346)	25 (88)	69 (240)	5 (18)
7-10 år *years*	100 (273)	29 (80)	68 (185)	3 (8)
11-15 år *years*	100 (344)	35 (119)	60 (206)	6 (19)
Alder på hovedinntektstaker *Age of the main income earner*				
Under 40 år *years*	100 (656)	28 (181)	69 (452)	4 (23)
40 år og over *years and over*	100 (307)	35 (106)	58 (179)	7 (22)

1) Tallet på husholdninger.
1) Number of households.

Av tabell 16 går det fram at begge ektefeller er yrkesaktive i 287 tilfelle (30 prosent), mens bare den ene er yrkesaktiv i 631 tilfelle (66 prosent). I 45 tilfelle (5 prosent) var ingen av ektefellene yrkesaktive.

En ser videre at det forekommer relativt oftere at begge ektefeller er yrkesaktive for ektepar med 1 barn enn for ektepar med flere barn. For ektepar med 1 barn er begge ektefeller yrkesaktive i 38 prosent av tilfellene (107 tilfelle), for ektepar med 2 barn i 30 prosent (117 tilfelle), og for ektepar med 3 eller flere barn i 22 prosent (63 tilfelle).

Det går fram at ektefellenes yrkesaktivitet varierer en del med alderen på eldste barn. Dersom eldste barn er i alderen 0-6 år, er begge ektefeller yrkesaktive i 25 prosent (88 tilfelle). Når eldste barn er i alderen 7-10 år, er begge ektefellene yrkesaktive i 29 prosent (80 tilfelle), og hvis eldste barn er i alderen 11-15 år er begge yrkesaktive i 35 prosent (119 tilfelle). Videre er hovedinntektstakeren under 40 år i 68 prosent (656 tilfelle), når en som her forutsetter at alle barna skal være under 16 år.

Det kan nevnes at mannen ble oppgitt å være hovedinntektstaker i 946 av de 963 husholdningene, dvs. 98 prosent.

Tabell 17. Ektepar med barn i grupper for tallet på barn og alder på eldste barn, etter yrkesaktivitet for ektefellene. Prosent *Married couples with children, in groups for number of children and age of the eldest child, by economical activity for the spouses. Percentages*

	Alle *All*	Yrkesaktivitet *Economical activity*		
		Begge ektefeller yrkesaktive *Both spouses economically active*	Den ene ektefelle yrkesaktiv *One of the spouses economically active*	Ingen av ektefellene yrkesaktive *None of the spouses economically active*
ALLE *ALL*	100 (963)[1]	30 (287)	66 (631)	5 (45)
1 barn i husholdningen *1 child in the household*				
Alder *Age* 0- 6 år *years*	100 (173)	31 (54)	61 (105)	8 (14)
" " 7-10 " "	100 (43)	53 (23)	42 (18)	5 (2)
" " 11-15 " "	100 (64)	47 (30)	44 (28)	9 (6)
2 eller flere barn i husholdningen *or more children in the household*				
Eldste barn *Eldest child* 0- 6 år *years*	100 (173)	20 (34)	78 (135)	2 (4)
" " " " 7-10 " "	100 (230)	25 (57)	73 (167)	3 (6)
" " " " 11-15 " "	100 (280)	32 (89)	64 (178)	5 (13)

1) Tallet på husholdninger.
1) Number of households.

Av tabell 17 går det fram at det er vanligere at begge ektefeller er yrkesaktive jo eldre barna er. For ektepar med 1 barn er begge ektefellene yrkesaktive i 47 prosent av tilfellene (30 tilfelle) hvis barnet er i alderen 11-15 år, men bare i 31 prosent (54 tilfelle) hvis barnet er 0-6 år. Tilsvarende andeler for ektepar med 2 eller flere barn er henholdsvis 32 prosent (89 tilfelle) hvis eldste barn er 11-15 år, og 20 prosent (34 tilfelle) hvis eldste barn er 0-6 år.

Tabell 18. Gjennomsnittlig arbeidstid pr. uke for ektepar med forskjellig barnetall. Timer *Average working hours per week for married couples with various number of children. Hours*

	Begge ektefeller yrkesaktive *Both spouses economically active*			Den ene ektefelle yrkesaktiv *One of the spouses economically active*
	I alt *Total*	Hovedinntektstaker *Main income earner*	Ektefelle til hovedinntektstaker *Spouse of the main income earner*	
ALLE *ALL*	65,9	41,1	24,8	40,6
Tallet på barn *Number of children*				
1 barn *child*	68,5	40,6	27,9	38,3
2 barn *children*	62,5	39,0	23,5	40,7
3 eller flere barn *or more children*	67,6	45,8	21,8	42,1

Det kan se ut som arbeidstidens lengde varierer med tallet på barn. I husholdninger hvor begge ektefeller er yrkesaktive, ser det ut som ektefellens arbeidstid avtar med barnetallet. I husholdninger der den ene ektefelle er yrkesaktiv, synes det som arbeidstiden øker noe med tallet på barn. Disse variasjoner behøver imidlertid ikke ha sin årsak i barnetallet.

VIII. Forbruk i forskjellige geografiske områder

1. Oversikt

I dette kapitlet behandles forbruksutgiftene for husholdninger i forskjellige geografiske områder, og vi deler først inn husholdningene etter handelsfelt.

Tabell 19. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i forskjellige handelsfelt, etter vare- og tjenestegruppe[1] *Average consumer expenditure per year for households in various trade regions, by commodity and service group*[1]

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[2]	Alle *All*		Handelsfelt *Trade region*							
			Østre *Eastern*		Vestre *Western*		Midtre *Central*		Nordre *Northern*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	36 832,25	100,0	37 234,48	100,0	37 372,82	100,0	34 103,67	100,0	36 946,97	100,0
Matvarer	8 823,47	24,0	8 582,13	23,0	9 632,63	25,8	8 222,26	24,1	9 440,08	25,6
Drikkevarer og tobakk ...	1 813,14	4,9	1 976,56	5,3	1 597,38	4,3	1 370,93	4,0	1 848,58	5,0
Klær og skotøy	3 881,35	10,5	3 658,03	9,8	4 350,50	11,6	3 965,60	11,6	4 167,54	11,3
Bolig, lys og brensel	4 745,57	12,9	5 215,90	14,0	4 052,47	10,8	4 375,48	12,8	3 813,14	10,3
Møbler og husholdningsartikler	3 446,89	9,4	3 444,54	9,3	3 466,49	9,3	3 333,99	9,8	3 569,35	9,7
Helsepleie ..	849,54	2,3	892,58	2,4	935,93	2,5	656,98	1,9	676,05	1,8
Reiser og transport ...	7 181,39	19,5	7 043,54	18,9	7 456,18	20,0	7 010,52	20,6	7 677,68	20,8
Fritidssysler og utdanning	3 584,87	9,7	3 738,92	10,0	3 428,79	9,2	3 248,52	9,5	3 420,22	9,3
Andre varer og tjenester	2 506,02	6,8	2 682,29	7,2	2 452,45	6,6	1 919,39	5,6	2 334,31	6,3
Personer pr. husholdning *Persons per household* ...	2,88		2,70		3,29		3,03		2,98	
Tallet på husholdninger *Number of households* ..	3 363		1 901		676		450		336	

1) I vedleggstabell VII finnes tilsvarende tabell for kronebeløp splittet ytterligere opp på vare- og tjenestegruppe.
1) In the appendix, table VII, a corresponding table is given with a more detailed commodity and service grouping. 2) For English translation, see table 6 (page 21).

Av tabell 19 kan det se ut som total forbruksutgift pr. husholdning er noe lavere i midtre handelsfelt enn i de øvrige. Tallet på personer pr. husholdning varierer noe mellom handelsfeltene. Dersom en regner forbruksutgift pr. person får en følgende kronebeløp:

	Alle	Østre	Vestre	Midtre	Nordre
Total forbruksutgift ..	12 788,98	13 790,55	11 359,52	11 255,34	12 398,31

Utgift pr. person synes å være noe høyere i østre handelsfelt enn i de andre.

Betrakter en fordelingen av utgiftene på vare- og tjenestegrupper, er utgiftene til bolig, lys og brensel noe høyere i østre enn i de andre handelsfeltene. Av vedleggstabell VII går det fram at dette skyldes høyere utgifter til bolig, men ikke til lys og brensel.

Tabell 20. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i forskjellige bostedsstrøk, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for households in various residential areas, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Bostedsstrøk *Residential area*							
			Spredtbygde strøk *Sparsely populated areas*		Tettbygde strøk *Densely populated areas*					
					Alle utenom Oslo, Bergen, Trondheim *All, except Oslo, Bergen and Trondheim*		Oslo, Bergen, Trondheim			
							Alle *All*		Av dette Oslo *Of which Oslo*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT .	36 832,25	100,0	32 514,27	100,0	39 077,57	100,0	40 418,48	100,0	41 216,69	100,0
Matvarer	8 823,47	24,0	8 575,61	26,4	9 137,30	23,4	8 652,27	21,4	8 428,96	20,5
Drikkevarer og tobakk ...	1 813,14	4,9	1 342,79	4,1	1 955,47	5,0	2 412,22	6,0	2 609,40	6,3
Klær og skotøy	3 881,35	10,5	3 427,74	10,5	4 145,31	10,6	4 200,84	10,4	3 972,95	9,6
Bolig, lys og brensel	4 745,57	12,9	3 585,70	11,0	5 355,61	13,7	5 694,80	14,1	5 998,65	14,6
Møbler og husholdningsartikler	3 446,89	9,4	3 169,44	9,7	3 672,52	9,4	3 511,47	8,7	3 621,16	8,8
Helsepleie ..	849,54	2,3	709,61	2,2	930,63	2,4	948,80	2,3	999,04	2,4
Reiser og transport ...	7 181,39	19,5	6 775,58	20,8	7 293,65	18,7	7 719,78	19,1	8 223,80	20,0
Fritidssysler og utdanning	3 584,87	9,7	3 019,92	9,3	3 927,54	10,1	3 954,42	9,8	3 854,24	9,4
Andre varer og tjenester	2 506,02	6,8	1 907,89	5,9	2 659,54	6,8	3 323,88	8,2	3 508,48	8,5
Personer pr. husholdning *Persons per household* ...	2,88		3,12		2,91		2,38		2,22	
Tallet på husholdninger *Number of households* ..	3 363		1 437		1 349		577		399	

1) For English translation, see table 6 (page 21).

Total forbruksutgift pr. husholdning varierer etter bostedsstrøk, i det den er lavere i spredtbygde enn i tettbygde strøk. Også når det gjelder fordelingen av utgiftene på de forskjellige utgiftsgruppene, er det noen mindre forskjeller. Andelen av utgifter til matvarer er høyere i spredtbygde enn i tettbygde strøk. (Matvarer spist ute, på restaurant, kafé, kantine osv. inngår i gruppen Andre varer og tjenester og utgjorde for spredtbygde strøk kr 506,57, for tettbygde strøk utenom Oslo-Bergen-Trondheim kr 833,66, for Oslo-Bergen-Trondheim kr 1 065,62 og for Oslo kr 1 097,05). Andelen av utgiftene til drikkevarer og tobakk er noe høyere i Oslo, Bergen, Trondheim enn ellers. Det samme gjelder utgifter til bolig, lys og brensel.

Tallet på personer pr. husholdning varierer betydelig. I tabell 21 har en beregnet forbruksutgift pr. person i forskjellige bostedsstrøk. Tabellen viser at utgift pr. person er større i tettbygde enn i spredtbygde strøk, og aller størst er utgiftene i Oslo. Dette har trolig sammenheng med sysselsettings- og inntektsforhold (se om husholdningstype og yrkesdeltaking i det følgende). For øvrig er å merke at andelen av personer under 16 år er lavere i Oslo-Bergen-Trondheim enn ellers i landet.

Tabell 21. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. person pr. år i forskjellige bostedsstrøk, etter vare- og tjenestegruppe. Kroner *Average consumer expenditure per person per year in various residential areas, by commodity and service group. Kroner*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*	Bostedsstrøk *Residential areas*: Spredtbygde strøk *Sparsely populated areas*	Tettbygde strøk *Densely populated areas*: Alle utenom Oslo, Bergen, Trondheim *All except Oslo, Bergen and Trondheim*	Tettbygde strøk *Densely populated areas*: Oslo, Bergen, Trondheim: Alle *All*	Oslo, Bergen, Trondheim: Oslo
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	12 788,98	10 421,24	13 428,72	16 982,55	18 566,08
Matvarer	3 063,70	2 748,59	3 139,97	3 635,41	3 796,83
Drikkevarer og tobakk	629,56	430,38	671,98	1 013,54	1 175,41
Klær og skotøy	1 347,69	1 098,63	1 424,51	1 765,06	1 789,62
Bolig, lys og brensel	1 647,77	1 149,26	1 840,42	2 392,77	2 702,09
Møbler og husholdningsartikler	1 196,84	1 015,85	1 262,03	1 475,41	1 631,15
Helsepleie	294,98	227,44	319,80	398,66	450,02
Reiser og transport	2 493,54	2 171,66	2 506,41	3 243,61	3 704,41
Fritidssysler og utdanning	1 244,75	967,92	1 349,67	1 661,52	1 736,14
Andre varer og tjenester	870,15	611,50	913,93	1 396,59	1 580,40
Prosentandel av personene som er: *The percentage of persons who are:*					
16 år eller over *years or more*	74,3	72,4	73,9	80,7	82,4
under 16 år *under 16 years of age*	25,7	27,6	26,1	19,3	17,6

1) For English translation, see table 6 (page 21).

Før vi nærmere vurderer forbruksutgiftene i de forskjellige geografiske områder, skal vi se på sammensetningen av husholdningene.

2. Sammensetningen av husholdningene i de forskjellige geografiske områder

Tabell 22 viser tallet på husholdninger etter husholdningstype i de 4 handelsfeltene.

Tabell 22. Husholdninger i utvalget i forskjellige handelsfelt, etter husholdningstype. Prosent *Households in the sample in various trade regions, by type of household. Percentages*

Husholdningstype *Type of household*	Alle *All*	Handelsfelt *Trade region*: Østre *Eastern*	Vestre *Western*	Midtre *Central*	Nordre *Northern*
ALLE HUSHOLDNINGER *ALL HOUSEHOLDS*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Enslige (én-personhusholdninger) *Single persons (one-person households)*	16,2	17,9	12,1	14,5	16,7
Ektepar uten barn *Married couples without children*	21,0	22,6	16,6	19,8	22,0
Ektepar med 1 barn *Married couples with 1 child*	8,3	8,5	9,5	7,8	6,0
Ektepar med 2 barn *Married couples with 2 children*	11,7	11,7	14,2	11,1	7,7
Ektepar med 3 eller flere barn *Married couples with 3 or more children*	8,6	6,8	12,9	9,6	8,9
Andre husholdninger *Other households*	34,2	32,5	34,8	37,1	38,7
Personer pr. husholdning *Persons per household*	2,88	2,70	3,29	3,03	2,98
Tallet på husholdninger *Number of households*	3 363	1 901	676	450	336

Det er gjennomsnittlig relativt mange personer pr. husholdning for vestre handelsfelt. Ektepar med 2 eller flere barn utgjør der en forholdsvis stor andel av husholdningene (27,1 prosent).

Tabell 23 gir en tilsvarende oppstilling for forskjellige bostedsstrøk.

Tabell 23. Husholdninger i utvalget i forskjellige bostedsstrøk, etter husholdningstype. Prosent
Households in the sample in various residential areas, by type of household. Percentages

Husholdningstype *Type of household*	Alle *All*	Bostedsstrøk *Residential areas*: Spredtbygde strøk *Sparsely populated areas*	Tettbygde strøk *Densely populated areas*: Tettbygd utenom Oslo, Bergen, Trondheim *Densely populated areas*	Oslo, Bergen, Trondheim: Alle *All*	Av dette: Oslo *Of which: Oslo*
ALLE HUSHOLDNINGER *ALL HOUSEHOLDS*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Enslige (én-personhusholdninger) *Single persons (one-person households)*	16,2	14,9	14,2	24,3	27,3
Ektepar uten barn *Married couples without children*	21,0	19,6	21,3	23,6	25,1
Ektepar med 1 barn *Married couples with 1 child*	8,3	7,6	9,2	8,1	7,0
Ektepar med 2 barn *Married couples with 2 children*	11,7	10,6	13,4	10,4	10,5
Ektepar med 3 eller flere barn *Married couples with 3 or more children*	8,6	10,4	8,7	3,6	2,0
Andre husholdninger *Other households* .	34,2	36,8	33,2	30,0	28,1
Personer pr. husholdning *Persons per household*	2,88	3,12	2,91	2,38	2,22
Tallet på husholdninger *Number of households*	3 363	1 437	1 349	577	399

Tabellen viser blant annet at andelen av én-personhusholdninger og ektepar uten barn er relativt høy i Oslo, Bergen, Trondheim. Dette bidrar til at gjennomsnittlig persontall pr. husholdning der blir lavt.

Yrkesdeltakingen for personer over 16 år i utvalget varierer fra område til område. En finner følgende prosentandeler ved inndeling etter handelsfelt:

	Alle *All trade regions*	Østre *Eastern*	Vestre *Western*	Midtre *Central*	Nordre *Northern*
Prosentandel av personer: *The percentage of persons:*					
16 år og over som er yrkesaktive *16 years of age and over who are economically active*	51,9	52,1	53,9	50,0	48,9

En inndeling etter bostedsstrøk gir følgende tall:

	Alle *All*	Spredtbygd *Sparsely populated*	Tettbygd *Densely populated*: Alle utenom Oslo, Bergen, Trondheim *All, except Oslo, Bergen, Trondheim*	Oslo, Bergen, Trondheim	Oslo
Prosentandel av personer: *The percentage of persons:*					
16 år og over som er yrkesaktive *16 years of age and over who are economically active*	51,9	48,5	53,2	56,3	57,7

Andelen av personer som er yrkesaktive synes å være større i f.eks. Oslo enn i spredtbygde strøk. Dette kan trolig i noen grad forklare forskjellene i forbruket. Det kan imidlertid tenkes andre viktige forklaringsfaktorer her, f.eks. yrkesstatus/næring, og som følge av dette inntektsforskjeller. Vi skal komme tilbake til dette i forbindelse med forbruket i forskjellige bostedsstrøk i kapittel VIII 3, 4 og 5.

Det gikk fram av kapittel V og VI at forbruksutgiftene varierer med alderen på hovedinntektstakeren. Nedenstående tabeller viser fordelingen av husholdningene etter hovedinntektstakers alder innen forskjellige handelsfelt og bostedsstrøk.

Tabell 24. Husholdninger i utvalget i forskjellige handelsfelt, etter alder på hovedinntektstakeren. Prosent *Households in the sample in various trade regions, by age of the main income earner. Percentages*

Alder på hovedinntektstakeren *Age of the main income earner*	Alle *All*	Handelsfelt *Trade region*			
		Østre *Eastern*	Vestre *Western*	Midtre *Central*	Nordre *Northern*
ALLE HUSHOLDNINGER *ALL HOUSEHOLDS*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Under 40 år *years*	28,6	28,0	33,0	26,4	25,6
40-66 år *years*	52,5	52,9	50,6	52,4	54,8
67 år og over *years and over*	18,9	19,1	16,4	21,1	19,6

Tabell 25. Husholdninger i utvalget i forskjellige bostedsstrøk, etter alder på hovedinntektstakeren. Prosent *Households in the sample in various residential areas, by age of the main income earner. Percentages*

Alder på hovedinntektstakeren *Age of the main income earner*	Alle *All*	Bostedsstrøk *Residential area*			
		Spredtbygde strøk *Sparsely populated areas*	Tettbygde strøk *Densely populated areas*		
			Alle utenom Oslo, Bergen, Trondheim *All*	Oslo, Bergen, Trondheim	
				Alle *All*	Av dette: Oslo *Of which: Oslo*
ALLE HUSHOLDNINGER *ALL HOUSEHOLDS*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Under 40 år *years*	28,6	25,3	31,1	30,7	30,6
40-66 år *years*	52,5	51,5	54,3	51,0	51,4
67 år og over *years and over*	18,9	23,2	14,5	18,4	18,0

Tabell 25 viser at utvalget fra tettbygde strøk består av relativt flere husholdninger hvor hovedinntektstakeren er under 40 år enn tilfellet er for spredtbygde strøk. Omvendt gjelder for aldersgruppen 67 år og over; det er relativt flere husholdninger i spredtbygde strøk. Disse forhold kan trolig forklare en del av forskjellene mellom spredtbygde og tettbygde strøk.

3. Nærmere om forbruk i spredtbygde strøk

I tabellen på neste side er husholdningene delt i to grupper, de som bor i østre handelsfelt og resten, dvs. vestre, midtre og nordre handelsfelt. Av tabell 26 kan det se ut som forbruket i spredtbygde strøk ikke varierer noe særlig mellom østre handelsfelt og resten av landet. Regnet pr. husholdning er forbruket litt høyere i resten av landet. Regnet pr. person er forbruket litt høyere i østre handelsfelt. Forskjellene er imidlertid så små at de kan skyldes tilfeldigheter ved utvalget.

Tabell 26. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i spredtbygde strøk i forskjellige handelsfelt, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for households in sparsely populated areas in various trade regions, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Handelsfelt *Trade region* Østre *Eastern*		Vestre, midtre og nordre *Western, central and northern*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	32 514,27	100,0	31 664,74	100,0	33 192,60	100,0
Matvarer	8 575,61	26,4	8 208,67	25,9	8 868,60	26,7
Drikkevarer og tobakk	1 342,79	4,1	1 369,58	4,3	1 321,39	4,0
Klær og skotøy	3 427,74	10,5	3 098,62	9,8	3 690,53	11,1
Bolig, lys og brensel	3 585,70	11,0	3 507,14	11,1	3 648,44	11,0
Møbler og husholdningsartikler	3 169,44	9,7	3 015,96	9,5	3 291,99	9,9
Helsepleie	709,61	2,2	634,13	2,0	769,87	2,3
Reiser og transport	6 775,58	20,8	6 756,06	21,3	6 791,17	20,5
Fritidssysler og utdanning	3 019,92	9,3	3 077,00	9,7	2 974,33	9,0
Andre varer og tjenester	1 907,89	5,9	1 997,58	6,3	1 836,28	5,5
Personer pr. husholdning *Persons per household*	3,12		2,92		3,28	
Tallet på husholdninger *Number of households*	1 437		633		804	

1) For English translation, see table 6 (page 21).

I tabellen på neste side er husholdningene gruppert etter yrkesstatus/næring for hovedinntektstakeren i husholdningen.

Tabell 27 viser at forbruket pr. husholdning varierer med yrkesstatus/næring for hovedinntektstakeren. Dette gjelder totalt forbruk og relativ fordeling på vare- og tjenestegrupper. Totalutgiften er størst for selvstendig næringsdrivende utenom jordbruk, skogbruk og fiske og for lønnstaker, mindre for selvstendige i nevnte næringer og minst for ikke yrkesaktive. Imidlertid varierer husholdningsstørrelsene for disse gruppene. Regnet pr. person ligger selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske lavest, mens det ikke er større forskjeller mellom de øvrige gruppene.

Når det gjelder fordelingen mellom vare- og tjenestegrupper er matvareandelen høyest for selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske og for ikke yrkesaktive. Utgiftene til bolig, lys og brensel er relativt (men ikke absolutt) høyest for ikke yrkesaktive. Utgifter til reiser og transport er absolutt og relativt høye for lønnstakere.

Tabell 27. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i spredtbygde strøk med forskjellig yrkesstatus/næring for hovedinntektstakeren, etter vare- og tjenestegruppe
Average consumer expenditure per year for households in sparsely populated areas with various occupation/industry of main income earner, by commodity and service group

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Yrkesstatus/næring *Occupation/industry*: Selvstendig næringsdrivende i jordbruk, skogbruk og fiske *Self-employed in agriculture, forestry and fishing*		Selvstendig næringsdrivende ellers *Other self-employed*		Lønnstakere *Wage earners and salaried employees*		Ikke yrkesaktive *Non-employed*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT .	32 514,27	100,0	31 915,81	100,0	39 802,25	100,0	38 898,57	100,0	23 648,73	100,0
Matvarer	8 575,61	26,4	9 370,33	29,4	9 917,24	24,9	9 607,68	24,7	6 736,09	28,5
Drikkevarer og tobakk ...	1 342,79	4,1	1 253,17	3,9	1 476,19	3,7	1 783,65	4,6	833,42	3,5
Klær og skotøy	3 427,74	10,5	3 512,38	11,0	5 408,58	13,6	4 022,97	10,3	2 256,05	9,5
Bolig, lys og brensel ..	3 585,70	11,0	2 996,44	9,4	3 798,60	9,5	3 843,56	9,9	3 472,94	14,7
Møbler og husholdningsartikler	3 169,44	9,7	2 939,83	9,2	3 050,01	7,7	3 808,67	9,8	2 538,61	10,7
Helsepleie ..	709,61	2,2	677,71	2,1	744,06	1,9	812,85	2,1	593,41	2,5
Reiser og transport ...	6 775,58	20,8	6 130,86	19,2	8 208,76	20,6	9 057,47	23,3	4 049,64	17,1
Fritidssysler og utdanning	3 019,92	9,3	3 269,07	10,2	5 160,75	13,0	3 396,66	8,7	2 001,24	8,5
Andre varer og tjenester	1 907,89	5,9	1 766,02	5,5	2 038,07	5,1	2 565,05	6,6	1 167,33	4,9
Personer pr. husholdning *Persons per household* ...	3,12		3,62		3,78		3,60		2,20	
Tallet på husholdninger *Number of households* ..	1 437		216		116		618		487	

1) For English translation, see table 6 (page 21).

Vi har tidligere vært inne på at forbruket varierer med yrkesdeltaking og alder. Det kan derfor være av interesse å se på timer inntektsgivende arbeid og en fordeling av husholdningene etter alder på hovedinntektstakeren.

Tabell 26. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i spredtbygde strøk i forskjellige handelsfelt, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for households in sparsely populated areas in various trade regions, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Handelsfelt *Trade region* Østre *Eastern*		Vestre, midtre og nordre *Western, central and northern*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	32 514,27	100,0	31 664,74	100,0	33 192,60	100,0
Matvarer	8 575,61	26,4	8 208,67	25,9	8 868,60	26,7
Drikkevarer og tobakk	1 342,79	4,1	1 369,58	4,3	1 321,39	4,0
Klær og skotøy	3 427,74	10,5	3 098,62	9,8	3 690,53	11,1
Bolig, lys og brensel	3 585,70	11,0	3 507,14	11,1	3 648,44	11,0
Møbler og husholdningsartikler	3 169,44	9,7	3 015,96	9,5	3 291,99	9,9
Helsepleie	709,61	2,2	634,13	2,0	769,87	2,3
Reiser og transport	6 775,58	20,8	6 756,06	21,3	6 791,17	20,5
Fritidssysler og utdanning	3 019,92	9,3	3 077,00	9,7	2 974,33	9,0
Andre varer og tjenester	1 907,89	5,9	1 997,58	6,3	1 836,28	5,5
Personer pr. husholdning *Persons per household*	3,12		2,92		3,28	
Tallet på husholdninger *Number of households*	1 437		633		804	

1) For English translation, see table 6 (page 21).

I tabellen på neste side er husholdningene gruppert etter yrkesstatus/næring for hovedinntektstakeren i husholdningen.

Tabell 27 viser at forbruket pr. husholdning varierer med yrkesstatus/næring for hovedinntektstakeren. Dette gjelder totalt forbruk og relativ fordeling på vare- og tjenestegrupper. Totalutgiften er størst for selvstendig næringsdrivende utenom jordbruk, skogbruk og fiske og for lønnstaker, mindre for selvstendige i nevnte næringer og minst for ikke yrkesaktive. Imidlertid varierer husholdningsstørrelsene for disse gruppene. Regnet pr. person ligger selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske lavest, mens det ikke er større forskjeller mellom de øvrige gruppene.

Når det gjelder fordelingen mellom vare- og tjenestegrupper er matvareandelen høyest for selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske og for ikke yrkesaktive. Utgiftene til bolig, lys og brensel er relativt (men ikke absolutt) høyest for ikke yrkesaktive. Utgifter til reiser og transport er absolutt og relativt høye for lønnstakere.

Tabell 27. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i spredtbygde strøk med forskjellig yrkesstatus/næring for hovedinntektstakeren, etter vare- og tjenestegruppe
Average consumer expenditure per year for households in sparsely populated areas with various occupation/industry of main income earner, by commodity and service group

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Yrkesstatus/næring *Occupation/industry*: Selvstendig nærings-drivende i jordbruk, skogbruk og fiske *Self-employed in agriculture, forestry and fishing*		Selvstendig nærings-drivende ellers *Other self-employed*		Lønnstakere *Wage earners and salaried employees*		Ikke yrkesaktive *Non-employed*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	32 514,27	100,0	31 915,81	100,0	39 802,25	100,0	38 898,57	100,0	23 648,73	100,0
Matvarer	8 575,61	26,4	9 370,33	29,4	9 917,24	24,9	9 607,68	24,7	6 736,09	28,5
Drikkevarer og tobakk	1 342,79	4,1	1 253,17	3,9	1 476,19	3,7	1 783,65	4,6	833,42	3,5
Klær og skotøy	3 427,74	10,5	3 512,38	11,0	5 408,58	13,6	4 022,97	10,3	2 256,05	9,5
Bolig, lys og brensel	3 585,70	11,0	2 996,44	9,4	3 798,60	9,5	3 843,56	9,9	3 472,94	14,7
Møbler og husholdningsartikler	3 169,44	9,7	2 939,83	9,2	3 050,01	7,7	3 808,67	9,8	2 538,61	10,7
Helsepleie	709,61	2,2	677,71	2,1	744,06	1,9	812,85	2,1	593,41	2,5
Reiser og transport	6 775,58	20,8	6 130,86	19,2	8 208,76	20,6	9 057,47	23,3	4 049,64	17,1
Fritidssysler og utdanning	3 019,92	9,3	3 269,07	10,2	5 160,75	13,0	3 396,66	8,7	2 001,24	8,5
Andre varer og tjenester	1 907,89	5,9	1 766,02	5,5	2 038,07	5,1	2 565,05	6,6	1 167,33	4,9
Personer pr. husholdning *Persons per household*	3,12		3,62		3,78		3,60		2,20	
Tallet på husholdninger *Number of households*	1 437		216		116		618		487	

1) For English translation, see table 6 (page 21).

Vi har tidligere vært inne på at forbruket varierer med yrkesdeltaking og alder. Det kan derfor være av interesse å se på timer inntektsgivende arbeid og en fordeling av husholdningene etter alder på hovedinntektstakeren.

Tabell 28. Gjennomsnittlig timer inntektsgivende arbeid pr. husholdning pr. uke og tallet på husholdninger i spredtbygde strøk, etter alder på hovedinntektstakeren for forskjellig yrkesstatus/næring *Average hours of paid work per household per week and number of households in sparsely populated areas, by age of the main income earner for various occupation/industry*

		Yrkesstatus/næring *Occupation/industry*			
	Alle *All*	Selvstendig næringsdrivende i jordbruk, skogbruk og fiske *Self-employed in agriculture, forestry and fishing*	Selvstendig næringsdrivende ellers *Other self-employed*	Lønnstakere *Wage earners and salaried employees*	Ikke yrkesaktive *Non-employed*
Timer inntektsgivende arbeid pr. husholdning pr. uke *Hours of paid work per household per week*	42,1	74,7	58,9	54,4	10,6 [1)]
Husholdninger etter alder på hovedinntektstakeren *Households by age of the main income earner*					
Alle *All*	100 (1 437)	100 (216)	100 (116)	100 (618)	100 (487)
Under 40 år *years* ...	25 (364)	20 (43)	30 (35)	43 (264)	5 (22)
40-66 år *years*	51 (740)	69 (148)	64 (74)	54 (336)	37 (182)
67 år og over *years and over*	23 (333)	12 (25)	6 (7)	3 (18)	58 (283)

1) Andre personer i husholdningen enn hovedinntektstakeren har utført inntektsgivende arbeid.
1) Other persons than the main income earner had paid work.

Tabellen viser at den samlede arbeidstid pr. uke er betydelig lengre for selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske enn for de andre gruppene. Til tross for dette har altså denne gruppen relativt lavt forbruk. Dette kan ha sammenheng med bl.a. sparing eller lønnsomhet i f.eks. jordbruket sammenliknet med i andre næringer. Det kan i denne sammenheng være av interesse å se på alderssammensetningen for yrkesaktive.

En ser at 43 av 216, dvs. 20 prosent av selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske i utvalget er under 40 år, mens 25, dvs. 12 prosent er 67 år eller over. Tilsvarende tall for selvstendig næringsdrivende ellers er henholdsvis 30 og 6 prosent, og for lønnstakere 43 og 3 prosent. Som ventelig kan være er det en stor andel av de ikke yrkesaktive som er 67 år eller over (58 prosent). Det ser altså ut til at sysselsatte i f.eks. jordbruk gjennomsnittlig er eldre enn de andre yrkesaktive gruppene. Vi har ikke undersøkt bruksstørrelse etc. for jordbrukerne i utvalget, men det er mulig man der finner noe av forklaringen på de relativt lave forbruksutgiftene for gruppen.

Vi har gjennomført regresjonsanalyser for å kartlegge nærmere de forskjellige faktorers betydning for forbruket. Vi har nyttet kjennemerkene yrkesstatus/næring, alder på hovedinntektstakeren, samlet arbeidstid og tallet på personer i husholdningen. I vedlegg 3 er det redegjort for beregningsmetoden. Vi skal her se på noen av resultatene.

Total forbruksutgift er gjennomsnittlig den samme for selvstendige utenom jordbruk, skogbruk og fiske som for lønnstakere når en forutsetter at alder, ukentlig arbeidstid og husholdningsstørrelse er den samme. Under de samme forutsetninger er forbruket for selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske omtrent kr 8 600 lavere enn for de to nevnte gruppene. Denne forskjellen må antakelig tilskrives forskjeller i inntekter i de forskjellige næringer eller forskjeller i spareandeler. Husholdninger hvor hovedinntektstakeren ikke er yrkesaktiv, har bare litt lavere total forbruksutgift enn lønnstakere og selvstendige utenom jordbruk, skogbruk og fiske, når det tas hensyn til forskjeller i alder, arbeidstid for husholdningen og tallet på personer i husholdningen.

Det viser seg videre at total forbruksutgift varierer med alderen på hovedinntektstakeren, idet forbruket er høyere for aldersgruppene under 67 år enn for gruppen 67 år og over. Dette bygger på den forutsetning at gruppene for øvrig er like med hensyn til yrkesstatus/næring, arbeidstid og tallet på medlemmer i husholdningen. Dette kan ha sammenheng med blant annet forskjeller når det gjelder gjennomsnittlig sparing og lønnsomhet i yrket for henholdsvis eldre og yngre yrkesdeltakere.

Tallet på personer pr. husholdning betyr mye for forbruket. Dette kan ha sammenheng med trygdeytelser (bl.a. barnetrygd) og beskatningsregler for store husholdninger. Én person i tillegg synes gjennomsnittlig å representere ca. 5 300 kroner i ekstra årlig utgift.

I vedlegg 3 finnes tilsvarende tall for de forskjellige vare- og tjenestegruppene.

4. Nærmere om forbruk i tettbygde strøk utenom Oslo, Bergen, Trondheim

Tabell 29 viser forbruket for husholdninger i tettbygde strøk utenom Oslo, Bergen, Trondheim østre handelsfelt og resten dvs. vestre, midtre og nordre handelsfelt.

Tabell 29. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i tettbygde strøk utenom Oslo, Bergen, Trondheim i forskjellige handelsfelt, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for households in densely populated areas except Oslo, Bergen and Trondheim, in various trade regions, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Handelsfelt *Trade region* Østre *Eastern*		Vestre, midtre og nordre *Western, central and northern*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	39 077,57	100,0	38 695,29	100,0	39 779,74	100,0
Matvarer	9 137,30	23,4	8 908,28	23,0	9 557,96	24,0
Drikkevarer og tobakk	1 955,47	5,0	2 028,42	5,2	1 821,48	4,6
Klær og skotøy	4 145,31	10,6	3 849,80	9,9	4 688,09	11,8
Bolig, lys og brensel	5 355,61	13,7	5 891,63	15,2	4 371,06	11,0
Møbler og husholdningsartikler	3 672,52	9,4	3 626,33	9,4	3 757,37	9,4
Helsepleie	930,63	2,4	1 001,20	2,6	801,01	2,0
Reiser og transport	7 293,65	18,7	6 606,15	17,1	8 556,42	21,5
Fritidssysler og utdanning	3 927,54	10,1	4 101,86	10,6	3 607,35	9,1
Andre varer og tjenester	2 659,54	6,8	2 681,60	6,9	2 619,01	6,6
Personer pr. husholdning *Persons per household*	2,91		2,81		3,10	
Tallet på husholdninger *Number of households*	1 349		869		480	

1) For English translation, see table 6 (page 21).

Av tabell 29 går det fram at forbruket ikke synes å variere noe særlig mellom østre handelsfelt og resten av landet. Totalutgiften pr. husholdning er litt høyere i resten av landet enn i østre handelsfelt; regnet pr. person er imidlertid utgiften noe høyere i østre handelsfelt. Forskjellene er imidlertid ikke store. Dette tilsvarer omtrent det vi fant for spredtbygde strøk.

Det er heller ikke store forskjeller i utgiftsandelene til de forskjellige vare- og tjenestegrupper. Andelen til bolig, lys og brensel er noe høyere i østre handelsfelt; andelen til reiser og transport noe høyere i resten av landet. Dette kan - men behøver ikke nødvendigvis - ha sammenheng med husleienivå og reiseavstander.

I tabell 30 er husholdningene gruppert etter yrkesstatus/næring for hovedinntektstakeren.

Tabell 30. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i tettbygde strøk utenom Oslo, Bergen, Trondheim med forskjellig yrkesstatus for hovedinntektstakeren, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for households in densely populated areas except Oslo, Bergen and Trondheim, with various occupation of main income earner, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Yrkesstatus/næring *Occupation/industry*					
			Selvstendig næringsdrivende *Self-employed*		Lønnstakere *Wage earners and salaried employees*		Ikke yrkesaktive *Non-employed*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	39 077,57	100,0	46 376,59	100,0	44 395,61	100,0	25 073,84	100,0
Matvarer	9 137,30	23,4	11 268,73	24,3	10 053,91	22,6	6 499,27	25,9
Drikkevarer og tobakk	1 955,47	5,0	2 591,34	5,6	2 202,29	5,0	1 229,21	4,9
Klær og skotøy.....	4 145,31	10,6	5 427,86	11,7	4 731,55	10,7	2 478,80	9,9
Bolig, lys og brensel	5 355,61	13,7	4 437,68	9,6	5 638,91	12,7	4 945,34	19,7
Møbler og husholdningsartikler	3 672,52	9,4	4 338,78	9,4	4 212,53	9,5	2 269,80	9,1
Helsepleie	930,63	2,4	846,84	1,8	1 144,28	2,6	464,90	1,9
Reiser og transport	7 293,65	18,7	8 948,05	19,3	8 837,34	19,9	3 348,01	13,4
Fritidssysler og utdanning ...	3 927,54	10,1	5 138,26	11,1	4 549,02	10,2	2 199,12	8,8
Andre varer og tjenester	2 659,54	6,8	3 379,05	7,3	3 025,79	6,8	1 639,40	6,5
Personer pr. husholdning *Persons per household*	2,91		3,42		3,25		2,03	
Tallet på husholdninger *Number of households*	1 349		102[2]		909		338	

2) Av dette er det 16 selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske. Gjennomsnittlig total forbruksutgift for disse 16 husholdningene var kr 49 400,49.
1) For English translation, see table 6 (page 21). 2) Of which: 16 self-employed in agriculture, forestry and fishing. The average total consumer expenditure for these 16 households was 49 400,49 kroner.

Tabell 30 viser at forbruket pr. husholdning varierer med yrkesstatus, idet gruppen ikke-yrkesaktive har vesentlig lavere forbruk enn de yrkesaktive gruppene. Dersom en imidlertid regner forbruk pr. person, er forskjellen i total forbruksutgift nokså liten, kr 13 560,41 for selvstendig næringsdrivende, kr 13 660,19 for lønnstakere og kr 12 351,65 for ikke-yrkesaktive.

Når det gjelder den relative fordeling mellom vare- og tjenestegrupper, er det noen forskjeller. Matvareandelen er høyest for ikke yrkesaktive og lavest for lønnstakere; andelen til bolig, lys og brensel er høyest for ikke yrkesaktive og lavest for selvstendige. Andelen til reiser og transport er klart lavere for ikke yrkesaktive enn for de to andre gruppene.

Dersom man ser bort fra selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske, synes det som om forskjellene mellom de forskjellige yrkesstatusgruppene tilsvarer omtrent det vi fant for spredtbygde strøk.

Vi skal se litt på ukentlig arbeidstid for husholdningene og en fordeling av husholdningene etter alder på hovedinntektstakeren.

Selvstendig næringsdrivende har gjennomsnittlig lengre arbeidstid enn lønnstakere. Dette tilsvarer det vi også fant for spredtbygde strøk. Det går videre fram av tabellen at andelen av husholdninger med hovedinntektstakeren under 40 år er stor for lønnstakere (39 prosent), mindre for selvstendig næringsdrivende (24 prosent) og minst for ikke yrkesaktive (12 prosent). Andelen i aldersgruppen 40-66 år er størst for selvstendig næringsdrivende, mens andelen 67 år og over som ventelig kunne være er størst for ikke yrkesaktive.

På tilsvarende måte som for spredtbygde er det gjennomført regresjonsanalyser hvor en har trukket inn i analysen yrkesstatus og alder på hovedinntektstaker, samlet arbeidstid for husholdningen og tallet på personer i husholdningen. I vedlegg 3 er det gjort rede for beregningsmetoden.

Tabell 31. Gjennomsnittlig timer inntektsgivende arbeid pr. husholdning pr. uke/tallet på husholdninger, etter alder på hovedinntektstakeren for forskjellig yrkesstatus. Prosent. Tettbygde strøk utenom Oslo, Bergen, Trondheim *Average hours of paid work per household per week and number of households, by age of main income earner in various occupations. Percentages. Densely populated areas except Oslo, Bergen and Trondheim*

	Alle *All*	Yrkesstatus *Occupation*		
		Selvstendig næringsdrivende *Self-employed*	Lønnstakere *Wage earners and salaried employees*	Ikke yrkesaktive *Non-employed*
Timer inntektsgivende arbeid pr. husholdning pr. uke *Hours of paid work per household per week*	41,2	62,5	53,0	9,0[1)]
Husholdninger etter alder på hovedinntektstakeren *Households by age of the main income earner*				
Alle *All*	100 (1 349)	100 (102)	100 (909)	100 (338)
Under 40 år *years*	31 (420)	24 (24)	39 (357)	12 (39)
40-66 år *years*	54 (733)	70 (71)	59 (538)	37 (124)
67 år og over *years and over*	15 (196)	7 (7)	2 (14)	52 (175)

1) Andre personer i husholdningen enn hovedinntektstakeren har utført inntektsgivende arbeid.
1) Other persons than the main income earner in the household had paid work.

Det synes ikke å være særlig forskjell i total forbruksutgift mellom selvstendig næringsdrivende, lønnstakere og ikke yrkesaktive hvis det tas hensyn til forskjeller i alder, arbeidstid og husholdningens størrelse.

Forbruksutgiften er høyere for husholdninger der hovedinntektstakeren er under 67 år enn der den er 67 år eller over. Dette gjelder altså selv om en tar hensyn til forskjeller i yrkesstatus, arbeidstid og husholdningsstørrelse.

Forbruksutgiften varierer med tallet på personer i husholdningen. En person i tillegg synes gjennomsnittlig å representere ca. kr 7 000 i merutgifter.

En kan i hovedsak si at betydningen for totalutgiften av faktorene yrkesstatus, alder på hovedinntektstakeren, arbeidstid og tallet på personer i husholdningen ikke er vesentlig forskjellig i spredtbygde og tettbygde strøk utenom de tre største byene.

I vedlegg 3 finnes tall for de forskjellige vare- og tjenestegruppene.

5. Nærmere om forbruk i Oslo, Bergen, Trondheim

I tabellen på neste side er husholdninger i Oslo, Bergen, Trondheim fordelt etter yrkesstatus for hovedinntektstakeren.

Tabell 32 viser at forbruket pr. husholdning varierer med yrkesstatus for hovedinntektstakeren, idet selvstendig næringsdrivende har høyest forbruk og ikke yrkesaktive lavest. Dersom en regner forbruk pr. person blir forskjellene mye mindre. Ved vurdering av tallene må en ta i betraktning at det er få observasjoner og dermed usikre anslag for selvstendig næringsdrivende.

Når det gjelder den relative fordeling på vare- og tjenestegrupper, synes det ikke som om forskjellene er særlig store. Ikke yrkesaktive bruker en større andel av utgiftene til matvarer og en mindre andel til reiser og transport enn de to andre gruppene. Dette svarer omtrentlig til hva vi fant for andre bostedsstrøk.

Tabell 32. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger i Oslo, Bergen, Trondheim med forskjellig yrkesstatus for hovedinntektstakeren, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for households in Oslo, Bergen and Trondheim with various occupation of main income earner, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Yrkesstatus *Occupation*					
			Selvstendig næringsdrivende *Self-employed*		Lønnstakere *Wage earners and salaried employees*		Ikke yrkesaktive *Non-employed*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	40 418,48	100,0	57 163,50	100,0	45 579,01	100,0	27 913,17	100,0
Matvarer	8 652,27	21,4	12 132,18	21,2	9 523,41	20,9	6 429,68	23,0
Drikkevarer og tobakk	2 412,22	6,0	4 472,68	7,8	2 660,77	5,8	1 585,11	5,7
Klær og skotøy	4 200,84	10,4	6 666,81	11,7	4 620,25	10,1	2 988,15	10,7
Bolig, lys og brensel	5 694,80	14,1	6 732,08	11,8	6 531,86	14,3	3 966,54	14,2
Møbler og husholdningsartikler	3 511,47	8,7	5 582,88	9,8	3 884,94	8,5	2 453,29	8,8
Helsepleie	948,80	2,3	707,68	1,2	801,69	1,8	1 269,92	4,5
Reiser og transport .	7 719,78	19,1	10 659,58	18,6	9 133,40	20,0	4 579,97	16,4
Fritidssysler og utdanning	3 954,42	9,8	5 860,85	10,3	4 455,64	9,8	2 689,37	9,6
Andre varer og tjenester	3 323,88	8,2	4 348,76	7,6	3 967,05	8,7	1 951,14	7,0
Personer pr. husholdning *Persons per household*	2,38		3,06		2,62		1,80	
Tallet på husholdninger *Number of households*	577		37		366		174	

1) For English translation, see table 6 (page 21).

I tabell 33 nedenfor finner en ukentlig arbeidstid for husholdningene og en fordeling av husholdningene etter alder på hovedinntektstakeren.

Tabell 33. Gjennomsnittlig timer inntektsgivende arbeid pr. husholdning pr. uke/tallet på husholdninger etter alder på hovedinntektstakeren for forskjellig yrkesstatus. Prosent. Oslo, Bergen, Trondheim *Average number of hours of paid work per household per week and number of households, by age of main income earner in various occupations. Percentages. Oslo, Bergen and Trondheim*

	Alle *All*	Yrkesstatus *Occupation*		
		Selvstendig næringsdrivende *Self-employed*	Lønnstakere *Wage earners and salaried employees*	Ikke yrkesaktive *Non-employed*
Timer inntektsgivende arbeid pr. husholdning pr. uke *Hours of paid work per household per week*	38,7	58,1	52,5	9,5[1]
Husholdninger etter alder på hovedinntektstakeren *Households by age of the main income earner*				
Alle *All*	100 (577)	100 (37)	100 (366)	100 (174)
Under 40 år *years*	31 (177)	22 (8)	40 (147)	13 (22)
40-66 år *years*	51 (294)	73 (27)	58 (212)	32 (55)
67 år og over *years and over*	18 (106)	5 (2)	2 (7)	56 (97)

1) Andre personer i husholdningen enn hovedinntektstakeren har utført inntektsgivende arbeid.
1) Other persons than the main income earner in the household had paid work.

Tabell 33 viser at samlet arbeidstid for husholdningen er lengre i husholdninger hvor hovedinntektstakeren er selvstendig næringsdrivende enn for lønnstakere. Tabellen viser også at det er en relativ overvekt av lønnstakere under 40 år, av selvstendig næringsdrivende mellom 40 og 66 år, og av ikke-yrkesaktive 67 år og over. Dette mønstret synes å være omtrent det samme for alle bostedsstrøk.

Tilsvarende det vi har gjort for spredtbygde strøk og tettbygde strøk utenfor Oslo, Bergen, Trondheim skal vi studere hva yrkesstatus, alder på hovedinntektstakeren og tallet på personer i husholdningen hver for seg betyr for forbruksutgiftene. I vedlegg 3 er det gjort rede for regresjonsberegningene. Vi skal her ta for oss noen av resultatene.

Det er ikke mulig å påvise utsagnskraftige ulikheter i total forbruksutgift for husholdninger med forskjellig yrkesstatus og alder på hovedinntektstakeren i dette materialet.

Total forbruksutgift øker gjennomsnittlig med ca. kr 7 700 pr. person pr. år. (For spredtbygde strøk og tettbygde strøk fant vi en økning på henholdsvis ca. 5 300 og 7 000 kroner pr. år.)

I vedlegg 3 finnes tall for de forskjellige vare- og tjenestegruppene.

IX. Forbruksutgifter og arbeidstidens lengde

I kapittel VIII Forbruk i forskjellige geografiske områder, så vi blant annet på variasjoner i forbruksutgifter for forskjellig arbeidstid i husholdningene. Vi fant for alle bostedsstrøk at den totale forbruksutgiften økte med arbeidstidens lengde. Dette kan forklares ved at økt arbeidstid (gjennomsnittlig) gir større inntekt og dermed mulighet for høyere forbruk. Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig forbruksutgift når husholdningen er gruppert etter forskjellige lengder på samlet arbeidstid pr. uke.

Tabell 34. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. år for husholdninger med forskjellig samlet ukentlig arbeidstid *Average consumer expenditure per household, per year for households with various total number of working hours*

Vare- og tjeneste-gruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Arbeidstid pr. uke *Working hours per week*							
			Under 20 timer *Under 20 hours*		20-39 timer *hours*		40-59 timer *hours*		60 timer og over *hours and over*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT .	36 832,25	100,0	23 939,11	100,0	36 326,51	100,0	38 326,91	100,0	50 517,74	100,0
Matvarer	8 823,47	24,0	6 284,27	26,3	8 177,67	22,5	9 239,77	24,1	11 566,40	22,9
Drikkevarer og tobakk ...	1 813,14	4,9	1 071,48	4,5	1 738,80	4,8	1 895,12	4,9	2 622,84	5,2
Klær og skotøy	3 881,35	10,5	2 308,23	9,6	3 938,13	10,8	3 796,42	9,9	5 857,04	11,6
Bolig, lys og brensel	4 745,57	12,9	3 781,28	15,8	4 941,96	13,6	5 173,67	13,5	5 264,73	10,4
Møbler og husholdningsartikler	3 446,89	9,4	2 310,31	9,7	3 433,40	9,5	3 447,60	9,0	4 813,56	9,5
Helsepleie ..	849,54	2,3	693,17	2,9	665,78	1,8	880,92	2,3	1 065,70	2,1
Reiser og transport ...	7 181,39	19,5	3 818,07	15,9	7 049,51	19,4	7 647,86	20,0	10 650,85	21,1
Fritidssysler og utdanning	3 584,87	9,7	2 289,77	9,6	3 588,67	9,9	3 797,60	9,9	4 856,63	9,6
Andre varer og tjenester	2 506,02	6,8	1 382,53	5,8	2 792,58	7,7	2 447,97	6,4	3 820,00	7,6
Tallet på husholdninger *Number of households* ..	3 363		953		314		1 175		921	

1) For English translation, see table 6 (page 21).

Tabellen viser at husholdninger med lang samlet arbeidstid har høyere Total forbruksutgift enn husholdninger med kortere arbeidstid. I kapittel VIII har vi sett nærmere på betydningen av arbeidstidens lengde for forskjellige bostedsstrøk.

Alternativet til å undersøke hvordan forbruksutgiftene varierer med arbeidstidens lengde, kan det være av interesse å se på forskjeller i arbeidstidens lengde for husholdninger med forskjellig samlet forbruksutgift. En kan tenke seg at husholdninger som ønsker et høyt forbruk, er nødt for å tjene mye og derfor må ha relativt lang arbeidstid i gjennomsnitt. I en viss forstand kan det være forbruket som "bestemmer" inntekten (og arbeidstiden) like gjerne som inntekten bestemmer forbruket. Tabell 35 viser variasjoner i husholdningens samlede arbeidstid pr. uke etter total årlig forbruksutgift for husholdningen.

Tabell 35. Gjennomsnittlig samlet ukentlig arbeidstid for husholdninger med forskjellig total årlig forbruksutgift. Timer *Average total number of working hours per week for households with various total consumer expenditure per year. Hours*

	Alle *All*	Total forbruksutgift pr. år *Total consumer expenditure per year*							
		Under kr 10 000	Kr 10 000-14 999	Kr 15 000-19 999	Kr 20 000-29 999	Kr 30 000-44 999	Kr 45 000-59 999	Kr 60 000-79 999	Kr 80 000 og over *and over*
Arbeidstid pr. uke *Working hours per week*	33,4	8,6	13,6	20,2	31,0	40,1	43,2	49,8	57,4
Tallet på husholdninger *Number of households*	3 363	246	297	313	649	833	480	324	221

Tabellen viser at husholdninger med høy total forbruksutgift gjennomsnittlig har lang arbeidstid.

En mener ikke at det i og for seg er "bedre" å betrakte arbeidstidens lengde som avhengig av forbruket enn å betrakte forbruksutgiftene som avhengig av arbeidstidens. Faktum er vel snarere at husholdningene - i hvert fall i noen grad - søker å finne fram til en arbeidstid og et omfang av det private forbruk som de under de gitte økonomiske betingelser foretrekker.

X. Inntekt og forbruk

1. Oversikt

Vi skal nå trekke inn inntekten for husholdningen ved analysen av forbruksutgiftene. Inntekt er i seg selv et nokså mangetydig begrep. En kan tenke på f.eks. "all skattepliktig inntekt", "all inntekt, både skattepliktig og ikke skattepliktig"; en kan tenke på inntekt "før skatt" eller inntekt "etter skatt". Vi har i denne forbindelse tilgang til en del inntektsbegreper som kommer fram i forbindelse med skattelikningen. Derimot har vi ingen oppgaver over ikke-skattepliktige inntekter[1]. Det er klart at mangel på data om skattefrie inntekter er en svakhet ved analysen av forbruksutgifter.

I første omgang tas utgangspunkt i pensjonsgivende inntekt[2]. En grupperer husholdningene etter samlet pensjonsgivende inntekt for husholdningen og beregner gjennomsnittlige forbruksutgifter. Se tabellen på neste side.

1) Det er foretatt en inntekts- og formuesundersøkelse for husholdningene som var med i forbruksundersøkelsen i 1973. På et senere tidspunkt vil en få oppgaver over blant annet en del ikke-skattepliktige inntekter for disse husholdningene. 2) Denne omfatter pensjonsgivende inntekt i og utenfor tjenesteforhold og pensjonsgivende inntekt om bord på skip i utenriksfart. For nærmere redegjørelse, se Skattestatistikk 1973, NOS A 741.

Tabell 36. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. år for husholdninger med forskjellig samlet pensjonsgivende inntekt *Average consumer expenditure per household per year for households with various total pensionable income*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity an and service group*[1]	Alle *All*		Pensjonsgivende inntekt, kroner *Pensionable income, kroner* 0		1-9 900		10 000-19 900		20 000-29 900	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	36 832,25	100,0	17 653,34	100,0	23 675,38	100,0	28 057,51	100,0	27 037,51	100,0
Matvarer	8 823,47	24,0	5 210,82	29,5	6 111,12	25,8	7 432,57	26,5	7 619,55	28,2
Drikkevarer og tobakk	1 813,14	4,9	762,24	4,3	1 000,14	4,2	1 412,91	5,0	1 356,10	5,0
Klær og skotøy	3 881,35	10,5	1 631,14	9,2	2 405,23	10,2	2 876,12	10,3	3 080,53	11,4
Bolig, lys og brensel	4 745,57	12,9	3 156,24	17,9	3 314,75	14,0	3 345,80	11,9	3 037,47	11,2
Møbler og husholdningsartikler	3 446,89	9,4	1 644,94	9,3	2 616,92	11,1	3 128,69	11,2	2 507,50	9,3
Helsepleie	849,54	2,3	471,74	2,7	875,91	3,7	524,87	1,9	411,89	1,5
Reiser og transport	7 181,39	19,5	2 279,94	12,9	3 215,44	13,6	5 096,90	18,2	4 703,10	17,4
Fritidssysler og utdanning	3 584,87	9,7	1 739,28	9,9	2 286,57	9,7	2 351,48	8,4	2 377,26	8,8
Andre varer og tjenester	2 506,02	6,8	757,00	4,3	1 849,29	7,8	1 888,14	6,7	1 944,09	7,2
Personer pr. husholdning *Persons per household*	2,88		1,51		2,06		2,55		2,60	
Tallet på husholdninger *Number of households*	3 363		594		183		161		226	

	Pensjonsgivende inntekt, kroner *Pensionable income, kroner* 30 000-44 900		45 000-59 900		60 000-79 900		80 000 og over *and over*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	34 519,80	100,0	41 224,32	100,0	49 723,22	100,0	63 688,92	100,0
Matvarer	8 718,62	25,3	9 955,97	24,2	10 924,65	22,0	13 080,64	20,5
Drikkevarer og tobakk	1 605,42	4,7	1 903,76	4,6	2 501,20	5,0	3 555,88	5,6
Klær og skotøy	3 878,71	11,2	4 307,01	10,4	5 018,97	10,1	6 918,73	10,9
Bolig, lys og brensel	4 158,69	12,0	5 101,25	12,4	5 506,16	11,1	8 681,43	13,6
Møbler og husholdningsartikler	3 395,52	9,8	3 386,52	8,2	4 456,00	9,0	6 138,18	9,6
Helsepleie	766,13	2,2	1 235,17	3,0	1 000,66	2,0	1 259,87	2,0
Reiser og transport	6 615,69	19,2	8 359,32	20,3	11 319,69	22,8	13 273,23	20,8
Fritidssysler og utdanning	3 248,52	9,4	4 445,20	10,8	5 220,52	10,5	5 722,01	9,0
Andre varer og tjenester	2 132,48	6,2	2 530,10	6,1	3 775,34	7,6	5 058,91	7,9
Personer pr. husholdning	3,09		3,38		3,44		3,68	
Tallet på husholdninger	672		548		495		484	

1) For English translation, see table 6 (page 21).

Tabellen viser at total forbruksutgift øker med pensjonsgivende inntekt, med ett unntak: husholdninger med inntekt mellom 20 000 og 30 000 kroner har ikke høyere forbruksutgifter enn gruppen 10 000-20 000 kroner. Matvareandelen faller stort sett mens andelen til reiser og transport øker med stigende inntekt.

Pensjonsgivende inntekt er ikke noe ideelt inntektsbegrep ved analyse av privat forbruk. Inntekten gjelder bare personer i alderen 17-70 år, og den omfatter f.eks. ikke pensjonsinntekt eller kapitalinntekt. Heller ikke all næringsinntekt regnes med[1].

Vi skal nå foreta tilsvarende beregninger med utgangspunkt i husholdningenes samlede nettoinntekt ved skattelikningen. Vi benytter nettoinntekten ved statsskattelikningen tillagt nettoinntekten ved sjømannsskatten og særfradrag. Heller ikke dette inntektsbegrepet - som vi for korthets skyld her kaller nettoinntekt - er noe "fullgodt" inntektsbegrep ved forbruksanalyser. Ved beregning av nettoinntekten er det trukket fra en del utgifter som regnes som privat forbruk i forbruksundersøkelsene, blant annet utgifter ved reiser til og fra arbeidssted og renteutgifter på boliglån. Dessuten regnes selvsagt ikke skattefrie inntekter med i nettoinntekten. Ovennevnte forhold skulle trekke i retning av at nettoinntekten generelt blir "for lav" for vårt formål. På den annen side er ikke skattene trukket fra nettoinntekten. Det er ikke lett å si noe sikkert om hvor god eller dårlig nettoinntekten alt i alt er for dette bruk. Nedenstående tabell viser forbruket for husholdninger i forskjellige inntektsklasser.

Tabellen viser at total forbruksutgift øker med nettoinntekten, med ett unntak: husholdninger med inntekt mellom 10 000 og 20 000 kroner har øyensynlig lavere forbruksutgifter enn gruppen 1-9 900 kroner. Matvarenes andel av total forbruksutgift faller stort sett med økende inntekt, mens andelen til reiser og transport stort sett øker.

1) For nærmere redegjørelse, se Skattestatistikk 1973, NOS A 741.

Tabell 37. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. år for husholdninger med forskjellig samlet nettoinntekt ved statsskattelikningen[1] *Average consumer expenditure per household per year for households with various total net income, by central government tax assessment*[1]

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[2]	Alle *All*		Nettoinntekt, kroner *Net income, kroner* 0		1-9 900		10 000-19 900		20 000-29 900	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	36 832,25	100,0	16 741,86	100,0	23 208,70	100,0	19 326,17	100,0	25 825,81	100,0
Matvarer	8 823,47	24,0	4 823,99	28,8	5 850,74	25,2	5 586,81	28,9	7 255,57	28,1
Drikkevarer og tobakk	1 813,14	4,9	680,25	4,1	1 016,15	4,4	869,12	4,5	1 405,55	5,4
Klær og skotøy	3 881,35	10,5	1 670,91	10,0	2 414,23	10,4	1 919,44	9,9	2 634,17	10,2
Bolig, lys og brensel	4 745,57	12,9	3 293,10	19,7	2 890,94	12,5	2 667,56	13,8	3 578,34	13,9
Møbler og husholdningsartikler	3 446,89	9,4	1 524,23	9,1	2 338,79	10,1	1 821,65	9,4	2 822,27	10,9
Helsepleie	849,54	2,3	433,77	2,6	2 107,95	9,1	423,63	2,2	426,27	1,7
Reiser og transport	7 181,39	19,5	1 766,36	10,6	3 509,71	15,1	2 842,26	14,7	3 929,94	15,2
Fritidssysler og utdanning	3 584,87	9,7	1 713,82	10,2	1 785,08	7,7	2 028,52	10,5	2 263,17	8,8
Andre varer og tjenester	2 506,02	6,8	835,42	5,0	1 295,08	5,6	1 167,18	6,0	1 510,51	5,8
Personer pr. husholdning *Persons per household*	2,88		1,57		2,17		1,87		2,39	
Tallet på husholdninger *Number of households*	3 363		284		50		353		404	

	Nettoinntekt, kroner *Net income, kroner* 30 000-44 900		45 000-59 900		60 000-79 900		80 000 og over *and over*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	34 965,68	100,0	43 503,15	100,0	49 117,53	100,0	68 499,21	100,0
Matvarer	8 824,76	25,2	9 915,32	22,8	11 347,33	23,1	13 418,67	19,6
Drikkevarer og tobakk	1 549,80	4,4	2 006,39	4,6	2 603,46	5,3	3 834,19	5,6
Klær og skotøy	3 802,30	10,9	4 455,40	10,2	5 313,01	10,8	7 269,69	10,6
Bolig, lys og brensel	4 278,07	12,2	5 345,13	12,3	5 587,33	11,4	9 279,44	13,5
Møbler og husholdningsartikler	3 238,47	9,3	3 801,78	8,7	4 599,23	9,4	6 412,99	9,4
Helsepleie	720,34	2,1	1 218,85	2,8	1 080,97	2,2	1 480,92	2,2
Reiser og transport	6 886,76	19,7	9 502,50	21,8	9 866,23	20,1	15 197,61	22,2
Fritidssysler og utdanning	3 481,87	10,0	4 289,05	9,9	5 113,39	10,4	6 032,21	8,8
Andre varer og tjenester	2 183,29	6,2	2 968,71	6,8	3 606,57	7,3	5 573,47	8,1
Personer pr. husholdning	3,08		3,38		3,56		3,78	
Tallet på husholdninger	861		562		507		342	

1) Her er tillagt inntekt ved sjømannsskattelikningen og særfradrag.
1) Seamen's tax assessment and special allowance added. 2) For English translation, see table 6 (page 21).

2. Inntekt og forbruksutgifter for forskjellige husholdningstyper

Vi har i kapitlene V-VII betraktet forbruksutgiftene for forskjellige husholdningstyper. I nedenstående tabell viser vi - foruten total forbruksutgift - pensjonsgivende inntekt for husholdningen og nettoinntekt ved statsskattelikningen tillagt nettoinntekt ved sjømannsskattelikningen og særfradrag (her kalt "nettoinntekt").

Tabell 38. Gjennomsnittlig total forbruksutgift, pensjonsgivende inntekt og nettoinntekt pr. år for forskjellige husholdningsgrupper. Kroner *Average total consumer expenditure, pensionable income, and net income per year in various groups of households. Kroner*

Husholdningsgruppe *Group of household*	Total forbruks-utgift *Total consumer expenditure*	Pensjonsgivende inntekt *Pensionable income*	Nettoinntekt *Net income*
ALLE HUSHOLDNINGER *ALL HOUSEHOLDS*	36 832,25	41 731,72	42 767,18
Enslige (én-personhusholdninger) *Single persons (one-person households)*	16 645,39	14 194,87	19 055,90
Ektepar uten barn *Married couples without children*	31 515,45	33 011,41	39 203,25
Ektepar med 1 barn *Married couples with 1 child*	42 353,04	52 541,33	46 552,93
Ektepar med 2 barn *Married couples with 2 children*	46 663,77	56 461,30	50 899,14
Ektepar med 3 eller flere barn *Married couples with 3 or more children*	46 531,73	52 175,10	44 769,98
Spredtbygde strøk *Sparsely populated areas*	32 494,69	34 650,31	35 879,21
Tettbygde strøk utenom Oslo-Bergen-Trondheim *Densely populated areas except Oslo-Bergen-Trondheim*	39 077,57	46 867,40	47 182,56
Oslo-Bergen-Trondheim	40 418,47	44 610,55	46 747,41
Oslo	41 216,68	46 080,54	48 756,16
Selvstendig næringsdrivende i jordbruk-skog-bruk-fiske *Self-employed in agriculture, forestry and fishing*	34 046,23	38 038,11	38 731,01
Selvstendig næringsdrivende ellers *Other self-employed*	44 570,08	53 255,76	54 068,71
Lønnstakere *Wage earners and salaried employees*	43 064,25	57 772,78	53 044,26
Ikke yrkesaktive *Non-employed*	25 053,10	12 490,97	23 538,78

Tabellen viser at gjennomsnittlig for alle husholdninger gir de to inntektsbegrepene høyere tall enn den totale forbruksutgiften. Dette varierer imidlertid en del mellom de forskjellige husholdningsgrupper. Her er det grunn til å minne om at disse inntektsbegreper gir dårlig uttrykk for den forbruksdisponible inntekten for mange av gruppene. En måtte vente å få nokså annerledes resultater om en hadde hatt opplysninger om forbruksdisponibel inntekt. Når det gjelder pensjonsgivende inntekt omfatter den f.eks. ikke pensjonsytelser. Det er heller ikke gjort fradrag for skatt i inntektsbegrepene som her er brukt.

Det er store variasjoner også innen gruppene i tabell 38. Ved å dele inn f.eks. enslige etter alder og yrkesaktivitet finner en betydelige variasjoner. Se tabellen på neste side.

Tabell 39. Gjennomsnittlig total forbruksutgift, pensjonsgivende inntekt og nettoinntekt pr. år for grupper av enslige. Kroner *Average total consumer expenditure, pensionable income and net income per year for groups of single person households. Kroner*

Grupper av enslige *Groups of single persons*	Total forbruksutgift *Total consumer expenditure*	Pensjonsgivende inntekt *Pensionable income*	Nettoinntekt *Net income*
ALLE *ALL*	16 645,39	14 194,87	19 055,90
Enslige under 40 år *Single persons under 40 years*	22 636,46	30 521,14	26 621,41
" 40-66 år *years*	17 917,36	21 269,82	24 515,99
" 67 år og over *years and over*	12 910,21	794,36	10 898,51
Enslige yrkesaktive *Single persons, economically active*	21 093,48	32 420,71	31 390,97
Enslige ikke yrkesaktive *Single persons, inactive*	13 492,62	1 276,55	10 312,90

Tabellen viser, som rimelig kan være, at eldre og ikke yrkesaktive gjennomsnittlig har lav inntekt. Særlig gjelder dette naturligvis pensjonsgivende inntekt, som er lik null for personer over 70 år og for personer som bare har pensjon. Også innen de andre husholdningsgruppene i tabell 38 finnes det selvsagt store variasjoner.

En skal her kort se på forbruksutgiftene for noen husholdningstyper med forskjellig pensjonsgivende inntekt.

Tabell 40. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for enslige med forskjellig pensjonsgivende inntekt, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for single person households with various pensionable income, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Pensjonsgivende inntekt, kroner *Pensionable income, kroner*							
			Under kr 5 000		Kr 5 000-19 900		Kr 20 000-39 900		Kr 40 000 og over *and over*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	16 645,39	100,0	13 158,41	100,0	17 030,17	100,0	20 184,22	100,0	26 428,97	100,0
Matvarer	3 789,11	22,8	3 760,82	28,6	3 637,01	21,4	3 817,44	18,9	3 983,87	15,1
Drikkevarer og tobakk ...	774,98	4,7	479,32	3,6	1 036,18	6,1	1 083,77	5,4	1 420,43	5,4
Klær og skotøy	1 723,39	10,4	1 364,47	10,4	1 280,95	7,5	2 807,37	13,9	1 841,24	7,0
Bolig, lys og brensel ..	3 084,59	18,5	2 823,20	21,5	3 212,16	18,9	2 916,26	14,4	4 495,33	17,0
Møbler og husholdningsartikler	1 593,08	9,6	1 351,06	10,3	1 478,43	8,7	2 132,59	10,6	1 868,01	7,1
Helsepleie ..	505,85	3,0	567,45	4,3	82,92	0,5	306,81	1,5	876,83	3,3
Reiser og transport ...	2 246,32	13,5	938,75	7,1	2 700,39	15,9	3 275,89	16,2	6 200,79	23,5
Fritidssysler og utdanning	1 618,62	9,7	1 218,66	9,3	2 125,58	12,5	1 744,57	8,6	2 883,22	10,9
Andre varer og tjenester	1 309,45	7,9	654,66	5,0	1 476,54	8,7	2 099,52	10,4	2 859,26	10,8
Tallet på husholdninger *Number of households* ..	545		320		51		110		64	

1) For English translation, see table 6 (page 21).

Tabellen viser at total forbruksutgift øker med inntekten for enslige, etter den inndeling i inntektsklasser som er foretatt her. Videre ser en f.eks. at matvareutgiftenes andel av total forbruksutgift avtar med økende total forbruksutgift. I vedleggstabellene VIII-XI finnes tilsvarende oppstilling for andre husholdningstyper. Ved vurdering av tallene bør en være oppmerksom på usikkerheter som skyldes det beskjedne antall observasjoner for en del grupper. Videre kan det igjen understrekes at pensjonsgivende inntekt ikke er noe ideelt inntektsbegrep i denne sammenheng. En lav pensjonsgivende inntekt behøver ikke bety lav forbruksdisponibel inntekt for en husholdning.

XI. Sammenheng mellom total forbruksutgift og utgifter til forskjellige vare- og tjenestegrupper

Det vil ofte være interesse for å gruppere husholdningene etter et eller annet mål for økonomisk nivå. Vi har foran foretatt grupperinger av husholdningene etter inntekt.

Tabellen på neste side viser forbruket av forskjellige vare- og tjenestegrupper når husholdningene er gruppert etter deres totale forbruksutgift.

Inndelingen i tabellhodet innebærer at det er store variasjoner i total forbruksutgift. Det er også variasjoner i den relative sammensetning av forbruket for forskjellige totalutgiftsgrupper. Matvareandelen er høy for husholdninger med lav totalutgift, mens den er lavere for husholdninger med høyere totalutgifter. Omvendt gjelder for varegruppen reiser og transport. Husholdningene i gruppen med lavest totalutgift bruker en liten andel av utgiftene til reiser og transport (3,9 prosent), mens husholdningene i gruppen med høyest totalutgift bruker en stor andel til dette formål (26,4 prosent). Husholdninger med "dårlig råd" må antakelig bruke en relativt stor del av inntektene til mat, mens husholdninger med "god råd" kan bruke en vesentlig del av inntekten til reiser og transport, f.eks. til anskaffelse og drift av privat bil. (Se vedleggstabell XII).

Ved vurdering av resultatene bør en ta i betraktning at observasjonsperioden er relativt kort. Husholdningene førte regnskap i 14 dager. Dessuten ble de intervjuet om visse større utgifter i løpet av en 12-månedersperiode. Dersom en husholdning tilfeldigvis har kjøpt f.eks. bil i løpet av foregående 12-månedersperiode, fører dette til at både utgifter til reiser og transport og total forbruksutgift blir høye. Dessuten blir selvsagt andelen som går til reiser og transport høy. Hvis derimot husholdningen stort sett bare har hatt utgifter til matvarer i registreringsperioden, fører dette til at den totale forbruksutgiften blir lav og at matvareandelen blir høy. Utgifter til reiser og transport varierer trolig mye mer over tiden for de fleste enn matvareutgiftene gjør. Disse og liknende forhold er trolig medvirkende årsaker til de store variasjoner en finner i utgiftsandelene til matvarer og til reiser og transport.

Det finnes antakelig ikke noen "patentløsning" på hvordan en bør gå fram når en skal gruppere husholdningene etter økonomisk nivå i slike tilfelle. Det er også vanskelig å si om en framgangsmåte i noen absolutt forstand er "bedre" enn en annen.

Tabell 41. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. år for forskjellig total forbruksutgift, etter vare- og tjenestegruppe[1]) *Average consumer expenditure per household per year for various total consumer expenditure, by commodity and service group*[1])

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[2])	Alle *All*		Total forbruksutgift *Total consumer expenditure*							
			Under kr 10 000		Kr 10 000-14 999		Kr 15 000-19 999		Kr 20 000-29 999	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	36 832,25	100,0	6 930,15	100,0	12 687,61	100,0	17 357,60	100,0	25 033,65	100,0
Matvarer	8 823,47	24,0	2 994,63	43,2	4 693,72	37,0	5 509,27	31,7	7 443,29	29,7
Drikkevarer og tobakk	1 813,14	4,9	352,88	5,1	539,71	4,3	873,81	5,0	1 352,80	5,4
Klær og skotøy	3 881,35	10,5	372,34	5,4	1 070,49	8,4	1 518,62	8,7	2 547,28	10,2
Bolig, lys og brensel	4 745,57	12,9	1 655,20	23,9	2 299,69	18,1	2 846,82	16,4	3 503,49	14,0
Møbler og husholdningsartikler	3 446,89	9,4	499,35	7,2	1 102,68	8,7	1 709,56	9,8	2 451,56	9,3
Helsepleie	849,54	2,3	130,00	1,9	236,34	1,9	367,34	2,1	561,50	2,2
Reiser og transport	7 181,39	19,5	269,56	3,9	969,24	7,6	1 677,26	9,7	2 967,53	11,9
Fritidssysler og utdanning	3 584,87	9,7	373,49	5,4	1 115,67	8,8	1 738,50	10,0	2 546,74	10,2
Andre varer og tjenester	2 506,02	6,8	282,70	4,1	660,06	5,2	1 116,43	6,4	1 659,46	6,6
Personer pr. husholdning *Persons per household*	2,88		1,27		1,63		1,89		2,70	
Tallet på husholdninger *Number of households*	3 363		246		297		313		649	

	Total forbruksutgift *Total consumer expenditure*							
	Kr 30 000-44 999		Kr 45 000-59 999		Kr 60 000-79 999		Kr 80 000 og over *and over*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	36 868,31	100,0	51 440,01	100,0	67 999,59	100,0	107 553,04	100,0
Matvarer	9 732,55	26,4	11 688,96	22,7	13 331,07	19,6	16 893,05	15,7
Drikkevarer og tobakk	1 921,80	5,2	2 558,11	5,0	3 177,18	4,7	4 796,13	4,5
Klær og skotøy	4 268,70	11,6	5 530,37	10,8	7 235,22	10,6	11 243,56	10,5
Bolig, lys og brensel	4 568,29	12,4	5 680,33	11,0	7 495,00	11,0	14 462,89	13,4
Møbler og husholdningsartikler	3 455,69	9,4	4 976,88	9,7	6 280,63	9,2	9 680,17	9,0
Helsepleie	764,23	2,1	1 238,13	2,4	1 399,93	2,1	3 170,76	2,9
Reiser og transport	6 027,64	16,3	11 585,62	22,5	17 545,68	25,8	28 357,38	26,4
Fritidssysler og utdanning	3 843,68	10,4	4 918,47	9,6	6 793,51	10,0	9 624,05	8,9
Andre varer og tjenester	2 285,73	6,2	3 263,13	6,3	4 741,37	7,0	9 325,05	8,7
Personer pr. husholdning	3,39		3,70		3,92		4,10	
Tallet på husholdninger	833		480		324		221	

1) I vedleggstabell XII finnes tilsvarende oppstilling med en mer detaljert vare- og tjenestegruppering.
1) In the appendix, table XII, a corresponding table is given with a more detailed commodity and service grouping. 2) For English translation, see table 6 (page 21).

XII. Sesongmessige variasjoner i forbruksutgiftene

I dette kapittel behandles sesongmessige variasjoner i forbruksutgiftene over året.

Det er her av betydning å ha i minnet hvordan utgiftene er registrert i forbruksundersøkelsen. De fleste utgiftene er registrert ved regnskapsføring i to uker. For disse utgiftene er det mulig - i hvert fall i prinsippet - å studere sesongvariasjoner. De andre utgiftene er registrert ved intervju om kjøp i løpet av foregående 12 måneder. For slike utgifter er det selvsagt ikke mulig å si noe om sesongmessige svingninger, fordi det ikke er registrert til hvilken årstid kjøpene er foretatt. I hovedtrekk kan en si at følgende utgifter er registrert ved intervju: Bolig, lys og brensel, møbler og husholdningsartikler (større artikler), kjøp av private transportmidler (en del av reiser og transport) og utstyr og tilbehør til fritidssysler samt selskapsreiser. (Selskapsreiser er en del av gruppen andre varer og tjenester).

Vi har gruppert husholdningene etter regnskapsperiode for å studere sesongvariasjoner i forbruksutgiftene. I tabellen nedenfor har vi regnet ut månedlige utgifter i gjennomsnitt.

Tabell 42. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. måned i forskjellige kvartaler *Average consumer expenditure per household per month in various quarters*

Vare- og tjenestegruppe[2] *Commodity and service group*[2]	Alle kvartaler *All quarters*	Kvartaler[1] *Quarters*[1] 1. kvartal *1. quarter*	2. kvartal *2. quarter*	3. kvartal *3. quarter*	4. kvartal *4. quarter* I alt *Total*	Desember *December*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	3 069,35	2 565,27	3 054,70	3 185,59	3 462,29	3 918,20
Matvarer	735,29	621,67	713,03	765,90	839,39	925,96
Drikkevarer og tobakk	151,09	118,43	170,32	154,05	159,93	225,28
Klær og skotøy	323,45	267,59	342,56	286,67	384,10	491,88
Bolig, lys og brensel	395,46	325,50	317,78	467,83	482,61	443,76
Møbler og husholdningsartikler ...	287,24	241,67	277,53	270,19	352,08	477,73
Helsepleie	70,80	62,22	69,33	83,80	70,30	60,23
Reiser og transport	598,45	455,25	636,14	633,84	666,55	624,03
Fritidssysler og utdanning	298,74	296,80	287,91	321,28	294,17	378,57
Andre varer og tjenester	208,83	176,13	240,10	202,03	213,14	290,75
Tallet på husholdninger *Number of households*	3 363	853	899	682	929	263

1) 1. kvartal er regnet fra 1/1 til 25/ 3
2. " " " " 26/3 " 1/ 7
3. " " " " 2/7 " 23/ 9
4. " " " " 24/9 " 31/12.

2) I vedleggstabell XIII finnes tilsvarende oppstilling med en mer detaljert vare- og tjenestegruppering.

1) 1. quarter runs from 1/1 to 25/ 3
2. " " " 26/3 " 1/ 7
3. " " " 2/7 " 23/ 9
4. " " " 24/9 " 31/12.

2) In the appendix, table XIII, a corresponding table is given with a more detailed commodity and service grouping. For English translation, see table 6 (page 21).

Tabellen viser at total forbruksutgift er lavest i 1. kvartal og høyest i 4. kvartal. Spesielt er utgiftene høye i desember. Dette har rimeligvis sammenheng med julehandelen. Månedlig utgift, når en ser bort fra desember, er kr 2 992,18, og i desember kr 3 918,20. Differansen, vel 900 kroner, kan antakelig tas som et uttrykk for omfanget av "julehandelen".

Husholdningene som deltok i undersøkelsen ble fordelt tilfeldig over året. Sammensetningen av husholdningene skal derfor gjennomsnittlig være den samme i de forskjellige kvartalene. Imidlertid kan det på grunn av tilfeldigheter være visse mindre forskjeller mellom kvartalene i husholdnings-sammensetningen.

Vi skal nå foreta en flervariabelanalyse til å estimere sesongvariasjoner. Vi benytter variablene tallet på personer i husholdningen, alder på hovedinntektstakeren, yrkesstatus/næring for hovedinntektstaker foruten kvartal i året. I teknisk vedlegg 6 er det redegjort nærmere for beregningene. Vi skal her se på resultatene når det gjelder betydningen av årstid for forbruket. Vi setter forbruksutgiftene i 1. kvartal lik 100 og beregner forbruket for de andre kvartalene relativt til dette.

Tabell 43. Beregnet forbruksutgift pr. husholdning pr. måned i forskjellige kvartaler, etter vare- og tjenestegruppe. 1. kvartal er satt lik 100 *Estimated consumer expenditure per household per month in various quarters, by commodity and service group. First quarter: 100*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1)]	Kvartaler *Quarters*				
	1. kvartal *1. quarter*	2. kvartal *2. quarter*	3. kvartal *3. quarter*	4. kvartal *4. quarter* I alt *Total*	4. kvartal *4. quarter* Desember *December*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	100,0	118,3	125,5	136,0	152,8
Matvarer	100,0	114,2	124,6	136,7	148,2
Drikkevarer og tobakk	100,0	144,4	130,3	135,5	188,1
Klær og skotøy	100,0	126,4	108,2	145,6	186,4
Bolig, lys og brensel	100,0	96,1	146,3	149,5	135,4
Møbler og husholdningsartikler	100,0	113,1	111,3	145,1	196,1
Helsepleie	100,0	107,1	125,1	114,1	94,1
Reiser og transport	100,0	138,2	142,2	147,4	139,3
Fritidssysler og utdanning	100,0	97,3	110,4	98,5	126,4
Andre varer og tjenester	100,0	138,6	115,3	122,6	166,9

1) For English translation, see table 6 (page 21).

Det går fram av vedlegg 4 at det er en viss grad av usikkerhet i tallene.

Når det gjelder total forbruksutgift, er tallene for de andre kvartalene høyere enn for 1. kvartal. Særlig er tallet for 4. kvartal høyt, og spesielt gjelder dette desember måned. Variasjonene har trolig flere årsaker. Foruten variasjoner i forbruk og levemåte over året, har variasjonene sikkert sammenheng med innkjøp av visse varer for senere bruk, innkjøp av varige gjenstander og reise- og ferievaner.

Det er visse forskjeller i variasjoner over året for de forskjellige vare- og tjenestegruppene. Matvareutgiftene er klart høyere i de andre kvartalene enn i 1. kvartal, og høyest i 4. Dette har trolig sammenheng med blant annet endringer i lager av matvarer og spisevaner i julehøytiden. Utgiften til varegruppen drikkevarer og tobakk er klart høyere i de andre kvartalene enn i 1. kvartal og særlig høy i desember. Av vedleggstabell 13 går det fram at dette har sammenheng med variasjoner i utgiftene til drikkevarer, mens utgiftene til tobakk er mer stabile over året. Utgiftene til klær og skotøy er tydeligvis lavest i 1. og 3. kvartal og høyest i 4., spesielt i desember. Det er også visse variasjoner i utgiftene til bolig, lys og brensel, og dette synes å skyldes blant annet variasjoner når det gjelder vedlikeholdsutgifter. Det er imidlertid en betydelig usikkerhet i disse tallene, og man bør neppe legge for stor vekt på de registrerte variasjonene. Møbler og husholdningsartikler viser høyest tall for desember. For denne varegruppen vil imidlertid ikke forbruksundersøkelsen gjenspeile variasjonene i innkjøp over året, p.g.a. registreringsmåten. Utgiftene til reiser og transport er lavere i 1. kvartal enn i resten av året. Dette synes vesentlig å skyldes variasjoner i utgifter til drift og vedlikehold av egne transportmidler og bruk av offentlige transportmidler. Utgifter til kjøp av transportmidler er ikke registrert på en slik måte at en får fram sesongvariasjonene i innkjøpene. Det samme gjelder utgifter til kjøp av visse større gjenstander under gruppen fritidssysler og utdanning.

XIII. Noen konklusjoner

Ved forbruksundersøkelsen i 1973 består "gjennomsnittshusholdningen" av 2,88 personer. Den gjennomsnittlige totale forbruksutgift pr. husholdning er kr 36 800 pr. år.

Det er imidlertid store variasjoner i utgiftene mellom husholdningene, både med hensyn til total forbruksutgift og fordelingen av utgiftene på de forskjellige varer og tjenester.

Enslige (én-personhusholdninger) i utvalget har 16 600 kroner i årlig total forbruksutgift. Dette varierer imidlertid meget, f.eks. med alderen. Utgiftene for personer under 40 år er kr 22 600, for personer 40-66 år kr 17 900 og for personer 67 år og over kr 12 900. Dette har sammenheng med at flere blant de yngre er yrkesaktive enn blant de eldre. Blant personer over 67 år finner en vesentlig pensjonister.

Også når det gjelder sammensetningen av forbruket er det forskjeller mellom aldersgruppene. Matvareandelen er mye lavere blant yngre enn blant eldre enslige. Dette skyldes delvis at yngre i større grad enn eldre spiser ute på kaféer e.l. (Slike utgifter er gruppert under en annen varegruppe i undersøkelsen). På den annen side er f.eks. utgifter til reiser og transport absolutt og relativt mye høyere for yngre enn for eldre. Dette har særlig sammenheng med utgifter til anskaffelse og drift av privatbil.

Det er også visse forskjeller mellom kjønnene m.h.t. sammensetningen av forbruket. Enslige kvinner har høyere forbruk av matvarer enn enslige menn i gjennomsnitt. Dette skyldes antakelig at mange menn har et noe "enkelt" matstell og at de oftere spiser ute. Dessuten har kvinner vesentlig høyere utgifter til klær og skotøy. På den annen side har menn betydelig høyere utgifter til drikkevarer og tobakk.

Ektepar uten barn har gjennomsnittlig 31 500 kroner i total forbruksutgift. Husholdninger med hovedinntektstaker under 40 år har kr 44 800 pr. år i utgifter. For aldersgruppen 40-66 år var utgiften kr 33 000, og for aldersgruppen 67 år og over kr 23 600 pr. år. Ulikhetene i totalutgiften har åpenbart sammenheng med inntektsforholdene. Blant yngre ektepar er det nokså vanlig at begge ektefellene er i inntektsgivende arbeid, mens dette er mindre vanlig blant de noe eldre. De eldste er stort sett pensjonister.

Den relative fordeling av utgiftene viser at matvareandelen er lavest for de yngste og høyest for de eldste. Det er vanlig at andelen til matvarer avtar med økende totale utgifter. Utgifter til bolig, lys og brensel er absolutt og relativt høyere for yngre enn for eldre ektepar. Dette skyldes vel at de yngre jevnt over bor i nye boliger med nokså høy leie og renter på lån (egen bolig). Endelig har yngre ektepar høye utgifter til reiser og transport. Dette har sammenheng med anskaffelse og drift av privatbil.

Ektepar med barn under 16 år har en gjennomsnittlig årlig total forbruksutgift på kr 45 400. For ektepar med ett barn er utgiften kr 42 400, mens den for ektepar med 2 eller flere barn gjennomsnittlig var kr 46 600. Utgiftene er ikke høyere for ektepar med 3 enn for dem med 2 barn. Dette har sammenheng med at inntekten setter grenser for hvor høyt forbruket kan være. Også en husholdning med mange barn må tilpasse forbruket etter den inntekt som er til disposisjon.

Utgiftene varierer med yrkesdeltakingen for ektefellene. For ektepar med ett barn er utgiften kr 47 900 hvis begge ektefellene er yrkesaktive, mens den er kr 39 300 hvis bare den ene er yrkesaktiv. For ektepar med 2 eller flere barn er tilsvarende tall henholdsvis kr 50 500 og kr 45 400.

Når det gjelder sammensetningen av forbruket øker andelene av utgiftene til matvarer og klær og skotøy med barnetallet.

Utgiftene varierer en del mellom de forskjellige geografiske områdene. Total forbruksutgift pr. husholdning er høyest i Oslo, Bergen og Trondheim og lavest i spredtbygde strøk. Regnet pr. person er dette mønsteret enda mer markert, med kr 17 000 pr. år for Oslo-Bergen-Trondheim, kr 13 400 for andre tettbygde strøk og kr 10 400 for spredtbygde strøk. Når det gjelder fordelingen av utgiftene på vare- og tjenestegrupper, er matvareandelen høyest i spredtbygde strøk og lavest i Oslo. Andelene til drikkevarer og tobakk og bolig, lys og brensel er derimot høyest i Oslo og lavest i spredtbygde strøk. Det er imidlertid også visse variasjoner innen de forskjellige typer strøk. Regnet pr. person er forbruket lavest for selvstendig næringsdrivende i jordbruk, skogbruk og fiske og for ikke yrkesaktive. Selvstendig næringsdrivende ellers og lønnstakere har omtrent samme forbruk i gjennomsnitt.

Materialet viser at det er visse variasjoner i forbruket etter arbeidstidens lengde, idet forbruket gjennomsnittlig blir høyere for husholdninger hvis arbeidstidens lengde øker. Tilsvarende finner en, som rimelig er, at arbeidstiden øker med forbruket. En kan imidlertid ikke på grunnlag av dette trekke konklusjoner om årsaks- og virkningsforhold. Vi regner snarere med at husholdningene i noen grad tilpasser sitt forbruk ved en samtidig avveiing mellom arbeidstid og forbruksutgifter.

Forbruksutgiftene for husholdningen varierer med husholdningens inntekt, f.eks. pensjonsgivende inntekt. Stort sett øker forbruket med inntekten. Andelen av utgiften som går til matvarer avtar med økende inntekt, mens andelen til reiser og transport øker. De inntektsbegrepene som er brukt her er imidlertid ikke de best mulige.

Fordelingen av utgifter på de forskjellige vare- og tjenestegrupper varierer nokså mye med den totale forbruksutgiften. Matvareandelen avtar med økende totalutgift, mens andelen til reiser og transport øker sterkt. Med f.eks. total forbruksutgift for husholdningen på under kr 10 000 er matvareandelen 43 prosent, mens den med totalutgift kr 80 000 og over er 16 prosent. Tilsvarende andeler for reiser og transport er henholdsvis 4 prosent og 26 prosent.

Utgiftene varierer en del over året. Utgiftene er lavest i 1. kvartal, og høyest i 4. kvartal. Spesielt er de høye i desember måned.

SOME CONCLUSIONS

In the Survey of Consumer Expenditure 1973 the "average household" consists of 2,88 persons. The average total consumer expenditure per household amounts to kroner 36 800 per year.

Great variations in the expenses are, however, found between the households, both concerning the total consumer expenditure and the classification of the expenses on the various commodities and services.

Single person households in the sample survey have an annual total consumer expenditure of 16 600 kroner. This varies, however, a good deal, for instance as to the age. The expenses for persons under 40 years of age amount to kroner 22 600 for persons 40-66 years of age to kroner 17 900 and for persons 67 years of age and over to kroner 12 900. This is due to the fact that more of the young than of the elder persons are economically active. Among persons 67 years of age or over there substantially are pensioners.

Concerning the composition of the consumption, too, there are differences between the age groups. The food share is much lower for young than for elder persons. This is partly due to the fact that young persons to greater extent than elder ones eat in cafes etc. (Such expenditures are grouped under another commodity group in the survey). On the other hand expenditures on transport are absolutely and relatively much higher for young than for elder single persons. This has particular connection with expenses on procurement and operation of private car.

There are also some differences between the sexes as regards the composition of consumption. Single women have higher consumption of food than single men, on the average. This probably is because many men do a somewhat "single" cookery and often eat in cafes etc. Women have essentially higher expenses on clothes and footwear, too. On the other hand men have substantially higher expenses on beverages and tobacco.

Married couples without children have averagely 31 500 kroner in total consumer expenditure. Households with main income earner under 40 years of age have annual expenses of kroner 44 800. For the age groups 40-66 the expenses are kroner 33 000 and for the age groups 67 and over kroner 23 600 per year. The differences in total expenditure are obviously connected with the income situation. Among younger married couples it is quite common that both spouses do income work, while that is less common among those somewhat elder. The eldest ones as a rule are pensioners.

The relative composition of expenditures show that the food share is lowest among the youngest and highest among the eldest ones. The food share usually declines with increasing total expenditures.

Expenditure on housing, light and fuel is absolutely and relatively higher for younger than for elder married couples. This is probably due to the fact that the younger ones as a rule live in new dwellings with rather high rent and interest on loan (own dwelling). Finally, younger couples have high expenses on transport. This is due to procurement and operation of private car.

Married couples with children under 16 years of age have an average annual total consumption of kroner 45 400. For married couples with one child the expenditure amounted to kroner 42 400 but for married couples with 2 or more children the average come to kroner 46 600. The expenditures are not higher for married couples with 3 children than for those with two children. This arise from the fact that the income set limit for the level of the consumption. A household with many children, too, has to adjust the consumption to the income at disposal.

The expenses varied according to the professional participation of the spouses. For married couples with one child the expenditure came to kroner 47 900, if both spouses were economically active, whereas it amounted to kroner 39 300, if only one of the spouses was economically active. For married couples with 2 or more children the corresponding figures were respectively kroner 50 500 and kroner 45 400.

As regards the composition of consumption the shares of the expenditures on food and clothing and footwear increase with the number of children.

The expenses vary somewhat between the various geographical areas. The total consumption expenditure per household is highest in Oslo, Bergen and Trondheim and lowest in sparsely populated areas. When calculated per person this model is still more marked; indicating kroner 17 000 per year for Oslo, Bergen and Trondheim, kroner 13 400 for other densely populated areas and kroner 10 400 for sparsely populated areas. Regarding the composition of the expenditure on commodity and service groups, the food share is highest in sparsely populated areas and lowest in Oslo. The shares of beverages and tobacco and of housing, light and fuel are, on the other hand, highest in Oslo and lowest in sparsely populated areas. There are, however, certain variations also within different residential areas. Counted per person, the consumption is lowest for self-employed persons in agriculture, forestry and fishing and for economically inactive ones. Other self-employed and wage earners have approximately the same consumption, on the average.

The material shows that there are certain variations in the consumption according to the length of the working-time, as the consumption on the average increases for households, if the length of the working-time increases. In the same way it is most likely that the working time will increase along with the consumption. We cannot, however, on this basis draw any conclusions as to causes and effects. We can rather conclude that the household to some extent fit in their consumption by means of a simultanious balancing between working-time and consumption expenditure.

The consumption expenses for the household vary according to the household income, such as f.i. the pension scheme income. On the whole the consumption increases according to the income. The percentage of expenses spent on food, decreases according to increase in revenues, whereas the percentage spent on travels and transport increases. The income terms used are, however, not the best possible.

The classification of expenses on the various commodity and service groups varies quite a good deal according to the total consumer expenditure. The share of food decreases according to increase in total expenditure, whereas the share spent on travels and transport increases heavily. In cases when for instance the total consumer expenditure for households, is less than 10 000 kroner, the foods expenses come to 43 per cent, while with a total expenditure of kroner 80 000 and over they represent 16 per cent. The corresponding shares, for travels and transport amount to respectively 4 per cent and 26 per cent.

The expenses vary somewhat during the year. The expenses are at their lowest during the 1. quarter and at the peat during the 4. quarter.

The expenses are especially high in the month of December.

Tabell I. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for enslige i forskjellige aldersgrupper, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for single person households in various groups of age, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*	Alle *All*		Alder *Age* Under 40 år *years*		40-66 år *years*		67 år og over *years and over*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT *TOTAL CONSUMER EXPENDITURE*	16 645,39	100,0	22 636,46	100,0	17 917,36	100,0	12 910,21	100,0
0 MATVARER[1)] *FOOD[1)]*	3 789,11	22,8	3 080,26	13,6	4 221,22	23,6	3 710,93	28,7
00 Mjøl, gryn og bakervarer *Flour, meal and bakery products*	390,22	2,3	373,91	1,7	397,58	2,2	390,73	3,0
01 Kjøtt, kjøttvarer og flesk *Meat, meat products and pork*	955,76	5,7	786,25	3,5	1 153,07	6,4	853,16	6,6
02 Fisk og fiskevarer *Fish and fish products*	312,40	1,9	231,48	1,0	328,11	1,8	333,49	2,6
03 Mjølk, fløte, ost og egg *Milk, cream, cheese and eggs*	634,94	3,8	476,50	2,1	684,77	3,8	659,20	5,1
04 Spisefett og oljer *Edible oils and fats* ...	162,81	1,0	88,55	0,4	170,22	1,0	188,42	1,5
05 Grønnsaker, frukt og bær *Vegetables, fruits and berries*	620,34	3,7	594,62	2,6	635,11	3,5	618,30	4,8
06 Poteter og varer av poteter *Potatoes and potato products*	118,28	0,7	82,88	0,4	141,07	0,8	113,30	0,9
07 Sukker *Sugar*	74,51	0,4	11,03	0,0	99,62	0,6	79,63	0,6
08 Kaffe, te, kakao og kokesjokolade *Coffee, tea, cocoa and chocolate*	241,72	1,5	181,61	0,8	277,37	1,5	235,97	1,8
09 Andre matvarer *Other foods*	278,14	1,7	253,42	1,1	334,30	1,9	238,73	1,8
1 DRIKKEVARER OG TOBAKK *BEVERAGES AND TOBACCO*	774,98	4,7	1 202,86	5,3	893,30	5,0	483,68	3,7
11 Drikkevarer *Beverages* .	503,99	3,0	736,75	3,3	560,74	3,1	352,34	2,7
12 Tobakk *Tobacco*	270,99	1,6	466,11	2,1	332,56	1,9	131,35	1,0
2 KLÆR OG SKOTØY *CLOTHING AND FOOTWEAR*	1 723,39	10,4	2 478,43	10,9	1 702,09	9,5	1 414,78	11,0
21 Bekledningsartikler *Wearing apparel*	1 225,01	7,4	2 024,16	8,9	1 267,05	7,1	840,71	6,5
22 Tøyer, garn o.l. *Fabrics and yarn*	198,00	1,2	205,66	0,9	123,85	0,7	260,88	2,0
23 Skotøy og skoreparasjoner *Footwear and repairs of footwear*	300,37	1,8	248,61	1,1	311,19	1,7	313,18	2,4
3 BOLIG, LYS OG BRENSEL *RENT, FUEL AND POWER*	3 084,59	18,5	2 920,10	12,9	3 419,16	19,1	2 857,28	22,1
31 Bolig og vedlikehold *Housing and maintenance*	2 222,68	13,4	2 330,56	10,3	2 486,53	13,9	1 940,32	15,0
32 Lys og brensel *Fuel and power*	861,91	5,2	589,55	2,6	932,63	5,2	916,96	7,1
4 MØBLER OG HUSHOLDNINGSARTIKLER *FURNITURE AND HOUSEHOLD EQUIPMENT*	1 593,08	9,6	1 609,09	7,1	1 860,43	10,4	1 347,45	10,4
41 Møbler og golvtepper *Furniture and floor coverings*	495,22	3,0	541,75	2,4	726,18	4,1	268,85	2,1
42 Tekstiler, utstyrsvarer og prydgjenstander *Household textiles, furnishings and ornamental articles*	295,53	1,8	317,42	1,4	371,61	2,1	218,11	1,7

1) Mat spist på restaurant, kafé, kafeteria etc. er tatt med under vare- og tjenestegruppe 8, andre varer og tjenester (under gruppe 83).
1) Food eaten in restaurants, cafés, cafeterias etc. is included in commodity and service group 8, other goods and services (subgroup 83).

Tabell I (forts.). Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for enslige i forskjellige aldersgrupper, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for single person households in various groups of age, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe	Alle		Alder					
			Under 40 år		40-66 år		67 år og over	
	Kroner	Prosent	Kroner	Prosent	Kroner	Prosent	Kroner	Prosent
4 MØBLER OG HUSHOLDNINGSARTIKLER (forts.) *(cont.)*								
43 Komfyrer, kjøleskap og annet elektrisk utstyr *Cooking appliances, refrigerators and other electric appliances*	218,76	1,3	235,59	1,0	245,13	1,4	187,90	1,5
44 Dekketøy, glass og kjøkkenutstyr *Tableware, glass and kitchen utensils*	170,22	1,0	203,51	0,9	149,13	0,8	174,60	1,4
45 Diverse husholdningsartikler og tjenester *Miscellaneous household goods and services* ..	320,55	1,9	253,45	1,1	315,29	1,8	354,36	2,7
46 Leid hjelp til hjemmet *Domestic services*	92,80	0,6	57,38	0,3	53,09	0,3	143,63	1,1
5 HELSEPLEIE *MEDICAL CARE*	505,85	3,0	310,11	1,4	750,28	4,2	372,57	2,9
51 Helsepleie *Medical care*	505,85	3,0	310,11	1,4	750,28	4,2	372,57	2,9
6 REISER OG TRANSPORT *TRANSPORT*	2 246,32	13,5	5 610,06	24,8	2 199,86	12,3	828,22	6,4
61 Kjøp av transportmidler *Transport equipment*	454,04	2,7	1 628,60	7,2	413,44	2,3	-19,38	-0,2
62 Drift og vedlikehold av transportmidler *Operation and maintenance of equipment*	787,39	4,7	2 364,56	10,4	806,77	4,5	85,72	0,7
63 Bruk av offentlige transportmidler *Public transport services*	638,13	3,8	1 388,38	6,1	641,20	3,6	309,85	2,4
64 Porto, telefon og telegrammer *Postal, telephone and telegraph services*	366,76	2,2	228,51	1,0	338,46	1,9	452,02	3,5
7 FRITIDSSYSLER OG UTDANNING *RECREATION AND EDUCATION*	1 618,62	9,7	2 594,81	11,5	1 558,87	8,7	1 248,39	9,7
71 Fritidssysler *Recreation equipment*	607,22	3,6	1 004,34	4,4	658,95	3,7	388,72	3,0
72 Offentlige forestillinger og andre tjenester *Public entertainment and other services*	491,14	3,0	524,59	2,3	487,58	2,7	479,79	3,7
73 Bøker, aviser og tidsskrifter *Books, newspapers and periodicals*	468,22	2,8	850,55	3,8	381,33	2,1	379,88	2,9
74 Skolegang *Schooling*	52,05	0,3	215,33	1,0	31,00	0,2	0,00	0,0
8 ANDRE VARER OG TJENESTER *OTHER GOODS AND SERVICES*	1 309,45	7,9	2 830,73	12,5	1 312,16	7,3	646,92	5,0
81 Personlig hygiene *Personal care*	352,56	2,1	595,08	2,6	344,17	1,9	254,81	2,0
82 Reiseeffekter, ur og smykker *Travel goods, watches and jewellery*	134,74	0,8	194,80	0,9	166,04	0,9	80,74	0,6
83 Restauranter, hoteller og selskapsreiser *Restaurants, hotels and packaged tours*	798,75	4,8	1 995,36	8,8	774,30	4,3	301,35	2,3
84 Tjenester fra finansinstitusjoner *Financial services*	8,46	0,1	3,32	0,0	20,42	0,1	0,00	0,0
85 Andre tjenester *Other services*	14,94	0,1	42,17	0,2	7,22	0,0	10,03	0,1
Tallet på husholdninger *Number of households*	545		95		210		240	

Tabell II. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for enslige i grupper for yrkesaktivitet, alder og kjønn, etter vare- og tjenestegruppe. Beregnede beløp, se vedlegg 2 *Average consumer expenditure per year for single person households in groups of economical activity, age and sex, by commodity and service group. Calculated amounts, see appendix 2*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*	Alle *All*	Alder *Age*					
		Under 40 år *years*		40-66 år *years*		67 år og over *years and over*	
		Menn *Males*	Kvinner *Females*	Menn *Males*	Kvinner *Females*	Menn *Males*	Kvinner *Females*
		Kroner					
YRKESAKTIVE *ECONOMICALLY ACTIVE*							
TOTAL FORBRUKSUTGIFT *TOTAL CONSUMER EXPENDITURE*	21 093,48	26 780,29	20 004,83	17 365,06	20 674,74	16 662,40	17 129,61
Matvarer *Food*	3 870,14	3 055,45	3 163,05	3 998,34	4 515,36	3 823,75	4 116,34
Drikkevarer og tobakk *Beverages and tobacco*	1 148,97	1 722,43	869,21	1 590,51	651,42	1 292,67	575,63
Klær og skotøy *Clothes and footwear*	2 260,33	1 798,83	3 232,28	1 155,84	2 565,73	1 455,31	2 501,89
Bolig, lys og brensel *Rent, fuel and power*	3 169,65	2 924,19	2 794,74	2 731,71	3 647,81	2 408,10	2 682,04
Møbler og husholdningsartikler *Furniture and household equipment*	1 897,90	1 649,14	1 698,02	1 895,61	2 096,85	2 005,69	1 671,75
Helsepleie *Medical care*	446,44	194,98	361,46	26,14	954,10	358,20	126,69
Reiser og transport *Transport*	4 093,42	8 637,63	3 381,81	2 832,18	2 916,61	2 686,63	2 525,01
Fritidssysler og utdanning *Recreation and education*	2 043,40	3 493,74	1 808,98	1 538,02	1 679,69	1 424,15	1 436,70
Andre varer og tjenester *Other goods and services*	2 163,25	3 303,92	2 695,29	1 596,72	1 647,17	1 207,92	1 493,57
IKKE-YRKESAKTIVE *NON-EMPLOYED*							
TOTAL FORBRUKSUTGIFT *TOTAL CONSUMER EXPENDITURE*	13 492,62	22 228,62	15 453,16	12 813,39	16 123,07	12 110,73	12 577,94
Matvarer *Food*	3 731,69	2 700,69	2 808,29	3 643,58	4 160,60	3 468,99	3 761,58
Drikkevarer og tobakk *Beverages and tobacco*	509,90	1 391,41	538,19	1 259,49	320,40	961,65	244,61
Klær og skotøy *Clothing and footwear*	1 342,80	849,26	2 282,71	206,27	1 616,16	505,74	1 552,32
Bolig, lys og brensel *Rent, fuel and power*	3 024,30	3 157,21	3 027,76	2 964,73	3 880,83	2 641,12	2 915,06
Møbler og husholdningsartikler *Furniture and household equipment*	1 377,02	1 213,37	1 262,25	1 459,84	1 661,08	1 569,92	1 235,98
Helsepleie *Medical care*	547,96	407,06	573,54	238,22	1 166,18	570,28	338,77
Reiser og transport *Transport*	937,11	6 833,30	1 577,48	1 027,85	1 112,28	882,30	720,68
Fritidssysler og utdanning *Recreation and education*	1 317,55	3 250,58	1 565,82	1 294,86	1 436,53	1 180,99	1 193,54
Andre varer og tjenester *Other goods and services*	704,29	2 425,76	1 817,13	718,56	769,01	329,76	615,41

Tabell II (forts.). Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for enslige i grupper for yrkesaktivitet, alder og kjønn, etter vare- og tjenestegruppe. Beregnede beløp, se vedlegg 2
Average consumer expenditure per year for single person households in groups of economical activity, age and sex, by commodity and service group. Calculated amounts, see appendix 2

Vare- og tjenestegruppe	Alle	Alder					
		Under 40 år		40-66 år		67 år og over	
		Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
		Prosent *Percentages*					
YRKESAKTIVE							
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Matvarer	18,3	11,4	15,8	23,0	21,8	22,9	24,0
Drikkevarer og tobakk	5,4	6,4	4,3	9,2	3,2	7,8	3,4
Klær og skotøy	10,7	6,7	16,2	6,7	12,4	8,7	14,6
Bolig, lys og brensel	15,0	10,9	14,0	15,7	17,6	14,5	15,7
Møbler og husholdnings-artikler	9,0	6,2	8,5	10,9	10,1	12,0	9,8
Helsepleie	2,1	0,7	1,8	0,2	4,6	2,1	0,7
Reiser og transport	19,4	32,3	16,9	16,3	14,1	16,1	14,7
Fritidssysler og utdanning	9,7	13,0	9,0	8,9	8,1	8,5	8,4
Andre varer og tjenester .	10,3	12,3	13,5	9,2	8,0	7,2	8,7
IKKE YRKESAKTIVE							
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Matvarer	27,7	12,1	18,2	28,4	25,8	28,6	29,9
Drikkevarer og tobakk	3,8	6,3	3,5	9,8	2,0	7,9	1,9
Klær og skotøy	10,0	3,8	14,8	1,6	10,0	4,2	12,3
Bolig, lys og brensel	22,4	14,2	19,6	23,1	24,1	21,8	23,2
Møbler og husholdnings-artikler	10,2	5,5	8,2	11,4	10,3	13,0	9,8
Helsepleie	4,1	1,8	3,7	1,9	7,2	4,7	2,7
Reiser og transport	6,9	30,7	10,2	8,0	6,9	7,3	5,7
Fritidssysler og utdanning	9,8	14,6	10,1	10,1	8,9	9,8	9,5
Andre varer og tjenester .	5,2	10,9	11,8	5,6	4,8	2,7	4,9

Tabell III. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar uten barn i forskjellige aldersgrupper for hovedinntekstakeren, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for married couples without children in various groups of age of main income earner, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Alder *Age*					
			Under 40 år *years*		40-66 år *years*		67 år og over *years and over*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	31 515,46	100,0	44 779,37	100,0	32 972,75	100,0	23 626,59	100,0
0 MATVARER	7 388,82	23,4	6 941,10	15,5	8 003,76	24,3	6 691,39	28,3
00 Mjøl, gryn og bakervarer	695,06	2,2	752,76	1,7	694,19	2,1	671,19	2,8
01 Kjøtt, kjøttvarer og flesk	1 951,87	6,2	1 733,30	3,9	2 170,27	6,6	1 730,09	7,3
02 Fisk og fiskevarer	634,96	2,0	559,44	1,2	693,07	2,1	583,51	2,5
03 Mjølk, fløte, ost og egg	1 242,24	3,9	1 068,04	2,4	1 321,30	4,0	1 203,35	5,1
04 Spisefett og oljer	322,55	1,0	230,89	0,5	361,26	1,1	306,28	1,3
05 Grønnsaker, frukt og bær	1 152,44	3,7	1 357,29	3,0	1 240,28	3,8	935,80	4,0
06 Poteter og varer av poteter	248,84	0,8	200,77	0,4	292,07	0,9	207,05	0,9

1) *For English translation, see the appendix, table I.*

Tabell III (forts.). Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar uten barn i forskjellige aldersgrupper for hovedinntektstakeren, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for married couples without children in various groups of age of main income earner, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe[1]	Alle		Alder					
			Under 40 år		40-66 år		67 år og over	
	Kroner	Prosent	Kroner	Prosent	Kroner	Prosent	Kroner	Prosent
0 MATVARER (forts.) *(cont.)*								
07 Sukker	175,64	0,6	67,93	0,2	172,35	0,5	227,29	1,0
08 Kaffe, te, kakao og kokesjokolade	478,73	1,5	346,99	0,8	541,05	1,6	445,65	1,9
09 Andre matvarer	486,49	1,5	623,69	1,4	517,91	1,6	381,17	1,6
1 DRIKKEVARER OG TOBAKK	1 790,51	5,7	2 427,16	5,4	2 066,05	6,3	1 113,52	4,7
11 Drikkevarer	1 050,88	3,3	1 411,22	3,2	1 222,52	3,7	644,95	2,7
12 Tobakk	739,63	2,3	1 015,94	2,3	843,53	2,6	468,57	2,0
2 KLÆR OG SKOTØY	2 771,58	8,8	3 267,40	7,3	3 194,12	9,7	1 942,58	8,2
21 Bekledningsartikler	2 091,41	6,6	2 476,70	5,5	2 476,89	7,5	1 364,32	5,8
22 Tøyer, garn o.l.	265,80	0,8	393,55	0,9	266,81	0,8	208,71	0,9
23 Skotøy og skoreparasjoner	414,37	1,3	397,14	0,9	450,42	1,4	369,56	1,6
3 BOLIG, LYS OG BRENSEL	4 305,65	13,7	7 313,71	16,3	3 970,57	12,0	3 482,39	14,7
31 Bolig og vedlikehold	2 980,66	9,5	6 232,93	13,9	2 590,19	7,9	2 131,45	9,0
32 Lys og brensel	1 325,00	4,2	1 080,78	2,4	1 380,38	4,2	1 350,95	5,7
4 MØBLER OG HUSHOLDNINGSARTIKLER	3 225,41	10,2	5 796,94	12,9	3 041,87	9,2	2 372,28	10,0
41 Møbler og golvtepper	1 073,47	3,4	2 321,53	5,2	971,42	2,9	678,23	2,9
42 Tekstiler, utstyrsvarer og prydgjenstander	533,99	1,7	765,10	1,7	593,47	1,8	347,08	1,5
43 Komfyrer, kjøleskap og annet elektrisk utstyr	609,86	1,9	1 399,18	3,1	418,93	1,3	543,31	2,3
44 Dekketøy, glass og kjøkken-utstyr	301,77	1,0	621,30	1,4	292,90	0,9	175,56	0,7
45 Diverse husholdningsartikler og tjenester	601,80	1,9	661,13	1,5	628,93	1,9	536,61	2,3
46 Leid hjelp til hjemmet	104,50	0,3	28,70	0,1	136,21	0,4	91,49	0,4
5 HELSEPLEIE	818,01	2,6	440,99	1,0	921,77	2,8	831,58	3,5
51 Helsepleie	818,01	2,6	440,99	1,0	921,77	2,8	831,58	3,5
6 REISER OG TRANSPORT	6 233,73	19,8	10 981,02	24,5	6 488,91	19,7	3 796,79	16,1
61 Kjøp av transportmidler	1 730,04	5,5	3 213,55	7,2	2 135,63	6,5	495,65	2,1
62 Drift og vedlikehold av transportmidler	2 356,91	7,5	6 027,11	13,5	2 328,52	7,1	800,37	3,4
63 Bruk av offentlige transport-midler	1 482,03	4,7	1 500,74	3,4	1 297,46	3,9	1 741,71	7,4
64 Porto, telefon og telegrammer	664,75	2,1	239,62	0,5	727,30	2,2	759,06	3,2
7 FRITIDSSYSLER OG UTDANNING	2 915,18	9,2	3 872,74	8,6	3 036,01	9,2	2 323,00	9,8
71 Fritidssysler	1 219,84	3,9	1 693,47	3,8	1 272,49	3,9	937,27	4,0
72 Offentlige forestillinger og andre tjenester	970,99	3,1	1 050,05	2,3	1 070,87	3,2	791,63	3,4
73 Bøker, aviser og tidsskrifter	666,39	2,1	1 041,79	2,3	623,35	1,9	565,42	2,4
74 Skolegang	57,96	0,2	87,43	0,2	69,29	0,2	28,69	0,1
8 ANDRE VARER OG TJENESTER	2 066,56	6,6	3 738,31	8,3	2 249,69	6,8	1 073,05	4,5
81 Personlig hygiene	653,82	2,1	899,29	2,0	693,08	2,1	489,98	2,1
82 Reiseeffekter, ur og smykker	429,13	1,4	962,53	2,1	426,55	1,3	200,65	0,8
83 Restauranter, hoteller og selskapsreiser	903,14	2,9	1 864,68	4,2	986,18	3,0	364,03	1,5
84 Tjenester fra finansinstitu-sjoner	53,88	0,2	2,46	0,0	103,43	0,3	4,36	0,0
85 Andre tjenester	26,60	0,1	9,35	0,0	40,44	0,1	14,03	0,1
Tallet på husholdninger	705		104		351		250	

1) For English translation, see the appendix, table I.

Tabell IV. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar uten barn i grupper for ektefellenes yrkesaktivitet og hovedinntektstakers alder, etter vare- og tjenestegruppe. Beregnede beløp, se vedlegg 2
Average consumer expenditure per year for married couples without children in groups of economical activity for married couples and age of main income earner, by commodity and service group. Calculated amounts, see appendix 2

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*	Alder *Age*: Under 40 år *years*			40-66 år *years*			67 år og over *years and over*		
		Begge ektefeller yrkesaktive *Both spouses economically active*	Den ene ektefellen yrkesaktiv *One of the spouses economically active*	Ingen av ektefellene yrkesaktive *None of the spouses economically active*	Begge ektefeller yrkesaktive *Both spouses economically active*	Den ene ektefellen yrkesaktiv *One of the spouses economically active*	Ingen av ektefellene yrkesaktive *None of the spouses economically active*	Begge ektefeller yrkesaktive *Both spouses economically active*	Den ene ektefellen yrkesaktiv *One of the spouses economically active*	Ingen av ektefellene yrkesaktive *None of the spouses economically active*
					Kroner					
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	31515,46	47449,33	40537,34	35063,50	38381,66	31469,67	25995,83	34285,12	27373,13	21899,29
Matvarer ..	7388,82	7047,40	6919,65	6008,12	8165,24	8037,49	7125,96	7473,22	7345,47	6433,94
Drikkevarer og tobakk .	1790,51	2586,90	2221,72	1586,15	2352,12	1986,94	1351,37	1914,55	1549,37	913,80
Klær og skotøy	2771,58	3872,38	2373,44	1271,27	4389,24	2890,30	1788,13	4242,59	2743,65	1641,48
Bolig, lys og brensel	4305,65	7736,80	6646,81	6852,56	4682,62	3592,63	3798,38	4339,42	3249,43	3455,18
Møbler og husholdningsartikler	3225,41	6315,10	5072,63	4859,22	3987,57	2745,10	2531,69	3746,91	2504,44	2291,03
Helsepleie	818,01	244,92	808,91	344,83	553,11	1117,10	653,02	623,13	1187,12	723,04
Reiser og transport .	6233,73	11735,13	9498,10	9060,76	8146,72	5909,69	5472,35	6190,01	3952,98	3515,64
Fritidssysler og utdanning .	2915,18	3939,78	3717,98	2554,56	3325,70	3103,90	1940,48	3439,31	3217,51	2054,09
Andre varer og tjenester	2066,56	3970,91	3278,08	2526,00	2779,35	2086,52	1334,44	2315,98	1623,15	871,07
					Prosent *Percentages*					
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Matvarer ..	23,4	14,9	17,1	17,1	21,3	25,5	27,4	21,8	26,8	29,4
Drikkevarer og tobakk .	5,7	5,5	5,5	4,5	6,1	6,3	5,2	5,8	5,7	4,2
Klær og skotøy	8,8	8,2	5,9	3,6	11,4	9,2	6,9	12,4	10,0	7,5
Bolig, lys og brensel	13,7	16,3	16,4	19,5	12,2	11,4	14,6	12,7	11,9	15,8
Møbler og husholdningsartikler ..	10,2	13,3	12,5	13,9	10,4	8,7	9,7	10,9	9,1	10,5
Helsepleie	2,6	0,5	2,0	1,0	1,4	3,5	2,5	1,8	4,3	3,3
Reiser og transport .	19,8	24,7	23,4	25,8	21,2	18,8	21,1	18,1	14,4	16,1
Fritidssysler og utdanning .	9,2	8,3	9,2	7,3	8,7	9,9	7,5	10,0	11,8	9,4
Andre varer og tjenester	6,6	8,4	8,1	7,2	7,2	6,6	5,1	6,8	5,9	4,0

1) For English translation, see the appendix, table II.

Tabell V. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar med barn i grupper for tallet på barn i husholdningen, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for married couples with children for various number of children in the household, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Tallet på barn *Number of children* 1 barn *child* Kroner	Prosent *Percentages*	2 barn *children* Kroner	Prosent *Percentages*	3 eller flere barn *or more children* Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	42 353,04	100,0	46 663,77	100,0	46 531,74	100,0
0 MATVARER	9 447,50	22,3	10 649,22	22,8	12 221,36	26,3
00 Mjøl, gryn og bakervarer	1 004,96	2,4	1 038,90	2,2	1 296,04	2,8
01 Kjøtt, kjøttvarer og flesk	2 538,54	6,0	2 761,89	5,9	3 021,86	6,5
02 Fisk og fiskevarer	722,73	1,7	775,15	1,7	923,30	2,0
03 Mjølk, fløte, ost og egg	1 549,43	3,7	1 819,00	3,9	2 409,74	5,2
04 Spisefett og oljer	318,83	0,8	395,43	0,8	535,12	1,2
05 Grønnsaker, frukt og bær	1 533,57	3,6	1 797,22	3,9	1 815,33	3,9
06 Poteter og varer av poteter	285,28	0,7	409,95	0,9	405,94	0,9
07 Sukker	164,94	0,4	199,57	0,4	263,88	0,6
08 Kaffe, te, kakao og kokesjokolade	470,71	1,1	529,46	1,1	570,92	1,2
09 Andre matvarer	858,52	2,0	922,66	2,0	979,22	2,1
1 DRIKKEVARER OG TOBAKK	1 919,85	4,5	1 920,85	4,1	2 017,67	4,3
11 Drikkevarer	1 093,29	2,6	1 113,75	2,4	1 214,87	2,6
12 Tobakk	826,56	2,0	807,13	1,7	802,80	1,7
2 KLÆR OG SKOTØY	4 122,58	9,7	4 564,05	9,8	5 543,12	11,9
21 Bekledningsartikler	3 078,69	7,3	3 279,95	7,0	3 703,23	8,0
22 Tøyer, garn o.l.	480,11	1,1	477,66	1,0	660,34	1,4
23 Skotøy og skoreparasjoner	563,78	1,3	806,44	1,7	1 179,54	2,5
3 BOLIG, LYS OG BRENSEL	5 752,71	13,6	7 093,08	15,2	5 469,75	11,8
31 Bolig og vedlikehold	4 481,00	10,6	5 648,09	12,1	3 920,41	8,4
32 Lys og brensel	1 271,71	3,0	1 444,99	3,1	1 549,34	3,3
4 MØBLER OG HUSHOLDNINGSARTIKLER	4 974,45	11,7	4 392,03	9,4	4 333,83	9,3
41 Møbler og golvtepper	1 538,74	3,6	1 524,89	3,3	1 552,11	3,3
42 Tekstiler, utstyrsvarer og prydgjenstander	862,26	2,0	557,98	1,2	387,60	0,8
43 Komfyrer, kjøleskap og annet elektrisk utstyr	917,07	2,2	644,20	1,4	753,59	1,6
44 Dekketøy, glass og kjøkkenutstyr	395,18	0,9	422,78	0,9	472,68	1,0
45 Diverse husholdningsartikler og tjenester	761,91	1,8	806,59	1,7	908,34	2,0
46 Leid hjelp til hjemmet	499,28	1,2	435,58	0,9	259,53	0,6
5 HELSEPLEIE	863,07	2,0	962,38	2,1	791,97	1,7
51 Helsepleie	863,07	2,0	962,38	2,1	791,97	1,7
6 REISER OG TRANSPORT	8 015,68	18,9	10 115,56	21,7	9 052,07	19,5
61 Kjøp av transportmidler	2 936,89	6,9	3 893,35	8,3	3 267,54	7,0
62 Drift og vedlikehold av transportmidler	3 651,57	8,6	4 755,98	10,2	4 021,83	8,6
63 Bruk av offentlige transportmidler	1 011,69	2,4	1 028,55	2,2	1 198,36	2,6
64 Porto, telefon og telegrammer	415,53	1,0	437,68	0,9	564,34	1,2
7 FRITIDSSYSLER OG UTDANNING	4 321,65	10,2	4 358,35	9,3	4 534,71	9,7
71 Fritidssysler	2 454,01	5,8	2 136,22	4,6	2 151,99	4,6
72 Offentlige forestillinger og andre tjenester	885,04	2,1	1 277,20	2,7	1 295,23	2,8
73 Bøker, aviser og tidsskrifter	940,70	2,2	914,70	2,0	1 008,66	2,2
74 Skolegang	41,91	0,1	30,23	0,1	78,84	0,2
8 ANDRE VARER OG TJENESTER	2 935,53	6,9	2 608,23	5,6	2 567,27	5,5
81 Personlig hygiene	866,72	2,0	977,78	2,1	944,48	2,0
82 Reiseeffekter, ur og smykker	604,54	1,4	510,39	1,1	544,05	1,2
83 Restauranter, hoteller og selskapsreiser	908,38	2,1	849,78	1,8	1 001,10	2,2
84 Tjenester fra finansinstitusjoner	6,86	0,0	140,32	0,3	43,75	0,1
85 Andre tjenester	549,03	1,3	129,97	0,3	33,89	0,1
Tallet på husholdninger *Number of households*	280		394		289	

1) For English translation, see the appendix, table I.

Tabell VI. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar med barn i grupper for hovedinntektstakers alder og tallet på barn i husholdningen, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for married couples with children in groups of age of main income earner and number of children in the household*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Alder *Age*							
			Under 40 år *years*				40 år og over *years and over*			
			1 barn *child*		2 eller flere barn *or more children*		1 barn *child*		2 eller flere barn *or more children*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	45 364,76	100,0	41 101,23	100,0	46 074,88	100,0	44 261,05	100,0	47 938,44	100,0
Matvarer ...	10 764,82	23,7	8 630,61	21,0	10 973,05	23,8	10 692,60	24,2	12 145,74	25,3
Drikkevarer og tobakk ..	1 949,31	4,3	1 808,79	4,4	2 006,87	4,4	2 089,13	4,7	1 848,28	3,9
Klær og skotøy	4 725,74	10,4	3 712,55	9,0	4 609,75	10,0	4 747,55	10,7	5 884,89	12,3
Bolig, lys og brensel .	6 219,36	13,7	5 247,96	12,8	6 646,51	14,4	6 522,05	14,7	5 827,54	12,2
Møbler og husholdningsartikler ...	4 544,96	10,0	5 738,63	14,0	4 328,58	9,4	3 809,69	8,6	4 464,92	9,3
Helsepleie .	882,76	1,9	709,88	1,7	887,01	1,9	1 096,56	2,5	900,57	1,9
Reiser og transport ..	9 186,10	20,2	8 626,15	21,0	9 888,75	21,5	7 085,21	16,0	9 122,54	19,0
Fritidssysler og utdanning ..	4 399,99	9,7	4 279,65	10,4	4 276,47	9,3	4 385,68	9,9	4 820,93	10,1
Andre varer og tjenester	2 691,72	5,9	2 347,00	5,7	2 457,89	5,3	3 832,57	8,7	2 923,02	6,1
Tallet på husholdninger i undersøkelsen *Number of households in the survey*		963		170		486		110		197

1) *For English translation, see the appendix, table II.*

Tabell VII. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år i forskjellige handelsfelt, etter vare- og tjenestegruppe. Kroner *Average consumer expenditure per year in various trade regions, by commodity and service group. Kroner*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1)]	Alle handelsfelt *Trade regions, total*	Østre handelsfelt *Eastern trade region*	Vestre handelsfelt *Western trade region*	Midtre handelsfelt *Central trade region*	Nordre handelsfelt *Northern trade region*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	36 832,25	37 234,48	37 372,82	34 103,67	36 946,97
0 MATVARER	8 823,47	8 582,13	9 632,63	8 222,26	9 440,08
00 Mjøl, gryn og bakervarer	880,94	824,31	1 127,35	837,90	786,51
01 Kjøtt, kjøttvarer og flesk	2 299,88	2 312,15	2 366,99	1 949,16	2 552,35
02 Fisk og fiskevarer	701,04	661,69	802,08	638,11	816,62
03 Mjølk, fløte, ost og egg	1 520,23	1 501,48	1 549,93	1 565,88	1 513,04
04 Spisefett og oljer	361,23	337,25	394,02	394,51	395,05
05 Grønnsaker, frukt og bær	1 372,86	1 333,01	1 567,62	1 175,30	1 482,32
06 Poteter og varer av poteter	310,25	281,46	373,34	261,67	419,46
07 Sukker	191,10	174,06	147,09	275,15	268,88
08 Kaffe, te, kakao og kokesjokolade	482,82	448,49	527,86	486,00	592,84
09 Andre matvarer	703,13	708,22	776,36	638,56	613,03
1 DRIKKEVARER OG TOBAKK	1 813,14	1 976,56	1 597,38	1 370,93	1 848,58
11 Drikkevarer	1 084,02	1 208,48	941,15	747,85	1 067,95
12 Tobakk	729,12	768,08	656,23	623,08	780,63
2 KLÆR OG SKOTØY	3 881,35	3 658,03	4 350,50	3 965,60	4 167,54
21 Bekledningsartikler	2 843,85	2 716,37	3 123,44	2 872,40	3 009,50
22 Tøyer, garn o.l.	387,11	350,76	458,22	379,03	472,48
23 Skotøy og skoreparasjoner	650,39	590,90	768,85	714,18	685,56
3 BOLIG, LYS OG BRENSEL	4 745,57	5 215,90	4 052,47	4 375,48	3 813,14
31 Bolig og vedlikeholdsutgifter	3 447,30	3 934,15	2 787,90	3 018,02	2 427,90
32 Lys og brensel	1 298,27	1 281,74	1 264,56	1 357,45	1 385,24
4 MØBLER OG HUSHOLDNINGSARTIKLER	3 446,89	3 444,54	3 466,49	3 333,99	3 569,35
41 Møbler og golvtepper	1 105,97	1 093,89	1 186,27	1 051,13	1 090,73
42 Tekstiler, utstyrsvarer og prydgjenstander	507,94	516,66	463,76	478,82	581,42
43 Komfyrer, kjøleskap og annet elektrisk utstyr	577,84	583,99	508,18	599,13	650,94
44 Dekketøy, glass og kjøkkenutstyr	374,21	334,84	479,39	350,60	430,59
45 Diverse husholdningsartikler og tjenester	665,59	679,12	642,86	640,82	662,75
46 Leid hjelp til hjemmet	215,33	236,06	186,04	213,49	152,93
5 HELSEPLEIE	849,54	892,58	935,93	656,98	676,05
51 Helsepleie	849,54	892,58	935,93	656,98	676,05
6 REISER OG TRANSPORT	7 181,39	7 043,54	7 456,18	7 010,52	7 677,68
61 Kjøp av transportmidler	2 324,25	2 230,06	2 216,47	2 544,34	2 806,38
62 Drift og vedlikehold av transportmidler	3 034,56	3 064,08	2 955,42	3 015,20	3 041,19
63 Bruk av offentlige transportmidler	1 228,14	1 225,35	1 564,47	764,32	1 186,82
64 Porto, telefon og telegrammer	594,44	524,06	719,82	686,66	643,30
7 FRITIDSSYSLER OG UTDANNING	3 584,87	3 738,92	3 428,79	3 248,52	3 420,22
71 Fritidssysler	1 616,47	1 729,36	1 395,63	1 336,18	1 749,52
72 Offentlige forestillinger og andre tjenester	1 035,45	1 072,54	1 024,78	1 071,30	790,54
73 Bøker, aviser og tidsskrifter	799,81	812,42	831,51	699,10	794,08
74 Skolegang	133,14	124,60	176,87	141,94	86,08
8 ANDRE VARER OG TJENESTER	2 506,02	2 682,29	2 452,45	1 919,39	2 334,31
81 Personlig hygiene	768,88	775,44	806,27	701,27	744,58
82 Reiseeffekter, ur og smykker	472,52	449,60	565,18	389,07	534,32
83 Restauranter, hoteller og selskapsreiser	1 093,16	1 233,77	937,95	736,13	1 033,12
84 Tjenester fra finansinstitusjoner	39,14	31,38	83,61	36,12	1,36
85 Andre tjenester	132,32	192,10	59,45	56,81	20,94
Personer pr. husholdning	2,88	2,70	3,29	3,03	2,98
Tallet på husholdninger	3 363	1 901	676	450	336

1) For English translation, see the appendix, table I.

Tabell VIII. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar uten barn med forskjellig pensjonsgivende inntekt, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for married couples without children, with various pensionable income, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Pensjonsgivende inntekt *Pensionable income*							
			Under kr 5 000		Kr 5 000-19 900		Kr 20 000-39 900		Kr 40 000 og over *and over*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	31 515,46	100,0	23 574,09	100,0	23 454,57	100,0	29 964,12	100,0	40 521,05	100,0
Matvarer	7 388,82	23,4	6 560,40	27,8	6 367,12	27,1	7 925,11	26,4	8 071,55	19,9
Drikkevarer og tobakk	1 790,51	5,7	1 079,08	4,6	941,24	4,0	1 995,15	6,7	2 487,28	6,1
Klær og skotøy	2 771,58	8,8	1 858,48	7,9	1 707,74	7,3	3 193,25	10,7	3 594,28	8,9
Bolig, lys og brensel	4 305,65	13,7	3 624,82	15,4	3 271,74	13,9	3 587,87	12,0	5 384,41	13,3
Møbler og husholdningsartikler	3 225,41	10,2	2 190,75	9,3	3 245,59	13,8	3 311,32	11,1	4 055,93	10,0
Helsepleie	818,01	2,6	687,53	2,9	690,43	2,9	497,03	1,7	1 084,40	2,7
Reiser og transport	6 233,73	19,8	4 338,17	18,4	4 173,29	17,8	4 965,57	16,6	8 781,26	21,7
Fritidssysler og utdanning	2 915,18	9,2	2 273,53	9,6	1 855,50	7,9	2 849,68	9,5	3 704,43	9,1
Andre varer og tjenester	2 066,56	6,6	961,31	4,1	1 201,92	5,1	1 639,11	5,5	3 357,48	8,3
Tallet på husholdninger *Number of households*	705		247		64		116		278	

Tabell IX. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar med 1 barn med forskjellig pensjonsgivende inntekt, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for married couples with 1 child, for various pensionable income, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Pensjonsgivende inntekt *Pensionable income*							
			Under kr 20 000		Kr 20 000-39 900		Kr 40 000-59 900		Kr 60 000 og over *and over*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	42 353,04	100,0	32 052,27	100,0	32 977,21	100,0	38 826,02	100,0	55 535,33	100,0
Matvarer	9 447,50	22,3	8 908,41	27,8	7 930,44	24,0	9 238,20	23,8	10 897,44	19,6
Drikkevarer og tobakk	1 919,85	4,5	1 994,06	6,2	1 456,10	4,4	1 715,06	4,4	2 468,02	4,4
Klær og skotøy	4 122,58	9,7	4 331,34	13,5	3 453,50	10,5	3 584,82	9,2	5 167,56	9,3
Bolig, lys og brensel	5 752,71	13,6	3 421,18	10,7	4 222,29	12,8	4 590,86	11,8	8 732,13	15,7
Møbler og husholdningsartikler	4 974,45	11,7	3 935,90	12,3	4 314,79	13,1	4 177,44	10,8	6 606,85	11,9
Helsepleie	863,07	2,0	353,56	1,1	509,97	1,5	1 029,06	2,7	1 045,23	1,9
Reiser og transport	8 015,68	18,9	4 987,43	15,6	6 643,37	20,1	7 451,84	19,2	10 361,13	18,7
Fritidssysler og utdanning	4 321,65	10,2	2 697,09	8,4	2 794,48	8,5	4 741,69	12,2	5 313,95	9,6
Andre varer og tjenester	2 935,53	6,9	1 423,28	4,4	1 652,24	5,0	2 297,04	5,9	4 943,01	8,9
Tallet på husholdninger *Number of households*	280		22		65		104		89	

1) For English translation, see the appendix, table II.

Tabell X. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar med 2 barn med forskjellig pensjonsgivende inntekt, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for married couples with 2 children for various pensionable income, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Pensjonsgivende inntekt *Pensionable income*							
			Under kr 20 000		Kr 20 000-39 900		Kr 40 000-59 900		Kr 60 000 og over *and over*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	46 663,77	100,0	49 079,84	100,0	37 114,47	100,0	42 507,55	100,0	56 459,11	100,0
Matvarer	10 649,22	22,8	10 953,89	22,3	10 192,49	27,5	10 405,92	24,5	11 204,12	19,8
Drikkevarer og tobakk	1 920,85	4,1	1 338,12	2,7	1 678,28	4,5	1 670,31	3,9	2 394,62	4,2
Klær og skotøy	4 564,05	9,8	5 279,28	10,8	4 176,80	11,3	3 883,15	9,1	5 503,58	9,7
Bolig, lys og brensel	7 093,08	15,2	6 922,50	14,1	4 528,73	12,2	7 494,76	17,6	8 044,22	14,2
Møbler og husholdningsartikler	4 392,03	9,4	3 615,30	7,4	4 094,93	11,0	3 242,60	7,6	5 943,70	10,5
Helsepleie	962,38	2,1	1 190,48	2,4	568,64	1,5	1 125,82	2,6	970,27	1,7
Reiser og transport	10 115,56	21,7	8 841,08	18,0	6 778,22	18,3	8 739,53	20,6	13 599,03	24,1
Fritidssysler og utdanning	4 358,35	9,3	6 810,34	13,9	2 890,78	7,8	3 608,58	8,5	5 789,70	10,3
Andre varer og tjenester	2 608,23	5,6	4 128,83	8,4	2 205,57	5,9	2 336,88	5,5	3 009,84	5,3
Tallet på husholdninger *Number of households*	394		13		77		162		142	

1) For English translation, see the appendix, table II.

Tabell XI. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for ektepar med 3 eller flere barn med forskjellig pensjonsgivende inntekt, etter vare- og tjenestegruppe *Average consumer expenditure per year for married couples with 3 or more children, for various pensionable income, by commodity and service group*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Alle *All*		Pensjonsgivende inntekt *Pensionable income*							
			Under kr 20 000		Kr 20 000-39 900		Kr 40 000-59 900		Kr 60 000 og over *and over*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	46 531,74	100,0	38 680,60	100,0	40 101,26	100,0	44 681,39	100,0	55 762,57	100,0
Matvarer	12 221,36	26,3	11 829,68	30,6	12 418,33	31,0	11 797,74	26,4	12 774,06	22,9
Drikkevarer og tobakk	2 017,67	4,3	2 006,52	5,2	1 442,29	3,6	1 788,09	4,0	2 739,07	4,9
Klær og skotøy	5 543,12	11,9	3 994,34	10,3	4 368,69	10,9	5 292,15	11,8	7 125,14	12,8
Bolig, lys og brensel	5 469,75	11,8	2 989,06	7,7	5 452,38	13,6	4 828,56	10,8	6 844,64	12,3
Møbler og husholdningsartikler	4 333,83	9,3	2 649,68	6,9	3 726,61	9,3	3 877,87	8,7	5 745,37	10,3
Helsepleie	791,97	1,7	705,92	1,8	625,80	1,6	727,03	1,6	1 019,66	1,8
Reiser og transport	9 052,07	19,5	6 882,36	17,8	6 756,05	16,8	9 580,47	21,4	10 751,36	19,3
Fritidssysler og utdanning	4 534,71	9,7	5 720,05	14,8	3 626,12	9,0	4 462,49	10,0	5 077,02	9,1
Andre varer og tjenester	2 567,27	5,5	1 902,97	4,9	1 684,98	4,2	2 326,96	5,2	3 686,23	6,6
Tallet på husholdninger *Number of households*	289		21		70		107		91	

1) For English translation, see the appendix, table II.

Tabell XII. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger med forskjellig total forbruksutgift, etter vare- og tjenestegruppe

Vare- og tjenestegruppe	Alle *All*		Total forbruksutgift: Under kr 10 000		Kr 10 000-14 999		Kr 15 000-19 999		Kr 20 000-29 999	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT										
0 MATVARER	8 823,47	24,0	2 994,63	43,2	4 693,72	37,0	5 509,27	31,7	7 443,29	29,7
00 Mjøl, gryn og bakervarer	880,94	2,4	378,52	5,5	514,50	4,1	565,00	3,3	727,43	2,9
01 Kjøtt, kjøttvarer og flesk	2 299,88	6,2	600,30	8,7	972,61	7,7	1 329,72	7,7	1 808,99	7,2
02 Fisk og fiskevarer	701,04	1,9	255,03	3,7	430,49	3,4	508,94	2,9	612,56	2,4
03 Mjølk, fløte, ost og egg	1 520,23	4,1	638,00	9,2	893,14	7,0	992,45	5,7	1 402,11	5,6
04 Spisefett og oljer	361,23	1,0	158,03	2,3	230,96	1,8	241,11	1,4	334,65	1,3
05 Grønnsaker, frukt og bær	1 372,86	3,7	398,71	5,7	716,84	5,6	846,66	4,9	1 114,98	4,5
06 Poteter og varer av poteter	310,25	0,8	91,67	1,3	160,43	1,3	158,34	0,9	245,32	1,0
07 Sukker	191,10	0,5	68,51	1,0	148,85	1,2	137,07	0,8	163,62	0,7
08 Kaffe, te, kakao og kokesjokolade	482,82	1,3	234,54	3,4	318,56	2,5	372,40	2,1	447,03	1,8
09 Andre matvarer	703,13	1,9	171,33	2,5	307,35	2,4	357,57	2,1	586,03	2,3
1 DRIKKEVARER OG TOBAKK	1 813,14	4,9	352,88	5,1	539,71	4,3	873,81	5,0	1 352,80	5,4
11 Drikkevarer	1 084,02	2,9	206,62	3,0	282,44	2,2	451,54	2,6	711,28	2,8
12 Tobakk	729,12	2,0	146,27	2,1	257,27	2,0	422,26	2,4	641,53	2,6
2 KLÆR OG SKOTØY	3 881,35	10,5	372,34	5,4	1 070,49	8,4	1 518,62	8,7	2 547,28	10,2
21 Bekledningsartikler	2 843,85	7,7	292,67	4,2	716,35	5,6	1 103,64	6,4	1 816,64	7,3
22 Tøyer, garn o.l.	387,11	1,1	41,34	0,6	135,55	1,1	208,39	1,2	273,25	1,1
23 Skotøy og skoreparasjoner	650,39	1,8	38,32	0,6	218,59	1,7	206,59	1,2	457,38	1,3
3 BOLIG, LYS OG BRENSEL	4 745,57	12,9	1 655,20	23,9	2 299,69	18,1	2 846,82	16,4	3 503,49	14,0
31 Bolig og vedlikehold	3 447,30	9,4	813,50	11,7	1 300,42	10,2	1 740,25	10,0	2 322,52	9,3
32 Lys og brensel	1 298,27	3,5	841,70	12,1	999,27	7,9	1 106,56	6,4	1 180,97	4,7
4 MØBLER OG HUSHOLDNINGSARTIKLER	3 446,89	9,4	499,35	7,2	1 102,68	8,7	1 709,56	9,8	2 451,56	9,3
41 Møbler og golvtepper	1 105,97	3,0	85,36	1,2	276,60	2,2	450,76	2,6	778,42	3,1
42 Tekstiler, utstyrsvarer og prydgjenstander	507,94	1,4	37,62	0,5	179,22	1,4	252,17	1,5	374,50	1,5
43 Komfyrer, kjøleskap og annet elektrisk utstyr	577,84	1,6	101,51	1,5	205,14	1,6	318,07	1,8	469,85	1,9
44 Dekketøy, glass og kjøkkenutstyr	374,21	1,0	35,87	0,5	90,93	0,7	183,35	1,1	231,04	0,9
45 Diverse husholdningsartikler og tjenester	665,59	1,8	188,28	2,7	322,03	2,5	362,58	2,1	510,76	2,0
46 Leid hjelp til hjemmet	215,33	0,6	50,72	0,7	28,75	0,2	142,63	0,8	86,98	0,3
5 HELSEPLEIE	849,54	2,3	130,00	1,9	236,34	1,9	367,34	2,1	561,50	2,2
51 Helsepleie	849,54	2,3	130,00	1,9	236,34	1,9	367,34	2,1	561,50	2,2
6 REISER OG TRANSPORT	7 181,39	19,5	269,56	3,9	969,24	7,6	1 677,26	9,7	2 967,53	11,9
61 Kjøp av transportmidler	2 324,25	6,3	-127,34	-1,8	38,52	0,3	-67,36	-0,4	176,38	0,7
62 Drift og vedlikehold av transportmidler	3 034,56	8,2	140,23	2,0	251,06	2,0	692,27	4,0	1 413,87	5,6
63 Bruk av offentlige transportmidler	1 228,14	3,3	206,40	3,0	434,84	3,4	629,06	3,6	844,51	3,4
64 Porto, telefon og telegrammer	594,44	1,6	50,26	0,7	244,82	1,9	423,29	2,4	532,77	2,1
7 FRITIDSSYSLER OG UTDANNING	3 584,87	9,7	373,49	5,4	1 115,67	8,8	1 738,50	10,0	2 546,74	10,2
71 Fritidssysler	1 616,47	4,4	155,03	2,2	353,72	2,8	585,53	3,4	873,90	3,5
72 Offentlige forestillinger og andre tjenester	1 035,45	2,8	60,89	0,9	378,23	3,0	685,96	4,0	873,76	3,5

Average consumer expenditure per year for households with various total consumer expenditure, by commodity and service group

Total consumer expenditure Kr 30 000-44 999		Kr 45 000-59 999		Kr 60 000-79 999		Kr 80 000 og over *and over*		
Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	*Commodity and service group*
								TOTAL CONSUMER EXPENDITURE
9 732,55	26,4	11 688,96	22,7	13 331,07	19,6	16 893,05	15,7	*0 FOOD*
976,31	2,6	1 201,65	2,3	1 264,97	1,9	1 531,95	1,4	*00 Flour, meal and bakery products*
2 543,13	6,9	3 266,09	6,3	3 705,75	5,4	4 795,80	4,5	*01 Meat, meat products and pork*
747,94	2,0	821,03	1,6	1 057,56	1,6	1 376,71	1,3	*02 Fish and fish products*
1 728,02	4,7	1 953,03	3,8	2 083,04	3,1	2 416,33	2,2	*03 Milk, cream, cheese and eggs*
395,24	1,1	433,76	0,8	534,98	0,8	588,24	0,5	*04 Edible oils and fats*
1 477,76	4,0	1 843,59	3,6	2 144,58	3,2	2 875,16	2,7	*05 Vegetables, fruits and berries*
351,41	1,0	404,79	0,8	555,38	0,8	581,54	0,5	*06 Potatoes and potato products*
227,82	0,6	249,65	0,5	268,28	0,4	222,41	0,2	*07 Sugar*
531,75	1,4	595,44	1,2	655,99	1,0	696,33	0,6	*08 Coffee, tea, cocoa and chocolate*
753,17	2,0	919,92	1,8	1 060,53	1,6	1 808,59	1,7	*09 Other foods*
1 921,80	5,2	2 558,11	5,0	3 177,18	4,7	4 796,13	4,5	*1 BEVERAGES AND TOBACCO*
1 105,62	3,0	1 537,26	3,0	2 024,71	3,0	3 318,87	3,1	*11 Beverages*
816,19	2,2	1 020,85	2,0	1 152,47	1,7	1 477,26	1,4	*12 Tobacco*
4 268,70	11,6	5 530,37	10,8	7 235,22	10,6	11 243,56	10,5	*2 CLOTHING AND FOOTWEAR*
3 114,80	8,4	4 020,64	7,8	5 348,44	7,9	8 534,61	7,9	*21 Wearing apparel*
483,76	1,3	567,83	1,1	606,48	0,9	830,22	0,8	*22 Fabrics and yarn*
670,14	1,8	941,89	1,8	1 280,29	1,9	1 878,73	1,7	*23 Footwear and repairs of footwear*
4 568,29	12,4	5 680,33	11,0	7 495,00	11,0	14 462,89	13,4	*3 RENT, FUEL AND POWER*
3 175,21	8,6	4 198,88	8,2	5 828,11	8,6	12 675,73	11,8	*31 Housing and maintenance*
1 393,09	3,8	1 481,45	2,9	1 666,90	2,5	1 787,16	1,7	*32 Fuel and power*
3 455,69	9,4	4 976,88	9,7	6 280,63	9,2	9 680,17	9,0	*4 FURNITURE AND HOUSEHOLD EQUIPMENT*
1 241,36	3,4	1 476,54	2,9	2 246,96	3,3	2 938,34	2,7	*41 Furniture and floor coverings*
403,98	1,1	774,99	1,5	940,59	1,4	1 695,12	1,6	*42 Household textiles, furnishings and ornamental articles*
607,31	1,6	804,30	1,6	880,52	1,3	1 541,20	1,4	*43 Cooking appliances, refrigerators and other electric appliances*
322,13	0,9	591,03	1,1	840,90	1,2	1 095,73	1,0	*44 Tableware, glass and kitchen utensils*
727,38	2,0	908,77	1,8	1 037,76	1,5	1 539,94	1,4	*45 Miscellaneous household goods and services*
153,52	0,4	421,25	0,8	333,89	0,5	869,85	0,8	*46 Domestic services*
764,23	2,1	1 238,13	2,4	1 399,93	2,1	3 170,76	2,9	*5 MEDICAL CARE*
764,23	2,1	1 238,13	2,4	1 399,93	2,1	3 170,76	2,9	*51 Medical care*
6 027,64	16,3	11 585,62	22,5	17 545,68	25,8	28 357,38	26,4	*6 TRANSPORT*
1 451,42	3,9	5 001,18	9,7	7 472,35	11,0	9 920,94	9,2	*61 Transport equipment*
2 875,17	7,8	4 470,14	8,7	6 728,27	9,9	12 395,02	11,5	*62 Operation and maintenance of equipment*
1 148,35	3,1	1 261,42	2,5	2 224,31	3,3	4 834,80	4,5	*63 Public transport services*
552,70	1,5	852,87	1,7	1 120,76	1,6	1 206,63	1,1	*64 Postal, telephone and telegraph services*
3 843,68	10,4	4 918,47	9,6	6 793,51	10,0	9 624,05	8,9	*7 RECREATION AND EDUCATION*
1 631,58	4,4	2 208,85	4,3	3 465,79	5,1	5 584,14	5,2	*71 Recreation equipment*
1 317,12	3,6	1 411,25	2,7	1 588,95	2,3	1 808,49	1,7	*72 Public entertainment and other services*

Tabell XII (forts.). Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. år for husholdninger med forskjellig total forbruksutgift, etter vare- og tjenestegruppe

Vare- og tjenestegruppe	Alle		Under kr 10 000		Kr 10 000-14 999		Kr 15 000-19 999		Total forbruks- Kr 20 000-29 999	
	Kroner	Prosent	Kroner	Prosent	Kroner	Prosent	Kroner	Prosent	Kroner	Prosent
7 FRITIDSSYSLER OG UTDANNING (forts.)										
73 Bøker, aviser og tidsskrifter	799,81	2,2	156,36	2,3	383,72	3,0	444,45	2,6	740,35	3,0
74 Skolegang	133,14	0,4	1,21	0,0	-	-	22,56	0,1	58,74	0,2
8 ANDRE VARER OG TJENESTER	2 506,02	6,8	282,70	4,1	660,06	5,2	1 116,43	6,4	1 659,46	6,6
81 Personlig hygiene ..	768,88	2,1	139,97	2,0	287,00	2,3	386,52	2,2	626,91	2,5
82 Reiseeffekter, ur og smykker	472,52	1,3	25,08	0,4	94,34	0,7	100,41	0,6	266,60	1,1
83 Restauranter, hoteller og selskapsreiser	1 093,16	3,0	117,27	1,7	266,92	2,1	597,31	3,4	747,90	3,0
84 Tjenester fra finansinstitusjoner	3 914	0,1	0,39	0,0	0,28	0,0	16,15	0,1	8,26	0,0
85 Andre tjenester	132,32	0,4	-	-	11,52	0,1	16,05	0,1	9,78	0,0
Personer pr. husholdning	2,88		1,27		1,63		1,89		2,70	
Tallet på husholdninger .	3 363		246		297		313		649	

Tabell XIII. Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. måned i forskjellige kvartaler, etter vare- og tjenestegruppe

Vare- og tjenestegruppe	Alle *All*		Årstider 1. kvartal *quarter*		2. kvartal *quarter*	
	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*	Kroner	Prosent *Percentages*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	3 069,35	100,0	2 565,27	100,0	3 054,70	100,0
0 MATVARER	735,29	24,0	621,67	24,2	713,03	23,3
00 Mjøl, gryn og bakervarer	73,41	2,4	65,20	2,5	73,06	2,3
01 Kjøtt, kjøttvarer og flesk	191,66	6,2	142,27	5,5	178,08	5,8
02 Fisk og fiskevarer	58,42	1,9	57,18	2,2	57,62	1,8
03 Mjølk, fløte, ost og egg	126,69	4,1	121,95	4,7	130,19	4,2
04 Spisefett og oljer	30,10	1,0	28,99	1,1	28,48	0,9
05 Grønnsaker, frukt og bær	114,40	3,7	92,47	3,6	110,47	3,6
06 Poteter og varer av poteter	25,85	0,8	17,78	0,6	22,94	0,7
07 Sukker	15,92	0,5	13,02	0,5	11,75	0,3
08 Kaffe, te, kakao og kokesjokolade ...	40,23	1,3	38,63	1,5	40,21	1,3
09 Andre matvarer	58,59	1,9	44,17	1,7	60,23	1,9
1 DRIKKEVARER OG TOBAKK	151,09	4,9	118,43	4,6	170,32	5,5
11 Drikkevarer	90,33	2,9	64,46	2,5	105,46	3,4
12 Tobakk	60,76	2,0	53,97	2,1	64,86	2,1
2 KLÆR OG SKOTØY	323,45	10,5	267,59	10,4	342,56	11,2
21 Bekledningsartikler	236,99	7,7	199,39	7,7	253,40	8,2
22 Tøyer, garn o.l.	32,26	1,1	27,62	1,0	28,94	0,9
23 Skotøy og skoreparasjoner	54,20	1,8	40,58	1,5	60,22	1,9
3 BOLIG, LYS OG BRENSEL	395,46	12,9	325,50	12,6	317,78	10,4
31 Bolig og vedlikehold	287,27	9,4	223,35	8,7	210,14	6,8
32 Lys og brensel	108,19	3,5	102,15	3,9	107,63	3,5

Average consumer expenditure per year for households with various total consumer expenditure, by commodity and service group

utgift Kr 30 000-44 999 Kroner	Pro-sent	Kr 45 000-59 999 Kroner	Pro-sent	Kr 60 000-79 999 Kroner	Pro-sent	Kr 80 000 og over Kroner	Pro-sent	*Commodity and service group*
								7 RECREATION AND EDUCATION (cont.)
804,71	2,2	1 037,61	2,0	1 462,94	2,2	1 616,02	1,5	*73 Books, newspapers and periodicals*
90,27	0,2	260,76	0,5	275,84	0,4	615,41	0,6	*74 Schooling*
								8 OTHER GOODS AND SERVICES
2 285,73	6,2	3 263,13	6,3	4 741,37	7,0	9 325,05	8,7	
847,22	2,3	1 024,94	2,0	1 332,54	2,0	1 793,36	1,7	*81 Personal care*
428,60	1,2	648,83	1,3	1 024,36	1,5	1 914,51	1,8	*82 Travel goods, watches and jewellery*
932,78	2,5	1 448,90	2,8	2 186,07	3,2	3 875,52	3,6	*83 Restaurants, hotels and packaged tours*
26,71	0,1	81,94	0,2	32,35	0,0	250,95	0,2	*84 Financial services*
50,41	0,1	58,52	0,1	166,04	0,2	1 490,90	1,4	*85 Other services*
3,39		3,70		3,92		4,10		*Persons per household*
833		480		324		221		*Number of households*

Average consumer expenditure per household per month in various quarters, by commodity and service group

Seasons 3. kvartal *quarter* Kroner	Pro-sent *Per-cent-ages*	4. kvartal *quarter* I alt *Total* Kroner	Pro-sent *Per-cent-ages*	Desember *December* Kroner	Pro-sent *Per-cent-ages*	*Commodity and service group*
3 185,59	100,0	3 462,29	100,0	3 918,20	100,0	*TOTAL CONSUMER EXPENDITURE*
765,90	24,0	839,39	24,2	925,96	23,6	*0 FOOD*
76,69	2,4	78,87	2,2	87,74	2,2	*00 Flour, meal and bakery products*
177,65	5,5	261,57	7,5	264,99	6,7	*01 Meat, meatproducts and pork*
59,84	1,8	59,28	1,7	68,81	1,7	*02 Fish and fish products*
124,27	3,9	129,41	3,7	139,62	3,5	*03 Milk, cream, cheese and eggs*
28,70	0,9	33,82	0,9	38,18	0,9	*04 Edible oils and fats*
142,04	4,4	117,61	3,3	141,73	3,6	*05 Vegetables, fruits and berries*
28,77	0,9	34,01	0,9	23,81	0,6	*06 Potatoes and potato products*
26,60	0,8	14,65	0,4	15,68	0,4	*07 Sugar*
40,02	1,2	41,91	1,2	43,57	1,1	*08 Coffee, tea, cocoa and chocolate*
61,32	1,9	68,25	1,9	101,84	2,5	*09 Other foods*
154,05	4,8	159,93	4,6	225,28	5,7	*1 BEVERAGES AND TOBACCO*
89,71	2,8	99,70	2,8	160,53	4,0	*11 Beverages*
64,35	2,0	60,23	1,7	64,76	1,6	*12 Tobacco*
286,67	8,9	384,10	11,0	491,88	12,5	*2 CLOTHING AND FOOTWEAR*
207,73	6,5	277,70	8,0	383,43	9,7	*21 Wearing apparel*
25,95	0,8	44,66	1,2	45,40	1,1	*22 Fabrics and yarn*
52,99	1,6	61,74	1,7	63,05	1,6	*23 Footwear and repairs of footwear*
467,83	14,6	482,61	13,9	443,76	11,3	*3 RENT, FUEL AND POWER*
360,53	11,3	367,60	10,6	331,02	8,4	*31 Housing and maintenance*
107,30	3,3	115,01	3,3	112,74	2,8	*32 Fuel and power*

Tabell XIII (forts.). Gjennomsnittlig forbruksutgift pr. husholdning pr. måned i forskjellige kvartaler, etter vare- og tjenestegruppe

Vare- og tjenestegruppe	Alle		1. kvartal		2. kvartal	
	Kroner	Prosent	Kroner	Prosent	Kroner	Prosent
4 MØBLER OG HUSHOLDNINGSARTIKLER	287,24	9,4	241,67	9,4	277,53	9,0
41 Møbler og golvtepper	92,16	3,0	79,09	3,0	84,14	2,7
42 Tekstiler, utstyrsvarer og prydgjenstander	42,33	1,4	30,41	1,1	33,67	1,1
43 Komfyrer, kjøleskap og annet elektrisk utstyr	48,15	1,6	41,49	1,6	45,27	1,4
44 Dekketøy, glass og kjøkkenutstyr	31,18	1,0	24,94	0,9	30,56	1,0
45 Diverse husholdningsartikler og tjenester	55,47	1,8	48,84	1,9	58,09	1,9
46 Leid hjelp til hjemmet	17,94	0,6	16,91	0,6	25,81	0,8
5 HELSEPLEIE	70,80	2,3	62,22	2,4	69,33	2,2
51 Helsepleie	70,80	2,3	62,22	2,4	69,33	2,2
6 REISER OG TRANSPORT	598,45	19,5	455,25	17,7	636,14	20,8
61 Kjøp av transportmidler	193,69	6,3	154,21	6,0	190,65	6,2
62 Drift og vedlikehold av transportmidler	252,88	8,2	179,38	6,9	285,70	9,3
63 Bruk av offentlige transportmidler	102,34	3,3	83,81	3,2	119,87	3,9
64 Porto, telefon og telegrammer	49,54	1,6	37,84	1,4	39,92	1,3
7 FRITIDSSYSLER OG UTDANNING	298,74	9,7	296,80	11,5	287,91	9,4
71 Fritidssysler	134,71	4,4	99,10	3,8	148,49	4,8
72 Offentlige forestillinger og andre tjenester	86,29	2,8	112,91	4,4	58,93	1,9
73 Bøker, aviser og tidsskrifter	66,65	2,2	69,76	2,7	62,05	2,0
74 Skolegang	11,10	0,4	15,04	0,5	18,44	0,6
8 ANDRE VARER OG TJENESTER	208,83	6,8	176,13	6,8	240,10	7,8
81 Personlig hygiene	64,07	2,1	57,49	2,2	67,87	2,2
82 Reiseeffekter, ur og smykker	39,38	1,3	23,21	0,9	45,58	1,4
83 Restauranter, hoteller og selskapsreiser	91,10	3,0	88,57	3,4	90,30	2,9
84 Tjenester fra finansinstitusjoner	3,26	0,1	3,93	0,1	4,31	0,1
85 Andre tjenester	11,03	0,4	2,93	0,1	32,04	1,0
Tallet på husholdninger	3 363		853		899	

Average consumer expenditure per household per month in various quarters, by commodity and service group

Årstider						
3. kvartal		4. kvartal				*Commodity and service group*
		I alt		Desember		
Kroner	Pro-sent	Kroner	Pro-sent	Kroner	Pro-sent	
270,19	8,4	352,08	10,1	477,73	12,1	*4 FURNITURE AND HOUSEHOLD EQUIPMENT*
86,69	2,7	116,43	3,3	124,55	3,1	*41 Furniture and floor coverings*
42,80	1,3	61,64	1,7	110,32	2,8	*42 Household textiles, furnishings and ornamental articles*
50,88	1,5	55,12	1,5	63,86	1,6	*43 Cooking appliances, refrigerators and other electric appliances*
26,82	0,8	40,91	1,1	75,60	1,9	*44 Tableware, glass and kitchen utensils*
49,31	1,5	63,68	1,8	85,39	2,1	*45 Miscellaneous household goods and services*
13,69	0,4	14,31	0,4	18,01	0,4	*46 Domestic services*
83,80	2,6	70,30	2,0	60,23	1,5	*5 MEDICAL CARE*
83,80	2,6	70,30	2,0	60,23	1,5	*51 Medical care*
633,84	19,8	666,55	19,2	624,03	15,9	*6 TRANSPORT*
200,47	6,2	228,11	6,5	232,59	5,9	*61 Transport equipment*
266,61	8,3	277,77	8,0	219,77	5,6	*62 Operation and maintenance of equipment*
111,19	3,4	95,31	2,7	110,61	2,8	*63 Public transport services*
55,57	1,7	65,36	1,8	61,06	1,5	*64 Postal, telephone and telegraph services*
321,28	10,0	294,17	8,4	378,57	9,6	*7 RECREATION AND EDUCATION*
132,14	4,1	155,89	4,5	226,21	5,7	*71 Recreation equipment*
118,67	3,7	64,26	1,8	63,10	1,6	*72 Public entertainment and other services*
66,36	2,0	68,58	1,9	88,79	2,2	*73 Books, newspapers and periodicals*
4,11	0,1	5,44	0,1	0,47	0,0	*74 Schooling*
202,03	6,3	213,14	6,1	290,75	7,4	*8 OTHER GOODS AND SERVICES*
60,02	1,8	69,47	2,0	85,27	2,1	*81 Personal care*
39,67	1,2	47,95	1,3	95,74	2,4	*82 Travel goods, watches and jewellery*
95,98	3,0	90,52	2,6	102,69	2,6	*83 Restaurants, hotels and packaged tours*
2,00	0,0	2,56	0,0	6,51	0,1	*84 Financial services*
4,37	0,1	2,64	0,0	0,55	0,0	*85 Other services*
682		929		263		*Number of households*

Vedlegg 1
Appendix 1

Forbruk i forskjellige husholdningstyper *Consumption in various types of households*

Ved utarbeiding av statistikk er det ofte et problem at det blir for få observasjoner til å lage de gjennomsnittstall eller andre størrelser man gjerne skulle ønske. Det finnes forskjellige måter å beregne tall hvor man har få observasjoner. Felles for disse beregningsmåtene er at det må gjøres visse forutsetninger om hva det er som "bestemmer" de størrelsene vi er på jakt etter.

Vi vil her forutsette at forbruksutgiftene kan beskrives ved en lineær kombinasjon av visse uavhengige forklaringsvariable og et restledd. Vi betegner verdien av forbruksutgiften X og verdiene av forklaringsvariablene $Y_1, Y_2, \ldots, Y_m$, altså m forklaringsvariabel. Restleddet betegnes U. Det forutsettes at restleddet har forventning 0 og konstant varians for alle verdier på forklaringsvariablene. I symboler skrives sammenhengen:

$$X = a + \sum_{i=1}^{m} b_i y_i + u$$

hvor a og b-ene betegner konstante parametre. Vi skal beskrive noen konkrete utforminger med tilhørende beregningsresultater.

En kan spørre om dette er en god måte for beskriving og forklaring av det private forbruket. Dette spørsmålet kan det neppe gis noe generelt svar på. Det vil i det enkelte tilfelle avhenge av i hvilken grad forutsetningene analysene bygger på er oppfylt (spesifikasjon av variable, funksjonsform osv.). Forutsetningene vi har lagt til grunn, bygger på eget skjønn og erfaring, og dessuten i noen grad på erfaring fra andre som har arbeidd med slike data.

Enslige

For enslige har vi benyttet forklaringsvariablene yrkesaktivitet, kjønn og alder. Vi har valgt å la yrkesaktivitet være en egen selvstendig variabel, mens vi har definert samspillvariabler av kjønn og alder.

Y_1 = 1 hvis personen er yrkesaktiv[1], 0 ellers
Y_2 = 1 hvis personen er mann under 40 år, 0 ellers
Y_3 = 1 hvis personen er kvinne under 40 år, 0 ellers
Y_4 = 1 hvis personen er mann 40 - 66 år, 0 ellers
Y_5 = 1 hvis personen er kvinne 40 - 66 år, 0 ellers
Y_6 = 1 hvis personen er mann 67 år og over, 0 ellers

Alle variablerer er altså binære variablermed "ikke yrkesaktiv" som referansegruppe til variabel 1, og "kvinne 67 år og over" som referansegruppe til variablene 2 - 6. Parametrene er estimert ved minste kvadraters metode, og resultatene er presentert i tabellen nedenfor.

---

1) Med yrkesaktiv person menes at vedkommende har utført minst 25 timers inntektsgivende arbeid i 30-dagsperioden før undersøkelsen ble foretatt.

Tabell A. Regresjonskoeffisienter med standardavvik for enslige. Kroner

Vare- og tjenestegruppe	Yrkesaktiv *Economically active*		Menn under 40 år *Males under 40 years*		Kvinner under 40 år *Females under 40 years*		Menn 40 - 66 år *Males 40 - 66 years*	
	Regresjons-koeffisient *Regression coeffisient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coeffisient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coeffisient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coeffisient*	Standard-avvik *Standard deviation*
TOTAL FORBRUKS-UTGIFT	4 551,67	1 284	9 650,68	2 145	2 875,22	2 041	235,45	1 701
Matvarer	354,76	268	-1 060,89	449	-953,29	427	-118,00	356
Drikkevarer og tobakk	331,02	136	1 146,80	227	293,58	216	1 014,88	180
Klær og skotøy	949,57	332	-703,06	555	730,39	528	-1 346,05	440
Bolig, lys og brensel	-233,02	511	242,15	854	112,70	812	49,67	677
Møbler og husholdningsartikler	435,77	336	-22,61	562	26,27	534	223,86	445
Helsepleie	-212,08	361	68,29	604	234,77	574	-100,55	478
Reiser og transport	1 804,33	537	6 112,62	897	856,80	853	307,17	711
Fritidssysler og utdanning	243,16	269	2 057,04	449	372,28	427	101,32	356
Andre varer og tjenester	878,16	198	1 810,35	330	1 201,72	314	103,15	262

Regression coefficients with standard deviation for single person household. Kroner

Kvinner 40 - 66 år *Females 40 - 66 years*		Menn 67 år og over *Males 67 years and over*		Forbruksutgift for alle enslige *Consumer expenditure for all single persons*		
Regresjons-koeffisient *Regression coeffisient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coeffisient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Gjennom-snitts-utgift *Average expendi-ture*	Standard-avvik på gjennom-snitts-utgift *Standard deviation for average expenditure*	*Commodity and service group*
3 545,13	1 413	-467,21	1 605	16 645,39	503	*TOTAL CONSUMER EXPENDITURE*
399,02	295	-292,59	336	3 789,11	100	*Food*
75,79	150	717,04	170	774,98	54	*Beverages and tobacco*
63,84	366	-1 046,58	415	1 723,39	125	*Clothing and footwear*
965,77	562	-273,94	639	3 084,59	187	*Rent, fuel and power*
425,10	370	333,94	420	1 593,08	123	*Furniture and household equipment*
827,41	397	231,51	451	505,85	132	*Medical care*
391,60	591	161,62	671	2 246,32	215	*Transport*
242,99	296	-12,55	336	1 618,62	101	*Recreation and education*
153,60	217	-285,65	247	1 309,45	81	*Other goods and services*

Som en ser av tabellen er standardavvikene relativt store for mange av regresjonskoeffisientene. Dette betyr at estimatene på koeffisientene ikke er særlig nøyaktige. Man pleier ofte som en "tommelfingerregel" å si at den sanne størrelsen på en parameter dekkes av et intervall som strekker seg fra estimatverdien minus to ganger standardavviket til estimatverdien pluss to ganger standardavviket. (Lengden på intervallet er altså 4 ganger standardavviket).

Ektepar uten barn

For ektepar uten barn har vi benyttet forklaringsvariablene yrkesaktivitet for ektefellene og alder på hovedinntektstakeren.

Y_1 = 1 hvis den ene ektefelle er yrkesaktiv, 0 ellers
Y_2 = 1 hvis ingen av ektefellene er yrkesaktiv, 0 ellers
Y_3 = 1 hvis hovedinntektstaker er under 40 år, 0 ellers
Y_4 = 1 hvis hovedinntekstaker er 40 - 66 år, 0 ellers

Alle forklaringsvariablene er altså binære variabler, med "begge ektefeller yrkesaktive" som referansegruppe til variabel 1 og 2, og "hovedinntektstaker 67 år og over" som referansegruppe til variabel 3 og 4. Resultatene er presentert i tabellen nedenfor.

Tabell B. Regresjonskoeffisienter med standardavvik for ektepar uten barn. Kroner *Regression coefficients with standard deviation for married couples without children. Kroner*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*[1]	Den ene ektefellen yrkesaktiv *One of the spouses economically active*		Ingen av ektefellene yrkesaktiv *None of the spouses economically active*		Hovedinntektstaker under 40 år *Main income earner under 40 years*		Hovedinntektstaker 40 - 66 år *Main income earner 40 - 66 years*		Forbruksutgift for alle ektepar uten barn *Consumer expenditure for all married couples without children*	
	Regr.-koeff. *Regression coefficient*	St.-avvik *Standard deviation*	Regr.-koeff. *Regression coefficient*	St.-avvik *Standard deviation*	Regr.-koeff. *Regression coefficient*	St.-avvik *Standard deviation*	Regr.-koeff. *Regression coefficient*	St.-avvik *Standard deviation*	Gjennomsnittsutgift *Average expenditure*	Standardavvik på gjennomsnittsutgift *Standard deviation for average expenditure*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	-6 911,99	2 025	-12 385,83	2 650	13 164,21	2 939	4 096,54	2 146	31 515,46	794
Matvarer	-127,75	390	-1 039,28	510	-425,82	566	692,02	413	7 388,82	144
Drikkevarer og tobakk	-365,18	230	-1 000,75	301	672,35	334	437,57	244	1 790,51	87
Klær og skotøy ...	-1 498,94	373	-2 601,11	488	-370,21	541	146,65	395	2 771,58	140
Bolig, lys og brensel	-1 089,99	547	-884,24	716	3 397,38	794	343,20	580	4 305,65	205
Møbler og husholdningsartikler ..	-1 242,47	425	-1 455,88	556	2 568,19	616	240,66	450	3 225,41	161
Helsepleie	563,99	410	99,91	537	-378,21	595	-70,02	435	818,01	149
Reiser og transport	-2 237,03	1 173	-2 674,37	1 536	5 545,12	1 703	1 956,71	1 244	6 233,73	437
Fritidssysler og utdanning	-221,80	333	-1 385,22	436	500,47	483	-113,61	353	2 915,18	124
Andre varer og tjenester	-692,83	395	-1 444,91	517	1 654,93	574	463,37	419	2 066,56	148

1) For English translation, see table A (page 80).

En ser av tabellen at standardavvikene er nokså store for mange av regresjonskoeffisientene. Om usikkerheten på koeffisientene, jfr. kommentar til tabell A.

Vedlegg 2
Appendix 2

Estimering av forbruksutgifter *Estimates of consumer expenditures*

Vi antar vi ved minste kvadraters metode har estimert parametrene i regresjonslinjen fra vedlegg 1.

$$x = a + b_1y_1 + b_2y_2 + \cdots b_my_m + \mu$$

og fått estimatene $\hat{a}$, $\hat{b}_1$, $\hat{b}_2$, .., $\hat{b}_m$. En beregner nå en forbruksutgift for husholdning nr. j (X_j) på følgende måte:

$$\hat{x}_j = \hat{a} + \hat{b}_1\, y_{1j} + \hat{b}_2\, y_{2j} + \cdots + \hat{b}_m y_{mj}$$

Hvor y_{ij} (i = 1, ··, m) betegner den observerte verdi på forklaringsvariabel nr. i for husholdning nr. j. Som en følge av dette vil husholdninger med de samme verdier på y-ene få samme beregnet forbruksutgift, og dette vil følgelig også tilsvare beregnet gjennomsnittsutgift for denne gruppen av husholdninger. (Hvis alle y-ene er binære variabler, som ofte er tilfelle i denne publikasjonen, kan mange husholdninger komme ut med samme beregnet forbruksutgift).

Prinsippet bak ovenstående metode for estimering av forbruksutgift for grupper av husholdninger ble foreslått av Arne Amundsen i en artikkel som ble offentliggjort i 1960. (Artikkel nr. 6 fra Statistisk Sentralbyrå). Hensikten med å estimere gjennomsnitt framfor å beregne gjennomsnitt for gruppene direkte, er å redusere standardavvikene. (Standardavvikene på de estimerte gjennomsnittene avhenger av varianser og kovarianser på estimatorene til parametrene).

Vedlegg 3
Appendix 3

Forbruk i forskjellige bostedsstrøk *Consumption in various residential areas*

Forbruk i spredtbygde strøk

Ved flervariabelanalysen for husholdninger i spredtbygde strøk har vi benyttet forklaringsvariablene yrkesstatus/næring for hovedinntektstaker, alder på hovedinntektstaker, samlet arbeidstid for husholdningen og tallet på personer i husholdningen:

Y_1 = 1 hvis selvstendig i jordbruk, skogbruk, fiske, 0 ellers
Y_2 = 1 hvis selvstendig ellers, 0 ellers
Y_3 = 1 hvis lønnstaker, 0 ellers
Y_4 = 1 hvis hovedinntektstaker er under 40 år, 0 ellers
Y_5 = 1 hvis hovedinntektstaker er 40 - 66 år, 0 ellers
Y_6 = samlet arbeidstid pr. uke for husholdningen
Y_7 = tallet på personer i husholdningen

Variablene 1 - 5 er binære variabler, med ikke yrkesaktive som referansegruppe til variablene 1 - 3, og hovedinntektstaker 67 år og over som referansegruppe til variablene 4 - 5. Ved vurdering av de enkelte faktorers partielle betydning, er det viktig å ha i minnet hvilke faktorer som er med i analysen. Arbeidstid er her med som egen variabel. Dette vil selvsagt påvirke resultatene for betydning av yrkesstatus/næring. Den partielle virkning av variablen selvstendig i jordbruk osv. vil gjenspeile denne variablens betydning sammenlignet med andre grupper, forutsatt at bl.a. arbeidstiden er den samme. Tilsvarende gjelder for husholdninger hvor hovedinntektstakeren ikke er yrkesaktiv.

Resultatene er presentert i tabell C nedenfor:

Tabell C. Regresjonskoeffisienter med standardavvik for husholdninger i spredtbygde strøk. Kroner

Vare- og tjenestegruppe	Selvstendig næringsdrivende i jordbruk, skogbruk og fiske *Selfemployed in agriculture, forestry and fishing*		Selvstendige ellers *Other self-employed*		Lønnstakere *Wage earners and salaried employees*		Hovedinntektstaker under 40 år *Main income earner under 40 years*	
	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard avvik *Standard deviation*
TOTAL FORBRUKS-UTGIFT	-7 746,37	2 068	871,93	2 341	877,81	1 686	4 351,86	1 987
Matvarer	-1 037,21	480	-403,23	543	-268,90	391	-428,90	461
Drikkevarer og tobakk	-443,62	186	-127,59	210	225,54	151	198,24	178
Klær og skotøy	-1 099,82	444	973,17	503	-217,41	362	7,52	427
Bolig, lys og brensel	-1 256,62	624	-469,33	707	-588,00	509	1 429,30	600
Møbler og husholdningsartikler	-933,02	428	-850,76	484	-264,05	349	1 750,60	411
Helsepleie	-226,16	230	-110,35	260	49,63	188	-413,19	221
Reiser og transport	-1 675,80	1 111	493,91	1 258	1 521,28	906	1 769,41	1 067
Fritidssysler og utdanning	200,91	439	2 132,20	497	493,21	358	-273,57	422
Andre varer og tjenester	-1 275,03	515	-766,11	583	-73,48	419	312,45	494

Regression coefficients with standard deviation for households in sparsely populated areas. Kroner

Hovedinntektstaker 40 - 66 år *Main income earner 40 - 66 years*		Samlede arbeidstimer pr. uke for husholdningen *The household's total number of working hours per week*		Tallet på personer i husholdningen *Number of members in the household*		Forbruksutgift for alle *Consumer expenditure for all*		
Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Gjennom-snitts-utgift *Average expenditure*	St.-avvik på gjennom-snitts-utgift *Standard deviation for average expenditure*	*Commodity and service group*
4 347,34	1 604	98,99	19	5 311,62	368	32 514,27	609	*TOTAL CONSUMER EXPENDITURE*
812,42	372	13,67	4	1 799,99	85	8 575,61	148	*Food*
179,83	144	7,61	2	189,81	33	1 342,79	49	*Beverages and tobacco*
633,91	345	14,74	4	864,40	79	3 427,74	122	*Clothing and footwear*
23,59	484	6,98	6	108,68	111	3 585,70	158	*Rent, fuel and power*
409,56	332	8,11	4	293,62	76	3 169,44	111	*Furniture and household equipment*
-245,55	178	3,44	2	164,39	41	709,61	58	*Medical care*
1 605,76	862	20,86	10	1 098,28	198	6 775,58	290	*Transport*
139,17	341	4,13	4	569,42	78	3 019,92	115	*Recreation and education*
788,64	399	19,46	5	223,03	92	1 907,89	132	*Other goods and services*

Forbruk i tettbygde strøk utenom Oslo, Bergen, Trondheim

Ved flervariabelanalysen for husholdninger i tettbygde strøk utenom Oslo, Bergen, Trondheim har vi benyttet forklaringsvariablene yrkesstatus for hovedinntektstakeren, alder på hovedinntektstakeren, samlet arbeidstid for husholdningen og tallet på personer i husholdningen:

Y_1 = 1 hvis selvstendig næringsdrivende, 0 ellers

Y_2 = 1 hvis lønnstaker, 0 ellers

Y_3 = 1 hvis hovedinntektstaker er under 40 år, 0 ellers

Y_4 = 1 hvis hovedinntektstaker er 40 - 66 år, 0 ellers

Y_5 = samlet arbeidstid pr. uke i husholdningen

Y_6 = tallet på personer i husholdningen

Variablene 1 - 4 er binære variabler. Jamfør merknadene om forbruk i spredtbygde strøk.

Resultatene er presentert i tabell D nedenfor.

Tabell D. Regresjonskoeffisienter med standardavvik for husholdninger i tettbygde strøk utenom Oslo, Bergen, Trondheim. Kroner

Vare- og tjenestegruppe	Selvstendig næringsdrivende *Self-employed*		Lønnstakere *Wage earners and salaried employees*		Hovedinntektstaker under 40 år *Main income earner under 40 years*		Hovedinntektstaker 40 - 66 år *Main income earner 40 - 66 years*	
	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*
TOTAL FORBRUKS-UTGIFT	-1 520,90	3 711	-1 000,86	2 556	4 364,67	3 155	5 470,73	2 899
Matvarer	138,72	636	-282,45	438	-721,10	541	1 024,09	497
Drikkevarer og tobakk	45,15	305	-193,21	210	234,52	259	459,43	238
Klær og sko-tøy	74,04	624	-310,30	430	-303,15	531	785,64	487
Bolig, lys og brensel	-4 696,94	2 668	-3 334,06	1 838	4 062,96	2 268	2 880,81	2 084
Møbler og hus-holdnings-artikler	-147,01	615	-7,42	423	755,19	523	118,95	480
Helsepleie	280,02	480	671,99	331	-539,52	408	-124,26	375
Reiser og transport	1 540,95	1 365	1 634,66	940	1 113,98	1 160	33,09	1 066
Fritidssysler og utdanning	1 269,54	664	968,69	457	-379,53	565	15,55	519
Andre varer og tjenester	-25,36	479	-148,76	330	141,31	407	277,41	374

Regression coefficients with standard deviation for households in densely populated areas except Oslo, Bergen and Trondheim. Kroner

Samlede arbeidstimer pr. uke for husholdningen *The household's total number of working hours per week*		Tallet på personer i husholdningen *Number of members in the household*		Forbruksutgift for alle *Consumer expenditure for all*		*Commodity and service group*
Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Gjennom-snitts-utgift *Average expenditure*	St.-avvik på gjennom-snitts-utgift *Standard deviation for average expenditure*	
198,81	29	6 921,16	570	39 077,57	878	*TOTAL CONSUMER EXPENDITURE*
27,96	5	2 046,95	98	9 137,30	166	*Food*
14,05	2	270,58	47	1 955,47	67	*Beverages and tobacco*
26,55	5	1 030,62	96	4 145,31	143	*Clothing and footwear*
15,79	21	1 025,35	410	5 355,61	560	*Rent, fuel and power*
28,96	5	384,02	94	3 672,52	134	*Furniture and household equipment*
0,29	4	120,66	74	930,63	101	*Medical care*
51,56	11	936,25	210	7 293,65	298	*Transport*
12,41	5	789,49	102	3 927,54	146	*Recreation and education*
21,24	4	317,24	74	2 659,54	104	*Other goods and services*

Forbruk i Oslo, Bergen, Trondheim

Ved flervariabelanalysen for husholdninger i Oslo, Bergen, Trondheim er benyttet samme forklaringsvariable som for tettbygde strøk utenom Oslo, Bergen, Trondheim. Resultatene er presentert i tabell E nedenfor.

Tabell E. Regresjonskoeffisienter med standardavvik for husholdninger i Oslo, Bergen, Trondheim. Kroner

Vare- og tjenestegruppe	Selvstendig næringsdrivende *Self-employed*		Lønnstakere *Wage earners and salaried employees*		Hovedinntektstaker under 40 år *Main income earner under 40 years*		Hovedinntektstaker 40 - 66 år *Main income earner 40 - 66 years*	
	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*
TOTAL FORBRUKS-UTGIFT	4 398,75	5 494	-1 911,71	3 590	897,57	4 171	6 384,58	3 862
Matvarer	1 447,95	965	495,86	631	-1 626,25	733	754,21	678
Drikkevarer og tobakk	1 365,55	645	4,57	421	-276,68	490	661,37	453
Klær og skotøy	879,44	1 005	-928,81	657	57,56	763	570,24	706
Bolig, lys og brensel	2 364,68	1 739	2 950,62	1 137	-506,23	1 321	699,20	1 223
Møbler og husholdnings-artikler	1 028,41	1 011	-352,58	661	934,01	768	960,21	711
Helsepleie	-1 117,21	737	-831,04	481	53,89	559	641,81	518
Reiser og transport	-2 650,74	2 769	-3 180,30	1 809	2 135,76	2 103	1 067,03	1 947
Fritidssysler og utdanning	820,39	943	-254,07	616	361,15	716	77,70	663
Andre varer og tjenester	260,27	1 188	184,05	776	-235,62	902	952,81	835

Regression coefficients with standard deviation for household in Oslo, Bergen and Trondheim. Kroner

Samlede arbeidstimer pr. uke for husholdningen *The household's total number of working hours per week*		Tallet på personer i husholdningen *Number of members in the household*		Forbruksutgift for alle *Consumer expenditure for all*		
Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Gjennom-snitts-utgift *Average expendi-ture*	St.-avvik på gjennom-snitts-utgift *Standard deviation for average expendi-ture*	*Commodity and service group*
256,55	46	7 684,51	968	40 418,48	1 304	*TOTAL CONSUMER EXPENDITURE*
16,66	8	2 506,67	170	8 652,27	251	*Food*
17,84	5	238,27	114	2 412,22	137	*Beverages and tobacco*
39,08	8	781,16	177	4 200,84	218	*Clothing and footwear*
-27,88	15	1 047,52	307	5 694,80	358	*Rent, fuel and power*
20,03	9	447,93	178	3 511,47	210	*Furniture and household equipment*
0,81	6	201,85	130	948,80	149	*Medical care*
128,21	23	1 506,07	488	7 719,78	592	*Transport*
26,97	8	783,29	166	3 954,42	202	*Recreation and education*
34,82	10	171,77	209	3 323,88	247	*Other goods and services*

Vedlegg 4
Appendix 4

Forbruk i forskjellige årstider *Consumption in various seasons*

Vi skal her beskrive utgiftene til de forskjellige vare- og tjenestegruppene som en lineær kombinasjon av tallet på personer i husholdningen, alder på hovedinntektstakeren, yrkesstatus/næring for hovedinntektstakeren, samt årstid. Vi er her spesielt interessert i variasjoner som har sammenheng med årstid.

Symboler:

x = månedlige utgifter til en vare- eller tjenestegruppe
Y_1 = 1 hvis 2. kvartal, 0 ellers
Y_2 = 1 hvis 3. kvartal, 0 ellers
Y_3 = 1 hvis 4. kvartal, 0 ellers
Y_5 = tallet på personer i husholdningen
Y_6 = 1 hvis hovedinntektstaker under 40 år, 0 ellers
Y_7 = 1 hvis hovedinntektstaker 40 - 66 år, 0 ellers
Y_8 = 1 hvis selvstendig næringsdrivende i jordbruk, skogbruk, fiske, 0 ellers
Y_9 = 1 hvis selvstendig næringsdrivende ellers, 0 ellers
Y_{10} = 1 hvis lønnstaker, 0 ellers

Referansegrupper er 1.kvartal, hovedinntektstakeren 67 år eller over og hovedinntektstakeren ikke yrkesaktiv.

For å beregne tall for desember har vi splittet opp 4. kvartal i desember måned og resten av kvartalet, ved å innføre binære variabler Y_3 = 1 hvis desember, 0 ellers, og Y_4 = 1 hvis resten av 4. kvart, 0 ellers.

Vi danner regresjonslinjen

$$x = a + \sum_{i=1}^{10} b_i Y_i + u$$

hvor a og b-ene er konstanter og μ er et restledd med forventning null og konstant varians. Konstantene er estimert ved minste kvadraters metode. Estimatene for kvartalene med standardavvik er gjengitt i tabellen nedenfor.

Tabell F. Regresjonskoeffisienter med standardavvik som viser avvik i månedlig utgift pr. husholdning i forhold til gjennomsnitt for 1. kvartal. Kroner *Regression coefficients with standard deviation which show monthly expenditure per household in relation to average of first quarter. Kroner*

Vare- og tjenestegruppe *Commodity and service group*	2. kvartal *2. quarter*		3. kvartal *3. quarter*		4. kvartal *4. quarter*			
					I alt *Total*		Desember *December*	
	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*	Regresjons-koeffisient *Regression coefficient*	Standard-avvik *Standard deviation*
TOTAL FORBRUKS-UTGIFT *TOTAL CONSUMER EXPENDITURE*	468,64	101	654,35	109	922,42	100	1 353,62	149
Matvarer *Food* ...	88,01	19	152,88	20	228,20	19	299,39	28
Drikkevarer og tobakk *Beverages and tobacco*	52,64	9	35,90	10	42,08	9	104,37	14
Klær og skotøy *Clothing and footwear*	70,67	18	21,93	20	122,05	18	231,11	27
Bolig, lys og brensel *Rent, fuel and power* ...	-12,72	56	150,81	60	160,97	55	115,26	82
Møbler og husholdningsartikler *Furniture and household equipment*	31,69	18	27,31	19	109,08	18	232,19	26
Helsepleie *Medical care*	4,39	12	15,64	13	8,80	12	-3,65	18
Reiser og transport *Transport* ..	173,95	45	192,16	48	215,90	44	178,83	66
Fritidssysler og utdanning *Recreation and education*	-8,00	19	30,83	20	-4,44	19	78,36	28
Andre varer og tjenester *Other goods and services*	68,00	19	26,87	20	39,78	19	117,75	27

Vedlegg 5
Appendix 5

Estimering av designeffekter *Estimation of design effects*

I denne publikasjonen har vi beregnet standardavvikene som om husholdningene var blitt trukket ved et rent tilfeldig utvalg. Husholdningene er imidlertid trukket ved et stratifisert to-trinnsutvalg, ved at en først har trukket geografiske områder og deretter har trukket husholdninger innen disse områdene.

For å gi et inntrykk av størrelsen på feilestimeringen av standardavvikene, gir vi i nedenstående tabell en oversikt over estimerte designeffekter for gjennomsnittsutgifter for noen husholdningsgrupper. Designeffekten gir uttrykk for forholdet mellom estimert standardavvik på forbruksutgiftene ved det stratifiserte to-trinnsutvalget og standardavviket hvis utvalget hadde vært trukket som et rent tilfeldig utvalg[1]).

1) Se f.eks. H.T. Amundsen, Innføring i teoretisk statistikk, kap. 7.

Tabell G. Designeffekter på gjennomsnittlig forbruksutgift for forskjellige husholdningsgrupper etter vare- og tjenestegruppe

Vare- og tjenestegruppe	Alle *All persons*	Alle enslige *All single persons*	Enslige under 40 år *Single persons under 40 years*	Enslige 40 - 66 år *Single persons 40 - 66 years*	Enslige 67 år og over *Single persons 67 years and over*	Alle ektepar uten barn *All married couples without children*	Ektepar uten barn, hovedinntektstaker under 40 år *Married couples without children, main income earner under 40 years*
TOTAL FORBRUKSUTGIFT	2,58	1,20	1,48	1,12	1,36	1,15	1,02
Matvarer	1,85	1,17	1,18	1,11	1,21	1,09	1,23
Drikkevarer og tobakk	1,76	1,04	1,67	1,06	1,12	1,17	0,88
Klær og skotøy	1,32	0,96	1,18	1,07	0,99	1,07	1,09
Bolig, lys og brensel	1,31	1,12	1,82	1,31	1,23	1,52	1,43
Møbler og husholdningsartikler ..	1,39	1,09	1,25	0,97	1,26	1,29	1,39
Helsepleie	1,29	0,99	0,99	1,00	0,99	0,97	1,17
Reiser og transport	1,70	0,92	1,22	1,00	1,33	1,25	0,99
Fritidssysler og utdanning	1,25	0,94	1,23	1,07	1,23	1,30	1,13
Andre varer og tjenester	1,62	1,12	1,44	0,85	1,18	1,10	1,30
Tallet på observasjoner	3 363	545	95	210	240	705	104

Design effects of average consumer expenditure in various groups of households, by commodity and service group

Ektepar uten barn, hovedinntektstaker 40 - 66 år *Married couples without children, main income earner 40 - 66 years*	Ektepar uten barn, hovedinntektstaker 67 år og over *Married couples without children, main income earner 67 years and over*	Ektepar med barn *Married couples with children*	Ektepar med 1 barn *Married couples with 1 child*	Ektepar med 2 barn *Married couples with 2 children*	Ektepar med 3 eller flere barn *Married couples with 3 or more children*	*Commodity and service group*
1,31	1,21	2,06	1,33	1,84	1,49	*TOTAL CONSUMER EXPENDITURE*
1,17	1,11	1,48	1,63	1,19	1,25	*Food*
1,19	1,06	1,99	1,27	1,17	2,15	*Beverages and tobacco*
1,09	1,07	0,93	1,08	1,02	1,08	*Clothing and footwear*
1,35	1,77	1,72	1,12	1,35	1,57	*Rent, fuel and power*
1,33	1,01	0,93	0,87	1,18	1,22	*Furniture and household equipment*
0,94	1,03	1,38	0,97	1,40	1,23	*Medical care*
1,28	1,38	1,17	1,30	1,17	1,23	*Transport*
1,26	1,43	1,28	1,13	1,96	1,29	*Recreation and education*
1,04	1,03	1,51	1,03	1,32	2,00	*Other goods and services*
351	250	963	280	394	289	*Number of observations*

Vedlegg 6
Appendix 6

Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå
siden 1. januar 1975

Publications issued by the Central Bureau of Statistics
since 1 January 1975

I serien Norges offisielle statistikk (NOS):

Rekke XII — Boktrykk 1975

Nr. 280 Økonomisk utsyn over året 1974 *Economic Survey* Sidetall 142 Pris kr 15,00
- 281 Statistisk årbok 1975 *Statistical Yearbook of Norway* Sidetall 496 Pris kr 15,00
- 282 Fiskeristatistikk 1971 *Fishery Statistics* Sidetall 115 Pris kr 8,00

Rekke A — Offsettrykk 1975

Nr. 683 Psykiatriske sykehus 1973 *Mental Hospitals* Sidetall 55 Pris kr 7,00
- 684 Byggearealstatistikk 1973 *Building Statistics* Sidetall 79 Pris kr 8,00
- 685 Regnskapsstatistikk 1973 Engroshandel *Statistics of Accounts Wholesale Trade* Sidetall 55 Pris kr 8,00
- 686 Regnskapsstatistikk 1973 Bergverksdrift og industri *Statistics of Accounts Mining and Manufacturing* Sidetall 73 Pris kr 8,00
- 687 Fiskeritellingen 1. oktober 1971 IV Oversikt *Fishery Census IV Survey* Sidetall 115 Pris kr 9,00
- 688 Sosialhjelpstatistikk 1972 *Social Care Statistics* Sidetall 59 Pris kr 8,00
- 689 Kriminalstatistikk Fanger 1973 *Criminal Statistics Prisoners* Sidetall 47 Pris kr 8,00
- 690 Utdanningsstatistikk Folkehøgskolar, realskolar og gymnas 1. oktober 1973 *Educational Statistics Folk High Schools and Secondary Schools* Sidetall 45 Pris kr 8,00
- 691 Sykehusstatistikk 1973 *Hospital Statistics* Sidetall 39 Pris kr 7,00
- 692 Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72 I *The Time Budget Survey I* Sidetall 139 Pris kr 8,00
- 693 Folke- og boligtelling 1970 II Næring, yrke og arbeidstid m.v. *Population and Housing Census II Industry, Occupation, Working Hours etc.* Sidetall 327 Pris kr 11,00
- 694 Utdanningsstatistikk Grunnskoler 1. oktober 1973 *Educational Statistics Primary Schools* Sidetall 59 Pris kr 8,00
- 695 Bygge- og anleggsstatistikk 1973 *Construction Statistics* Sidetall 31 Pris kr 7,00
- 696 Lønnsstatistikk for arbeidere i bergverksdrift og industri 3. kvartal 1974 *Wage Statistics for Workers in Mining and Manufacturing* Sidetall 29 Pris kr 7,00
- 697 Utdanningsstatistikk Fag- og yrkesskoler og høgskoler 1. oktober 1973 *Educational Statistics Vocational Schools and Colleges* Sidetall 109 Pris kr 8,00
- 698 Lønnsstatistikk for ansatte i jordbruk, gartnerier og hagebruk september 1974 *Wage Statistics for Workers and Salaried Employees in Agriculture and Horticulture* Sidetall 35 Pris kr 7,00
- 699 Varehandelsstatistikk 1973 *Wholesale and Retail Trade Statistics* Sidetall 161 Pris kr 8,00
- 700 Folketallet i kommunene 1974-1975 *Population in Municipalities* Sidetall 41 Pris kr 7,00
- 701 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart november 1974 *Wage Statistics for Seamen on Ships in Scheduled Coasting Trade* Sidetall 27 Pris kr 7,00
- 702 Industristatistikk 1973 *Industrial Statistics* Sidetall 221 Pris kr 9,00
- 703 Barneomsorg 1973 *Child Welfare Statistics* Sidetall 57 Pris kr 7,00
- 704 Sjøulykkesstatistikk 1974 *Marine Casualties* Sidetall 59 Pris kr 8,00
- 705 Forbruksundersøkelse 1973 *Survey of Consumer Expenditure* Sidetall 209 Pris kr 9,00
- 706 Utdanningsstatistikk Universiteter og vitenskapelige høgskoler Høstsemesteret 1972 *Educational Statistics Universities Autumn Term* Sidetall 125 Pris kr 8,00
- 707 Helsestatistikk 1973 *Health Statistics* Sidetall 99 Pris kr 8,00
- 708 Folke- og boligtelling 1970 III Utdanning *Population and Housing Census III Education* Sidetall 225 Pris kr 9,00
- 709 Utenrikshandel 1974 I *External Trade I* Sidetall 249 Pris kr 11,00
- 710 Elektrisitetsstatistikk 1973 *Electricity Statistics* Sidetall 91 Pris kr 8,00
- 711 Legestatistikk 1974 *Statistics on Physicians* Sidetall 77 Pris kr 8,00
- 712 Veitrafikkulykker 1974 *Road Traffic Accidents* Sidetall 73 Pris kr 8,00
- 713 Samferdselsstatistikk 1973-1974 *Transport and Communication Statistics* Sidetall 195 Pris kr 9,00
- 714 Arbeidsmarkedstatistikk 1974 *Labour Market Statistics* Sidetall 101 Pris kr 8,00
- 715 Lønnsstatistikk for ansatte i hotell- og restaurantdrift april og oktober 1974 *Wage Statistics for Employees in Hotels and Restaurants* Sidetall 45 Pris kr 7,00
- 716 Lønnsstatistikk for statens embets- og tjenestemenn 1. oktober 1974 *Wage Statistics for Central Government Employees* Sidetall 77 Pris kr 8,00
- 717 Forbruksundersøkelse for skoleungdom og studenter 1973-1974 *Survey of Students' Consumer Expenditure* Sidetall 145 Pris kr 8,00
- 718 Hotellstatistikk 1974 *Hotel Statistics* Sidetall 61 Pris kr 7,00
- 719 Utenrikshandel 1974 II *External Trade II* Sidetall 275 Pris kr 11,00
- 720 Levekår 1973 *Level of Living* Sidetall 139 Pris kr 9,00
- 721 Sivilrettsstatistikk 1974 *Civil Judicial Statistics* Sidetall 31 Pris kr 7,00
- 722 Skogavvirking til salg og industriell produksjon 1973-74 *Roundwood Cut for Sale and Industrial Production* Sidetall 55 Pris kr 7,00

Rekke A — Offsettrykk 1975 (forts.)

Nr. 723 Jaktstatistikk 1974 *Hunting Statistics* Sidetall 65 Pris kr 7,00
- 724 Lønnsstatistikk 1974 *Wage Statistics* Sidetall 69 Pris kr 8,00
- 725 Friluftslivundersøkelse 1974 *Outdoor Life Survey* Sidetall 133 Pris kr 9,00
- 726 Utdanningsstatistikk Grunnskoler 1. oktober 1974 *Educational Statistics Primary Schools* Sidetall 69 Pris kr 8,00
- 727 Flyttestatistikk 1974 *Migration Statistics* Sidetall 95 Pris kr 8,00
- 728 Kriminalstatistikk Forbrytelser etterforsket av politiet 1974 *Criminal Statistics Crimes Investigated by the Police* Sidetall 73 Pris kr 8,00
- 729 Folkemengden etter alder og ekteskapelig status 31. desember 1974 *Population by Age and Marital Status* Sidetall 141 Pris kr 8,00
- 730 Folke- og boligtelling 1970 V Boligstatistikk *Population and Housing Census V Housing Statistics* Sidetall 155 Pris kr 8,00
- 731 Utdanningsstatistikk Universiteter og vitenskapelige høgskoler Høstsemesteret 1973 *Educational Statistics Universities Autumn Term* Sidetall 125 Pris kr 9,00
- 732 Ferieundersøkelsen 1974 *Holiday Survey* Sidetall 131 Pris kr 9,00
- 733 Bøndenes inntekt og formue 1973 *The Holders' Income and Property* Sidetall 53 Pris kr 8,00
- 734 Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel 1. mars 1975 *Wage Statistics for Employees in Wholesale and Retail Trade* Sidetall 79 Pris kr 8,00
- 735 Rutebilstatistikk 1974 *Scheduled Road Transport* Sidetall 35 Pris kr 8,00
- 736 Alkohol og andre rusmidler 1974 *Alcohol and Drugs* Sidetall 49 Pris kr 7,00
- 737 Folkemengdens bevegelse 1974 *Vital Statistics and Migration Statistics* Sidetall 67 Pris kr 8,00
- 738 Familiestatistikk 1974 *Family Statistics* Sidetall 71 Pris kr 8,00
- 739 Folke- og boligtelling 1970 IV Familier og husholdninger *Population and Housing Census IV Families and Households* Sidetall 105 Pris kr 8,00
- 740 Veterinærstatistikk 1974 *Veterinary Statistics* Sidetall 79 Pris kr 8,00
- 741 Skattestatistikk Inntektsåret 1973 *Tax Statistics* Sidetall 131 Pris kr 8,00
- 742 Laks- og sjøaurefiske 1974 *Salmon and Sea Trout Fisheries* Sidetall 55 Pris kr 8,00
- 743 Skogstatistikk 1974 *Forestry Statistics* Sidetall 137 Pris kr 9,00
- 744 Jordbruksstatistikk 1974 *Agricultural Statistics* Sidetall 141 Pris kr 9,00
- 745 Sykehusstatistikk 1974 *Hospital Statistics* Sidetall 53 Pris kr 7,00
- 746 Sosial hjemmehjelp 1974 *Social Home-Help Services* Sidetall 29 Pris kr 7,00
- 747 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i utenriksfart mars 1975 *Wage Statistics for Seamen on Ships in Ocean Transport* Sidetall 35 Pris kr 7,00
- 748 Kredittmarkedstatistikk 1972-1974 *Credit Market Statistics* Sidetall 259 Pris kr 11,00
- 749 Sosialhjelpstatistikk 1973 *Social Care Statistics* Sidetall 57 Pris kr 8,00
- 750 Lønnsstatistikk for kommunale arbeidstakere pr. 1. januar 1975 *Wage Statistics for Local Government Employees* Sidetall 79 Pris kr 8,00
- 751 Hagebrukstelling 1974 *Census of Horticulture* Sidetall 163 Pris kr 9,00
- 752 Byggearealstatistikk 1974 *Building Statistics* Sidetall 83 Pris kr 8,00
- 753 Psykiatriske sykehus 1974 *Mental Hospitals* Sidetall 55 Pris kr 7,00
- 754 Kriminalstatistikk Fanger 1974 *Criminal Statistics Prisoners* Sidetall 47 Pris kr 8,00
- 755 Finansinstitusjoner 1974 *Financial Institutions* Sidetall 111 Pris kr 9,00

Rekke XII — Boktrykk 1976

Nr. 283 Økonomisk utsyn over året 1975 *Economic Survey* Sidetall 144 Pris kr 15,00

Rekke A — Offsettrykk 1976

Nr. 756 Lønnsstatistikk for ansatte i skoleverket 1. oktober 1974 *Wage Statistics for Employees in Publicly Maintained Schools* Sidetall 59 Pris kr 8,00
- 757 Barneomsorg 1974 *Child Welfare Statistics* Sidetall 59 Pris kr 7,00
- 758 Dødsårsaker 1974 Hovedtabeller *Causes of Death Main Tables* Sidetall 101 Pris kr 8,00
- 759 Kriminalstatistikk Reaksjoner 1974 *Criminal Statistics Sanctions* Sidetall 51 Pris kr 7,00
- 760 Lønnsstatistikk for funksjonærer i bankvirksomhet 1. september 1975 *Wage Statistics for Bank Employees* Sidetall 41 Pris kr 7,00
- 761 De offentlige sektorers finanser 1971-1973 *Public Sector Finances* Sidetall 73 Pris kr 8,00
- 762 Framskriving av folkemengden 1975-2000 Regionale tall *Population Projections Regional Figures* Sidetall 191 Pris kr 11,00
- 763 Regnskapsstatistikk 1974 Engroshandel *Statistics of Accounts Wholesale Trade* Sidetall 67 Pris kr 8,00
- 764 Regnskapsstatistikk 1974 Bergverksdrift og industri *Statistics of Accounts Mining and Manufacturing* Sidetall 99 Pris kr 8,00
- 765 Bygge- og anleggsstatistikk 1974 Bedriftstelling 1974 *Construction Statistics Census of Establishments* Sidetall 69 Pris kr 7,00
- 766 Utdanningsstatistikk Videregående skoler 1. oktober 1974 *Educational Statistics Upper Stage Secondary Schools* Sidetall 91 Pris kr 9,00
- 767 Elektrisitetsstatistikk 1974 *Electricity Statistics* Sidetall 91 Pris kr 8,00
- 768 Lønnsstatistikk for funksjonærer i forsikringsvirksomhet 1. september 1975 *Wage Statistics for Salaried Employees in Insurance Activity* Sidetall 35 Pris kr 7,00
- 769 Kommunestyrevalget 1975 *Municipal Council Elections* Sidetall 169 Pris kr 9,00
- 770 Fylkestingsvalget 1975 *County Council Elections* Sidetall 119 Pris kr 9,00
- 771 Bedriftstelling 1974 Finnmark Sidetall 65 Pris kr 7,00
- 772 Bedriftstelling 1974 Troms Sidetall 69 Pris kr 7,00
- 773 Bedriftstelling 1974 Nordland Sidetall 87 Pris kr 7,00
- 774 Bedriftstelling 1974 Nord-Trøndelag Sidetall 75 Pris kr 7,00

Rekke A Offsettrykk 1976 (forts.)

- 775 Bedriftstelling 1974 Sør-Trøndelag Sidetall 79 Pris kr 7,00
- 776 Bedriftstelling 1974 Møre og Romsdal Sidetall 87 Pris kr 7,00
- 777 Bedriftstelling 1974 Sogn og Fjordane Sidetall 77 Pris kr 7,00
- 778 Bedriftstelling 1974 Hordaland Sidetall 83 Pris kr 7,00
- 779 Bedriftstelling 1974 Rogaland Sidetall 77 Pris kr 7,00
- 789 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart november 1975 *Wage Statistics for Seamen on Ships in Scheduled Coasting Trade* Sidetall 29 Pris kr 7,00
- 790 Lønnsstatistikk for ansatte i jordbruk, gartnerier og hagebruk september 1975 *Wage Statistics for Workers and Salaried Employees in Agriculture and Horticulture* Sidetall 35 Pris kr 7,00
- 791 Industristatistikk 1974 Bedriftstelling 1974 *Industrial Statistics Census of Establishments* Sidetall 259 Pris kr 9,00
- 792 Lønnsstatistikk for arbeidere i bergverksdrift og industri 3. kvartal 1975 *Wage Statistics for Workers in Mining and Manufacturing* Sidetall 29 Pris kr 7,00
- 793 Folketallet i kommunene 1975-1976 *Population in Municipalities* Sidetall 41 Pris kr 7,00
- 794 Lønns- og sysselsettingsstatistikk for statens embets- og tjenestemenn 1. oktober 1975 *Wage and Employment Statistics for Central Government Employees* Sidetall 95 Pris kr 8,00
- 795 Sjøulykkesstatistikk 1975 *Marine Casualties* Sidetall 57 Pris kr 8,00
- 796 Lastebiltransport Utvalgsundersøkelse 1973 *Road Goods Transport Sample Survey* Sidetall 211 Pris kr 9,00
- 797 Utdanningsstatistikk Vaksenopplæring og folkeopplysning 1974-75 *Educational Statistics Adult Education and Popular Education* Sidetall 65 Pris kr 8,00
- 798 Kulturstatistikk 1975 *Cultural Statistics* Sidetall 61 Pris kr 8,00
- 799 Helsestatistikk 1974 *Health Statistics* Sidetall 103 Pris kr 8,00
- 800 Lønnsstatistikk for ansatte i hotell- og restaurantdrift april og oktober 1975 *Wage Statistics for Employees in Hotels and Restaurants* Sidetall 49 Pris kr 7,00
- 802 Lønnsstatistikk for arbeidere i offentlig anleggsvirksomhet 3. kvartal 1975 *Wage Statistics for Workers in Public Construction Activity* Sidetall 35 Pris kr 7,00

I serien Statistiske analyser (SA):

Nr. 10 Sosialt utsyn 1974 *Social Survey* Sidetall 295 Pris kr 11,00
- 11 Folkerøystinga om EF Aktivitet blant veljarane *The Advisory Referendum on Norway's Accession to the EC Voters' Activity* Sidetall 63 Pris kr 8,00
- 12 Regnskapsanalyse Industri og engroshandel *Accounting Analysis Manufacturing and Wholesale Trade* Sidetall 131 Pris kr 8,00
- 13 Flyttingene i Norge 1971 og 1949-1973 Rapport nr. 3 fra Flyttemotivundersøkelsen 1972 *Migration in Norway 1971 and 1949-1973 Report no. 3 from Survey of Migration Motives 1972* Sidetall 63 Pris kr 8,00
- 14 Revidert nasjonalregnskap Sidetall 63 Pris kr 8,00
- 15 Dødeligheten omkring fødselen og i første leveår 1969-1972 *Fetal and Infant Mortality* Sidetall 107 Pris kr 8,00
- 16 Skilsmisser 1971-1973 *Divorces* Sidetall 59 Pris kr 8,00
- 17 Kriminalstatistikk Oversikt 1960-1972 *Criminal Statistics Survey* Sidetall 125 Pris kr 8,00
- 18 Sesongkorrigering av norske konjunkturindikatorer *Seasonal Adjustment of Norwegian Economic Indicators* Sidetall 29 Pris kr 7,00
- 19 Tid nyttet til egenarbeid *Time Spent on Household Work and Family Care* Sidetall 77 Pris kr 8,00
- 20 Fritidshus 1970 *Holiday Houses* Sidetall 91 Pris kr 8,00
- 21 Yrke og dødelighet 1970-1973 *Occupational Mortality* Sidetall 111 Pris kr 9,00
- 22 Miljøstatistikk 1976 Naturressurser og forurensninger *Environmental Statistics Natural Resources and Pollution* Sidetall 233 Pris kr 11,00
- 23 Fiskere 1960-1971 Alder, bosetting, inntekt *Fishermen Age, Residence, Income* Sidetall 77 Pris kr 8,00
- 24 Private husholdningers forbruk i 1973 *Private Households' Consumption* Sidetall 103 Pris kr 9,00
- 25 Forbruk blant skoleungdom og studenter 1973-1974 *Students' Consumer Expenditure* Sidetall 59 Pris kr 8,00

I serien Samfunnsøkonomiske studier (SØS):

Nr. 24 Det norske skattesystemet I Direkte skatter 1974 *The Norwegian System of Taxation I Direct Taxes* Sidetall 139 Pris kr 9,00
- 25 Friluftsliv, idrett og mosjon *Outdoor Recreation, Sport and Exercise* Sidetall 114 Pris kr 8,00
- 26 Nasjonalregnskap, modeller og analyse En artikkelsamling til Odd Aukrusts 60-årsdag *National Accounts, Models and Analysis To Odd Aukrust in Honour of his Sixtieth Birthday* Sidetall 320 Pris kr 13,00
- 27 Den repræsentative undersøgelsesmethode *The Representative Method of Statistical Surveys* Sidetall 64 Pris kr 8,00
- 28 Statistisk Sentralbyrå 100 år 1876-1976 *Central Bureau of Statistics 100 Years* Sidetall 128 Pris kr 9,00

I serien Artikler fra Statistisk Sentralbyrå (ART):

Nr. 71 Some Empirical Evidence on the Decreasing Scale Elasticity *Noen resultater for produktfunksjoner med fallende passuskoeffisient for norsk bergverk og industri* Sidetall 20 Pris kr 5,00

- 72 En modell for analyse av utviklingen i de direkte skatter: Skattemodellen i MODIS IV *A Model for Analysis of the Development in Direct Taxes: Tax Model in MODIS IV* Sidetall 65 Pris kr 8,00

- 73 Hvem flytter i Norge? Tendenser i flyttergruppenes sammensetning etter 1950 *The Migrants in Norway Trends in the Composition of the Migrant Group after 1950* Sidetall 23 Pris kr 5,00

- 74 Avskrivningsregler og prisen på bruk av realkapital *Depreciation Rules and the User Cost of Capital* Sidetall 46 Pris kr 7,00

- 75 Multiple Comparisons by Binary and Multinary Observations *Multiple sammenlikninger ved binære og multinære observasjoner* Sidetall 33 Pris kr 7,00

- 76 Yrkesbefolkningen i Norge *The Economically Active Population in Norway* Sidetall 95 Pris kr 8,00

- 77 The Distributive Effects of Indirect Taxation: An Econometric Model and Empirical Results Based on Norwegian Data *Fordelingsvirkningene av den indirekte beskatning: En økonometrisk modell og empiriske resultater basert på norske data* Sidetall 17 Pris kr 5,00

- 78 Aktuelle skattetall 1974 *Current Tax Data* Sidetall 45 Pris kr 8,00

- 79 Befolkningens utdanningsbakgrunn En analyse av tall fra Folketelling 1970 *Educational Background of the Population An Analysis of Data from Population Census 1970* Sidetall 89 Pris kr 8,00

- 80 Statistisk Sentralbyrås befolkningsprognosemodell ved de regionale framskrivinger 1975 *The Population Projection Model of the Central Bureau of Statistics of Norway in the Regional Projections* Sidetall 48 Pris kr 8,00

- 81 Two Addresses on Statistical Co-operation *To talar om statistisk samarbeid* Sidetall 20 Pris kr 5,00

- 82 Fødselstall i ekteskapskohorter 1965-1972 En analyse på grunnlag av registerdata *Fertility of Marriage Cohorts An Analysis Based on Register Data* Sidetall 64 Pris kr 8,00

- 83 En modell for analyse av den langsiktige økonomiske utvikling MSG-3 *A Model for Analysis of the Long Term Economic Development* Sidetall 46 Pris kr 7,00

- 84 Trends in Norwegian Planning 1945-1975 *Utviklingstendensar i norsk planlegging gjennom 30 år* Sidetall 42 Pris kr 7,00

- 85 Utdanning og yrke til lærerkandidatene fra 1965 *Education and Occupation of Graduates from Teachers' Training Colleges in 1965* Sidetall 55 Pris kr 8,00

- 86 Four Papers on the Analytic Graduation of Fertility Curves *Fire artikler om analytisk glatting av fruktbarhetskurver* Sidetall 57 Pris kr 8,00

V e d l e g g 7
Appendix 7

Utvalgte publikasjoner i serien Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)
Selected publications in the series Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)

Nr.	4	Innføring i maskinregning. Hefte 1. Addisjonsmaskiner
"	5	Innføring i maskinregning. Hefte 2. Kalkulasjonsmaskiner
"	8	Framlegg til nordisk statistisk terminologi
"	9	Standard for næringsgruppering
"	13	Standard for handelsområder
"	19	Varenomenklatur for industristatistikken
"	22	Statistisk testing av hypoteser ved regresjonsberegninger
"	23	Utsnitt om prinsipper og definisjoner i offisiell statistikk
"	24	Standard for gruppering av sykdommer - skader - dødsårsaker i offentlig norsk statistikk
"	26	Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen
"	27	Utsnitt om prinsipper og definisjoner i offisiell statistikk. Fra Forbruksundersøkelsen 1958
"	28	Standard for utdanningsgruppering i offentlig norsk statistikk
"	29	Norsk-Engelsk ordliste
"	30	Lov, forskrifter og overenskomst om folkeregistrering
"	32	Konsumprisindeksen
"	35	Standard for kommuneklassifisering
"	36	Produksjonsindeks for bergverksdrift, industri og kraftforsyning